

Ediția
în limba română

Legislație

Anul 57
7 noiembrie 2014

Cuprins

II Acte fără caracter legislativ

DECIZII

2014/764/UE:

- ★ Decizia Comisiei din 27 martie 2014 privind schema de ajutor de stat SA.36139 (13/C) (ex 13/N) pe care Regatul Unit intenționează să o pună în aplicare pentru jocurile video [notificată cu numărul C(2014) 1786] ⁽¹⁾ 1

2014/765/UE:

- ★ Decizia Comisiei din 25 iunie 2014 privind ajutorul de stat SA.20949 (C 23/06) – Polonia – Technologie Buczek [notificată cu numărul C(2014) 4099] ⁽¹⁾ 9

2014/766/UE:

- ★ Decizia Comisiei din 9 iulie 2014 privind schema de ajutoare SA.18042 (2013/C) (ex MX 17/2009) (ex NN 61/2004) pusă în aplicare de Spania referitoare la scutirea de plata accizelor pentru biocombustibili [notificată cu numărul C(2014) 4530] ⁽¹⁾ 12

2014/767/UE:

- ★ Decizia Comisiei din 23 iulie 2013 privind ajutorul SA.35062 (13/N-2) acordat de Portugalia în favoarea Caixa Geral de Depósitos [notificată cu numărul C(2013) 4801] ⁽¹⁾ 19

⁽¹⁾ Text cu relevanță pentru SEE

ACTE ADOPTATE DE ORGANISME CREATE PRIN ACORDURI INTERNAȚIONALE

- ★ Regulamentul nr. 85 al Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) – Dispoziții uniforme referitoare la omologarea motoarelor cu ardere internă sau a sistemelor electrice de transmisie destinate autovehiculelor din categoriile M și N în ceea ce privește măsurarea puterii nete și a puterii maxime timp de 30 de minute a sistemelor electrice de transmisie 52

- ★ Regulamentul nr. 115 al Comisiei Economice pentru Europa din cadrul Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) – Dispoziții uniforme privind omologarea: I. sistemelor specifice de adaptare în vederea utilizării GPL (gaze petroliere lichefiate) care se instalează în vehiculele cu motor pentru utilizarea GPL în sistemul de propulsie – II. sistemelor specifice de adaptare în vederea utilizării GNC (gaze naturale comprimate) care se instalează în vehiculele cu motor pentru utilizarea GNC în sistemul de propulsie 91

II

(Acte fără caracter legislativ)

DECIZII

DECIZIA COMISIEI

din 27 martie 2014

privind schema de ajutor de stat SA.36139 (13/C) (ex 13/N)

pe care Regatul Unit intenționează să o pună în aplicare pentru jocurile video

[notificată cu numărul C(2014) 1786]

(Numai textul în limba engleză este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2014/764/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după invitația adresată părților interesate de a-și prezenta observațiile în temeiul dispozițiilor menționate ⁽¹⁾ și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

I. PROCEDURA

- (1) La 25 ianuarie 2013, Regatul Unit a notificat Comisiei intenția sa de a introduce o scutire de impozit pentru jocurile video, valabilă de la 1 aprilie 2013 până la 31 martie 2017. Comisia a solicitat informații suplimentare prin scrisoarea din data de 7 martie 2013, pe care Regatul Unit le-a furnizat în scrisoarea din data de 22 martie 2013.
- (2) Prin scrisoarea din 16 aprilie 2013, Comisia a notificat Regatului Unit decizia sa de a iniția procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din tratat, în ceea ce privește măsura de ajutor prevăzută.
- (3) Decizia Comisiei de a iniția procedura („decizia de inițiere”) a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ⁽²⁾. Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile.
- (4) Regatul Unit și-a prezentat observațiile cu privire la decizie într-o scrisoare din data de 17 mai 2013. Comisia a primit și observații ale părților interesate. Aceasta le-a transmis Regatului Unit, oferindu-i posibilitatea să reacționeze. Observațiile Regatului Unit au fost primite prin scrisorile din 22 august 2013. Prin scrisoarea din 7 octombrie 2013, Comisia a solicitat Regatului Unit informații suplimentare. Regatul Unit a răspuns printr-o scrisoare în data de 4 noiembrie 2013.

⁽¹⁾ Decizia Comisiei în cazul SA.36139 – Scutiri de impozite pentru jocurile video în Regatul Unit (JO C 152, 30.5.2013, p. 24).

⁽²⁾ A se vedea nota de subsol 1.

II. DESCRIEREA MĂSURII ȘI MOTIVELE ÎNȚIERII PROCEDURII

- (5) Obiectivul măsurii de scutire de impozit a jocurilor video, adoptată de Regatul Unit, este de a oferi un stimulent producătorilor de jocuri video pentru a produce jocuri video care sunt o expresie a culturii britanice sau europene. Măsura a fost concepută după modelul stimulentei fiscale pentru producerea de filme din Regatul Unit, aprobat de Comisie în 2006 ⁽³⁾ și prelungit în 2011 ⁽⁴⁾ pentru a se aplica până la 31 decembrie 2015.
- (6) Bugetul total propus al măsurii, care este planificată să se aplice până în martie 2017, este de 115 milioane GBP. Cheltuielile prevăzute pentru exercițiul financiar 2013/2014 se ridică la 10 milioane GBP, iar pentru fiecare dintre următoarele trei exerciții financiare la 35 de milioane GBP. Ajutorul este finanțat de trezoreria Regatului Unit (*HM Treasury*). Unitatea de certificare din cadrul Institutului Britanic de Film va fi responsabilă de evaluarea cererilor pentru certificarea jocurilor culturale britanice.
- (7) Societățile comerciale care se supun Legii privind impozitul pe profit a Regatului Unit și care produc jocuri video eligibile ar putea cere pentru cheltuielile cu bunurile și serviciile utilizate sau consumate în Regatul Unit o scutire de impozit în valoare de până la 25 % din bugetul de producție. Scutirea se obține prin deducerea suplimentară a costurilor de producție eligibile din veniturile impozabile provenite din jocurile video. Cu toate acestea, deducerea suplimentară nu poate depăși 80 % din bugetul de producție. În cazul în care beneficiarul a înregistrat pierderi în perioada contabilă, acesta poate solicita un credit fiscal de plătit. În conformitate cu secțiunea 1217CF(3) din proiectul de lege de modificare a Legii privind impozitul pe profit din 2009, cheltuielile eligibile se limitează la cheltuielile principale cu proiectarea, producerea și testarea jocului.
- (8) Scutirea de impozit a jocurilor video în Regatul Unit se acordă în urma unui test cultural similar cu cel aplicat în cazul stimulentei fiscale pentru producerea de filme din Regatul Unit. Ambele teste sunt împărțite în patru secțiuni: conținut cultural, contribuție culturală, utilizarea unor centre culturale ale Regatului Unit și utilizarea persoanelor care profesază în sectorul cultural și care sunt cetățeni sau rezidenți ai Regatului Unit sau ai SEE.
- (9) Întrucât este finanțată printr-o deducere a impozitelor datorate în mod normal bugetului de stat, măsura notificată este finanțată de către stat. Jocurile video sunt produse în mai multe state membre și există o piață internă pentru astfel de jocuri video. Prin urmare, sprijinul acordat acestora ar putea afecta schimburile comerciale și concurența dintre statele membre. În consecință, Comisia a constatat în decizia de inițiere a procedurii că această măsură constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat. Comisia a pus, de asemenea, la îndoială faptul că măsura în cauză ar putea fi considerată compatibilă cu piața internă.
- (10) În primul rând, Comisia și-a exprimat îndoiala că ar fi necesar sau proporțional ca un astfel de ajutor să fie însoțit de condiții teritoriale. Regatul Unit și-a bazat proiectul schemei propuse pe cel al stimulentei fiscale pentru producerea de filme din Regatul Unit. Prin urmare, acesta a propus ca scutirea de impozit să fie acordată doar pentru cheltuielile cu bunuri și servicii utilizate sau consumate în Regatul Unit. Cu toate acestea, schema de stimulente pentru producerea de filme face uz de o derogare specială de la interdicția obișnuită a restricțiilor teritoriale, care este permisă de Comunicarea privind cinematografia ⁽⁵⁾ numai în ceea ce privește sprijinirea producției de filme și de programe de televiziune, nu și în ceea ce privește jocurile video.
- (11) În al doilea rând, Comisia și-a exprimat îndoiala că ajutorul pentru jocuri ar fi necesar, deoarece acestea constituie o piață cu o creștere rapidă. Regatul Unit nu a furnizat dovezi convingătoare potrivit cărora în absența unui ajutor de stat s-ar ajunge la o disfuncționalitate a pieței și, astfel, la subproducție în cazul jocurilor video care sunt o expresie a culturii britanice.
- (12) În plus, Regatul Unit consideră că scutirea de impozit pentru jocurile video din Regatul Unit este compatibilă cu piața internă în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (d) din tratat. Comisia nu a fost însă convinsă că testul cultural propus de Regatul Unit ar conduce în practică la o identificare selectivă a numărului limitat de jocuri video care se caracterizează printr-o calitate din punct de vedere cultural care nu este oferită de piață în mod suficient fără ajutor și care ar fi esențială pentru a garanta faptul că temele culturale britanice și europene sunt reprezentate și reflectate în jocuri video.

⁽³⁾ Decizia Comisiei din 22 noiembrie 2006 în cazul N 461/05 – Stimulent fiscal pentru producerea de filme în Regatul Unit (JO C 9, 13.1.2007, p. 1).

⁽⁴⁾ Decizia Comisiei din 27 ianuarie 2011 în cazul SA.33234 – Prolungirea stimulentei fiscale pentru producerea de filme în Regatul Unit (JO C 142, 22.5.2012, p. 1).

⁽⁵⁾ Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de stat pentru filme și alte opere audiovizuale (JO C 332, 15.11.2013, p. 1). Acest lucru a fost valabil și pentru Comunicarea Comisiei către Consiliu, Parlamentul European și Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind anumite aspecte juridice legate de producțiile cinematografice și alte producții audiovizuale (JO C 43, 16.2.2002, p. 6), care s-a aplicat atunci când a fost inițiată procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din tratat.

- (13) În fine, Comisia a avut temerea că ajutorul ar putea alimenta o cursă a subvențiilor în cadrul Uniunii și și-a exprimat îndoiala că potențialele denaturări ale concurenței ar fi contrabalansate de efecte pozitive.

III. OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR INTERESATE

- (14) Comisia a primit observații de la un stat membru (Franța), de la asociații naționale ale producătorilor de jocuri din Regatul Unit, Franța, Germania, Finlanda, de la Federația Europeană a Producătorilor de Jocuri (EGDF), de la organisme publice din Regatul Unit implicate în promovarea filmelor, de la un organism de radiodifuziune și de la asociații profesionale ale producătorilor de filme din Regatul Unit. Toate părțile care au transmis observații au subliniat calitatea și importanța din punct de vedere cultural pe care o pot avea jocurile. Acestea au considerat că pe piață nu există stimulente suficiente pentru producerea unor jocuri mai relevante din punct de vedere cultural. Niciuna dintre acestea nu a considerat că există riscul declanșării unei curse a subvențiilor între statele membre.
- (15) În ceea ce privește necesitatea ajutorului, părțile interesate au atras atenția asupra faptului că Regatul Unit și-a pierdut poziția de lider pe piața jocurilor video, că, în 2012, din jocurile lansate în Regatul Unit mai puțin de 10 % au fost produse în Regatul Unit, că piața a fost dominată de America de Nord și de Asia și că un număr mare de profesioniști în domeniu au mers să lucreze în Canada. Autorii observațiilor au precizat, de asemenea, că principalele provocări pentru statele membre ar fi să facă față concurenței din partea țărilor terțe care subvenționează masiv jocurile, în special Canada.
- (16) Asociația producătorilor independenți de jocuri din Regatul Unit („TIGA”) a prezentat numeroase exemple de planuri și proiecte în cadrul cărora ar fi putut fi produse jocuri video cu acțiunea în Regatul Unit sau în Europa cu ajutorul unei relaxări fiscale, dar care nu au fost de fapt realizate. *United Kingdom Interactive Entertainment* („Ukie”), organism care reprezintă industria jocurilor și a divertismentului interactiv, a formulat observația că pe piața mondială a jocurilor ar exista o presiune asupra producătorilor de jocuri de a-și orienta produsele către o piață cât mai largă posibil. Acest lucru ar presupune în special adaptarea acestora la piața din America de Nord și, din ce în ce mai mult, la piețele din Extremul Orient, precum și la normele și așteptările culturale de pe aceste piețe. Astfel, ar exista o presiune constantă asupra producătorilor de jocuri din Europa de a nu spori ponderea elementelor culturale europene din jocurile lor, pentru a le vinde unui public internațional. În consecință, ar fi mai dificil pentru producătorii de jocuri care sunt o expresie a culturii europene să obțină finanțare privată. Prin urmare, Ukie a considerat că ajutorul ar putea contribui la remedierea unei disfuncționalități a pieței.
- (17) Franța a remarcat că există tendința ca jocurile să urmeze într-o măsură din ce în ce mai mare „stereotipuri internaționale”.
- (18) Pe de altă parte, TIGA a raportat că 54 % din cifra de afaceri a producătorilor independenți din Regatul Unit este constituită de vânzările realizate în această țară, ceea ce ar sugera o preferință accentuată a cumpărătorilor din Regatul Unit pentru producțiile proprii. Mai mult, potrivit TIGA, între 2008 și 2011, numărul de întreprinderi nou înființate (216) în acest sector a fost mai mare decât al celor care au fost închise (197).
- (19) În ceea ce privește o eventuală denaturare a concurenței dintre statele membre, TIGA a admis faptul că reducerea costurilor influențează deciziile privind amplasarea companiilor producătoare de jocuri video, dar a considerat că principala denaturare ar proveni de la țările terțe, cum ar fi Canada, unde creșterea sectorului s-ar datora sprijinului din fonduri publice. Potrivit TIGA, în Canada, ocuparea forței de muncă în acest sector a înregistrat între 2008 și 2010 o creștere de 33 %, în timp ce în Regatul Unit a scăzut cu 9 %.

IV. OBSERVAȚIILE REGATULUI UNIT

1. Obligații privind teritorializarea cheltuielilor

- (20) După ce Comisia și-a exprimat îndoilele cu privire la caracterul adecvat al condițiilor de teritorializare a cheltuielilor, inerente în testul „utilizat sau consumat în Regatul Unit”, autoritățile Regatului Unit s-au angajat să răspundă acestor temeri și să modifice legislația propusă, înlocuind sintagma „utilizat sau consumat în Regatul Unit” cu „cheltuit în Spațiul Economic European (SEE)”, precizând că orice cheltuială efectuată în SEE poate fi eligibilă pentru scutire. În plus, acestea vor încerca să limiteze valoarea costurilor de subcontractare care sunt eligibile pentru finanțare. Producătorii care beneficiază de sprijin pot alocă subcontractanților până la 1 milion EUR din

cheltuielile principale eligibile pe proiect, ceea ce corespunde regimului de scutire de impozit pentru jocurile video aplicat în Franța ⁽⁶⁾. Acest lucru asigură faptul că o parte esențială a producției jocului respectiv este realizată chiar de beneficiar.

- (21) Autoritățile Regatului Unit consideră că această limitare a eligibilității costurilor de subcontractare are un efect minor asupra schimburilor comerciale dintre statele membre. Discuțiile cu reprezentanții din industria jocurilor video, printre care mici și mari producători, au indicat că, la fel ca alte sectoare creative, producția jocurilor video este un proces care presupune o colaborare intensă și în care principalele activități de producție (cum ar fi programarea, proiectarea și lucrarea artistică principală) sunt efectuate, de regulă, în același loc.

2. Necesitatea ajutorului

- (22) În ceea ce privește necesitatea ajutorului ca urmare a unei subproducții de jocuri culturale, Regatul Unit a furnizat informații care demonstrează declinul atât relativ, cât și absolut al acestor jocuri. Regatul Unit este de acord că, în general, sectorul jocurilor video este dinamic și în creștere. Cu toate acestea, în 2012, mai puțin de 10 % din jocurile lansate în Regatul Unit au fost produse în această țară, față de 16 % în 2008. Regatul Unit a efectuat, de asemenea, o analiză suplimentară a jocurilor lansate în Regatul Unit între anii 2003 și 2012. Cifrele indică o scădere constantă a numărului jocurilor care sunt o expresie a culturii britanice și o scădere vertiginoasă a cotei lor de piață, de la 9 % din totalul jocurilor lansate în Regatul Unit (inclusiv jocuri din alte țări) în 2003 la 4 % în 2006, cu o stagnare la 3 % în perioada 2009-2012. În 2003, 41 % din jocurile produse în Regatul Unit ar fi trecut testul cultural, față de doar aproximativ 25 % în 2012.
- (23) Regatul Unit este de acord că ascensiunea jocurilor de pe telefoanele inteligente a eliminat anumite bariere la intrarea unor producători mai mici pe piața jocurilor video. Într-adevăr, cifrele publicate în 2011 arată că numărul jocurilor video produse de întreprinderi nou înființate a crescut în ultimul an. Cu toate acestea, în ceea ce privește conținutul jocurilor, un studiu realizat în cadrul unui program al Universității Abertay privind prototipurile de jocuri video indică faptul că din 306 propuneri de jocuri mobile sau online prezentate universității în ultimii 2 ani de către întreprinderi mici și microîntreprinderi din întregul Regat Unit, o majoritate covârșitoare – 255 – nu se desfășurau în Regatul Unit și nici nu prezentau personaje sau acțiuni din Regatul Unit ⁽⁷⁾.
- (24) Acest lucru ar putea fi explicat prin faptul că este posibil ca jocurile importante din punct de vedere cultural să aibă costuri de producție egale cu cele ale „jocurilor globale”, dar o piață de dimensiuni semnificativ mai mici. Astfel producerea lor ar implica un risc economic mai ridicat. Prin urmare, jocurile video cu un conținut specific culturii britanice/europene ar fi mai puțin viabile din punct de vedere comercial decât cele cu un conținut mai globalizat. Este mai puțin probabil ca distribuitorii internaționali și producătorii interni să își asume riscuri producând conținuturi relevante din punct de vedere cultural, în loc să creeze conținuturi mai generice, orientate către piețele internaționale.
- (25) Un studiu efectuat de către Regatul Unit a constatat că elementele de cultură britanică din firul narativ al jocurilor sunt erodate în încercarea de a obține contracte de publicare la nivel mondial, necesare pentru finanțarea producerii jocurilor respective și pentru asigurarea supraviețuirii producătorului. Aproape trei sferturi din producătorii britanici de jocuri video au susținut că, în ultimii cinci ani, producția de jocuri originale însoțite de drepturi de proprietate intelectuală a încetinit sau s-a oprit. Studiul a constatat că mulți producători au fost nevoiți să modifice conținutul cultural al jocurilor lor pentru a îndeplini cerințe comerciale. Cincizeci și trei la sută din respondenți au afirmat că au schimbat personaje și locuri de desfășurare, astfel încât acestea să se îndepărteze de subiecte britanice sau europene.
- (26) Având în vedere cele de mai sus, obiectivele de stimulare ale fondului ar fi de a transforma produse culturale cel mai probabil neeconomice în produse viabile din punct de vedere comercial, promovând astfel realizarea de noi produse culturale care nu ar fi fost realizate dacă nu ar fi existat scutirea de impozit, precum și de a sprijini dezvoltarea competențelor pentru producția sustenabilă de produse culturale, jocuri video relevante pentru cultura britanică/a SEE.

3. Un test cultural discriminatoriu

- (27) În fine, în ceea ce privește testul cultural, care asigură că schema acoperă doar jocurile cu un conținut în mod clar cultural, Regatul Unit a explicat că, în primul rând, autoritatea fiscală, *HM Revenue & Customs* (HMRC), dispune de o unitate specializată, „Unitatea industriilor creative”, care va fi responsabilă de administrarea și controlul cererilor de

⁽⁶⁾ Decizia Comisiei din 25 aprilie 2012 în cazul SA.33943 – Prolongation du régime d'aide C 47/06 – Crédit d'impôt en faveur de la création de jeux vidéo (JO C 230, 1.8.2012, p. 3).

⁽⁷⁾ Universitatea a colectat datele pe parcursul programului său privind prototipurile de jocuri video prin care intenționează să ajute întreprinderile mici să își transforme jocurile în prototipuri funcționale.

scutire de impozite pentru jocuri video. Unitatea va evalua cererile din punctul de vedere al riscurilor, iar acest proces include asigurarea respectării în mod corespunzător a normelor de eligibilitate. Prin urmare, există o procedură clară pentru aplicarea testului.

- (28) În ceea ce privește elementele testului care ajută la stabilirea calității culturale a unui joc, Regatul Unit a precizat faptul că majoritatea punctelor care pot fi acordate în cadrul testului cultural propus se referă la conținut. Până la 20 de puncte din 31 se referă la conținutul cultural și la contribuția culturală a jocului. Sunt incluse elemente cum ar fi locul de desfășurare a acțiunii, personajele principale, subiectul care stă la baza jocului, utilizarea limbii engleze și reflectarea culturii și patrimoniului britanic. Numai 3 puncte se referă la amplasarea activității de producție, iar restul de 8 puncte pot fi acordate în cazul în care profesionistul relevant din domeniul cultural, cum ar fi scenaristul, compozitorul, designerul, artistul sau programatorul, este cetățean sau rezident britanic sau al SEE. Testul propus se concentrează deci într-o mai mare măsură asupra conținutului decât asupra locului unde se desfășoară activitatea. Această concentrare asupra conținutului este, de asemenea, consolidată prin aplicarea regulii conținutului cultural minim, o „regulă a punctelor de aur”, care va asigura că doar jocurile cu un număr suficient de puncte acordate pentru conținutul cultural vor trece testul.
- (29) Această concentrare asupra conținutului reprezintă o limitare a domeniului general de aplicare a scutirii. Regatul Unit a efectuat analize ale jocurilor lansate în acest spațiu în 2006, 2009 și 2012, aplicând retroactiv testul cultural pentru toate jocurile produse în Regatul Unit și lansate în această perioadă. Din 822 de jocuri lansate în Regatul Unit în 2012, numai 74 au fost realizate de producători din Regatul Unit, din care 25,7 % (19 jocuri) ar fi trecut testul cultural dacă acesta ar fi existat la acea vreme. Pentru anii 2006 și 2009, testul a arătat că ponderea unor astfel de jocuri în rândul jocurilor produse în Regatul Unit ar fi fost de aproximativ 27 %, în timp ce ponderea lor în rândul tuturor jocurilor lansate în Regatul Unit ar fi fost cuprinsă între 3 % și 4 %.
- (30) Regatul Unit consideră că o rată de trecere de 25,7 % se situează în intervalul acceptat de Comisie în cazul stimulentele fiscale franceze pentru jocurile video ⁽⁸⁾. În acea decizie, Comisia a constatat că selectarea a aproape 30 % din jocuri indică faptul că Franța a stabilit criterii care garantează un conținut cu adevărat cultural al jocurilor video eligibile pentru scutirea de impozit. În mod similar, Regatul Unit consideră că testul cultural al jocurilor video este suficient de restrictiv pentru a asigura că ajutorul este direcționat către jocurile video care sunt o expresie a culturii britanice/a culturii SEE.
- (31) În plus, Regatul Unit a fost de acord să notifice schema ca proiect-pilot inițial pentru o perioadă de patru ani și va folosi această perioadă pentru a monitoriza scutirea acordată și pentru a asigura utilizarea acesteia așa cum s-a intenționat.

4. Cursa subvențiilor

- (32) În ceea ce privește temerea Comisiei legată de faptul că ajutorul ar putea alimenta o cursă a subvențiilor în Uniune, care ar conduce la denaturări nejustificate ale concurenței, Regatul Unit a observat că o astfel de cursă a subvențiilor ar fi demonstrată dacă un număr mare de state membre ar derula scheme pentru a spori competitivitatea sectoarelor lor naționale. Regatul Unit consideră improbabilă o astfel de situație. Deși avantajele fiscale pot fi un factor determinant pentru deciziile de amplasare a unei activități, ajutorul este în principal un răspuns la scutirile de impozite din Canada, SUA și Coreea de Sud. Franța este în prezent singurul stat membru care oferă un stimulent fiscal pentru producția de jocuri video relevante din punct de vedere cultural.
- (33) În plus, o cursă a subvențiilor ar fi axată numai pe o concurență economică, fără restricții culturale. Faptul că două sau mai multe țări încearcă să își protejeze producția de bunuri culturale specifice, conform unui test cultural convenit, nu ar constitui o cursă a subvențiilor.
- (34) Obiectivul ajutorului propus este de a proteja producția de jocuri video care sunt o expresie a culturii britanice/europene și, ca atare, ajutorul va asigura o scutire numai pentru o fracțiune din jocurile video produse în Regatul Unit și în Europa și va sprijini doar o mică parte din totalul cheltuielilor pentru producerea jocurilor video. În urma

⁽⁸⁾ Decizia 2008/354/CE a Comisiei din 11 decembrie 2007 privind ajutorul de stat C 47/06 (ex N 648/05) – Creditul fiscal în favoarea creării de jocuri video introdus de Franța (JO L 118, 6.5.2008, p. 16).

discuțiilor cu reprezentanții sectorului, Regatul Unit estimează că numai aproximativ 10 % din acele jocuri video care sunt o expresie a culturii britanice/europene vor avea un buget de peste 5 milioane GBP. Majoritatea cheltuielilor pentru producerea jocurilor vor fi pentru proiecte mult mai mici.

V. EVALUAREA MĂSURII DE AJUTOR

1. Clasificarea ca ajutor de stat

- (35) În conformitate cu articolul 107 alineatul (1) din tratat, în ceea ce privește ajutorul de stat acordat de statele membre, sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de un stat membru sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care afectează schimburile comerciale dintre statele membre.
- (36) Sprijinul pentru producția de jocuri video, acordat în bazat unei aprobări a HMRC, oferă un avantaj financiar prin intermediul unei scutiri de impozit pentru întreprinderile din sectorul producției de jocuri video în detrimentul bugetului HM Treasury. Prin urmare, acesta este acordat prin intermediul resurselor de stat și este suportat de stat. Măsura este menită să reducă costurile de producție ale întreprinderilor beneficiare și constituie un avantaj economic pentru acestea. Măsura se limitează la întreprinderile din sectorul jocurilor video și, prin urmare, este selectivă. În fine, măsura are un efect asupra comerțului și a concurenței dintre statele membre, întrucât jocurile sunt produse și în alte state membre și sunt comercializate la nivel internațional. În consecință, măsura reprezintă ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.

2. Compatibilitatea ajutorului cu piața internă

- (37) În ceea ce privește legalitatea generală a schemei, Comisia observă că Regatul Unit și-a retras clauza privind teritorializarea pe care Comisia a considerat-o problematică din perspectiva liberei circulații a mărfurilor și a libertății de a presta servicii în cadrul pieței interne. Acesta a acceptat să limiteze volumul costurilor de subcontractare eligibile pentru ajutor la 1 milion GBP.
- (38) Comisia consideră că această limită este acceptabilă în cazul de față, în măsura în care, în practică, având în vedere dimensiunea bugetelor de producție, un plafon de 1 milion GBP pentru cheltuielile de subcontractare nu pare de natură să îngreuească în mod semnificativ recurgerea la subcontractare. Regatul Unit se așteaptă ca majoritatea jocurilor video vizate de testul cultural să aibă un buget de producție de sub 1 milion GBP. Doar aproximativ 10 % din aceste jocuri video ar avea un buget de peste 5 milioane GBP. În funcție de eventualele modificări ale bugetelor de producție pentru jocurile video din Regatul Unit, Comisia își rezervă dreptul de a revizui acest plafon în cazul în care măsura de ajutor este notificată din nou în termen de patru ani de la punerea sa în aplicare, în conformitate cu angajamentele asumate de Regatul Unit.
- (39) Regatul Unit intenționează să justifice sprijinirea producției de jocuri ca ajutor pentru promovarea culturii. În consecință, ar trebui să se efectueze o evaluare în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (d) din tratat. Comisia nu a elaborat orientări pentru aplicarea acestei dispoziții la ajutoarele acordate pentru jocuri. Cu toate acestea, în Comunicarea privind cinematografia se face referire la posibilitatea de a acorda ajutoare pentru jocuri. La punctul 24 din comunicare se precizează că măsurile de ajutor în favoarea jocurilor vor continua să fie analizate în mod individual. În măsura în care se poate demonstra necesitatea unei scheme de ajutor direcționat către jocurile cu scop cultural sau educativ, Comisia va aplica criteriile referitoare la intensitatea ajutorului din Comunicarea privind cinematografia.
- (40) Prin urmare, Comisia trebuie să evalueze compatibilitatea măsurii direct pe baza articolului 107 alineatul (3) litera (d) din tratat. Aceasta va trebui să verifice dacă ajutorul contribuie la promovarea culturii și dacă nu afectează condițiile schimburilor comerciale și concurența din Uniune într-o măsură care contravine interesului comun. Aceasta înseamnă că ajutorul trebuie să fie instrumentul potrivit pentru atingerea acestui obiectiv, în special că, fără acest sprijin, nu ar exista suficiente stimulente pentru ca actorii de pe piață să producă tipul dorit de jocuri. În ceea ce privește proporționalitatea ajutorului, se pot aplica, prin analogie, intensitățile maxime ale ajutorului stabilite în Comunicarea privind cinematografia. Comisia a evaluat obiectivul cultural și necesitatea ajutorului pentru anumite jocuri video în cele două decizii referitoare la sprijinul pentru jocuri în Franța, menționate în considerentele 20 și 30.

(a) Promovarea culturii

- (41) Pentru a fi compatibil cu articolul 107 alineatul (3) litera (d) din tratat, ajutorul acordat jocurilor, astfel cum a fost propus de Regatul Unit, trebuie să contribuie la promovarea culturii. Pe baza modificărilor schemei și a dovezilor suplimentare prezentate de Regatul Unit, Comisia este convinsă că Regatul Unit ar aplica un test cultural cu adevărat selectiv care garantează că se acordă ajutor doar pentru promovarea culturii, în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (d) din tratat.
- (42) În primul rând, Comisia ia notă de explicațiile oferite de Regatul Unit cu privire la testul utilizat pentru stabilirea calității culturale a unui joc (considerentele 27-29): majoritatea punctelor disponibile în cadrul testului cultural propus, până la 20 de puncte din 31, sunt legate de conținutul cultural al jocului și de contribuția culturală a acestuia. Acest fapt este întărit și mai mult prin aplicarea regulii conținutului cultural minim, „regula punctelor de aur”, care va asigura că numai jocurile cu un număr suficient de puncte acordate pentru conținutul cultural vor trece testul.
- (43) Această concentrare asupra conținutului reprezintă o limitare a domeniului general de aplicare a scutirii. Simulările testului cultural pe baza unor jocuri lansate în anii anteriori au arătat că 26 %-27 % din jocurile produse în Regatul Unit ar fi trecut testul cultural. O astfel de rată de reușită indică faptul că criteriile testului asigură că, în cazul jocurilor video eligibile pentru scutirea de impozit, conținutul este cu adevărat cultural și că testul este suficient de restrictiv pentru a direcționa ajutorul către jocurile video care sunt o expresie a culturii britanice/europene. Prin comparație, în decizia sa din 2007 privind stimulentele fiscale franceze pentru jocurile video ⁽⁹⁾, Comisia a constatat că eligibilitatea a aproximativ 30 % din jocuri indica faptul că testul era suficient de selectiv.
- (44) Prin urmare, s-a răspuns îndoielilor exprimate în decizia de inițiere a procedurii. Faptul că numai aproximativ 27 % din jocuri sunt selectate înseamnă că obiectivul măsurii nu este doar un obiectiv industrial de a furniza sprijin unui anumit sector, ci este un obiectiv cu adevărat cultural. Prin urmare, măsura de ajutor îndeplinește un obiectiv autentic de promovare a culturii.

(b) Caracterul adecvat, necesitatea și proporționalitatea măsurii

- (45) Pe baza articolului 107 alineatul (3) litera (d) din tratat, scutirea de impozit pentru jocurile video ar trebui să fie un instrument adecvat pentru îndeplinirea obiectivului urmărit. Este mai probabil ca ajutoarele de stat acordate în alte scopuri, care nu se concentrează asupra acestui obiectiv cultural, să promoveze obiective industriale aferente sectorului. Comisia recunoaște că, astfel cum a fost concepută, scutirea de impozit permite efectiv ca un ajutor public să fie direcționat către jocuri cu un conținut cultural și că este, prin urmare, un instrument adecvat pentru atingerea obiectivului cultural urmărit.
- (46) Având în vedere dezvoltarea și evoluția foarte dinamice ale pieței jocurilor, autoritățile Regatului Unit au transmis date pentru a demonstra că ajutorul este necesar pentru a menține o producție la un nivel rezonabil a unor astfel de jocuri și că, fără ajutor pentru jocurile culturale, producția și cota lor de piață ar scădea în mod considerabil. Cifrele indică o scădere constantă a numărului de jocuri care sunt o expresie a culturii britanice și o scădere vertiginoasă a cotei lor de piață de la 9 % din totalul jocurilor lansate în Regatul Unit în 2003 la 4 % în 2006, menținându-se la 3 % între 2009 și 2012.
- (47) Este posibil ca jocurile importante din punct de vedere cultural să aibă costuri de producție egale cu cele ale jocurilor globale, dar o piață de dimensiuni semnificativ mai mici. Astfel, producerea lor implică un risc economic mai ridicat. Prin urmare, jocurile video cu un conținut specific culturii britanice/europene sunt mai puțin viabile din punct de vedere comercial decât cele cu un conținut mai globalizat. Prin urmare, există o presiune constantă asupra producătorilor de jocuri din Europa de a reduce ponderea elementelor culturale europene din jocurile lor pentru a vinde jocurile respective unui public internațional. Pentru producătorii de jocuri care sunt o expresie a culturii europene este mai dificil să obțină finanțare privată.
- (48) Scutirea de impozit propusă ar trebui să promoveze producția de jocuri video cu un conținut cultural, spre deosebire de jocurile care sunt exclusiv de divertisment, prin faptul că ar reduce costurile de producție ale jocurilor cu un conținut cultural. Există, așadar, motive pentru a se concluziona că măsura ar putea să aibă un efect stimulator suficient în raport cu obiectivul urmărit.

⁽⁹⁾ A se vedea nota de subsol 8.

- (49) În plus, măsura de ajutor este proporțională, deoarece limitează intensitatea ajutorului la 25 % din costurile de producție suportate efectiv pentru fabricarea jocurilor eligibile. Aceasta este mai scăzută decât intensitatea ajutorului de 50 % permisă pentru producția audiovizuală, în conformitate cu punctul 52 subpunctul 1 din Comunicarea privind cinematografia, care se aplică prin analogie în ceea ce privește intensitatea permisă a ajutorului.
- (50) În fine, pentru a nu afecta condițiile schimburilor comerciale și concurența în Uniune într-o măsură care contravine interesului comun, denaturările concurenței și efectele asupra schimburilor comerciale determinate de măsură ar trebui să fie compensate prin efecte pozitive.
- (51) Conform cifrelor furnizate de Regatul Unit și de reprezentanți ai sectorului, sub 10 % din jocurile lansate în Regatul Unit în 2012 au fost produse în Regatul Unit. Cotele de piață ale jocurilor eligibile publicate în Regatul Unit sunt mai degrabă mici (4-5 %). De asemenea, proporția jocurilor eligibile din jocurile video fabricate în Regatul Unit este relativ mică, de aproximativ 27 %.
- (52) În plus, nicio parte terță potențial afectată nu a indicat un posibil efect negativ al măsurii. Dimpotrivă, asociațiile producătorilor de jocuri video care au prezentat observații în urma deciziei de inițiere a procedurii, TIGA și EGDF, au subliniat impactul redus al măsurii asupra industriilor lor naționale și impactul general față de concurență, în special cea din partea Americii de Nord și a Extremului Orient. Prin urmare, este mai degrabă improbabil să existe o cursă a subvențiilor între statele membre.
- (53) În orice caz, este util faptul că Regatul Unit limitează durata schemei la patru ani, pentru a permite o evaluare a aplicării sale și o reevaluare a criteriilor din perspectiva evoluțiilor pieței.
- (54) Prin urmare, Comisia consideră că s-a răspuns îndoielilor exprimate în decizia de inițiere a procedurii. Denaturările concurenței și efectul măsurii asupra schimburilor comerciale dintre statele membre sunt în prezent limitate, astfel încât nu contravin interesului comun.

VI. CONCLUZII

- (55) Prin urmare, Comisia consideră că ajutorul nu va avea ca efect consolidarea în mod necuvenit a puterii de piață a întreprinderilor beneficiare sau împiedicarea stimulentei dinamice pentru operatorii de pe piață, ci, dimpotrivă, va spori diversitatea ofertelor de pe piață. Prin urmare, există motive pentru a concluziona că denaturările concurenței și efectele asupra schimburilor comerciale pe care le va avea măsura sunt limitate, astfel încât evaluarea ajutorului în ansamblu este pozitivă. În consecință, scutirea de impozit pentru crearea de jocuri video este compatibilă cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (d) din tratat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Măsura de ajutor de stat pe care Regatul Unit intenționează să o pună în aplicare în favoarea jocurilor video prin modificarea Legii privind impozitul pe profit din 2009 este compatibilă cu piața internă, în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (d) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Prin urmare, se autorizează punerea în aplicare a măsurii.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

Adoptată la Bruxelles, 27 martie 2014.

Pentru Comisie
Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte

DECIZIA COMISIEI**din 25 iunie 2014****privind ajutorul de stat SA.20949 (C 23/06) – Polonia – Technologie Buczek***[notificată cu numărul C(2014) 4099]***(Numai textul în limba polonă este autentic)****(Text cu relevanță pentru SEE)****(2014/765/UE)**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

întrucât:

1. PROCEDURA

- (1) Prin scrisoarea din data de 7 iunie 2006, Comisia a notificat Poloniei decizia sa de a deschide o procedură oficială de investigare în temeiul articolului 88 alineatul (2) din Tratatul CE privind ajutorul de stat menționat anterior.
- (2) La 23 octombrie 2007, a fost adoptată Decizia 2008/344/CE a Comisiei ⁽¹⁾ (denumită în continuare „decizia”), în care Comisia concluziona că ajutorul de stat de care beneficiase grupul Technologie Buczek (denumit în continuare „grupul TB”), producător de oțel, era incompatibil cu piața comună și dispunea ca Polonia să îl recupereze de la entitățile componente ale grupului TB, și anume societatea-mamă Technologie Buczek S.A. (denumită în continuare „TB”) și filialele sale – Huta Buczek sp. z o.o. (denumită în continuare „HB”) și Buczek Automotive sp. z o.o. (denumită în continuare „BA”), proporțional cu ajutorul de care au beneficiat efectiv.
- (3) La 8 ianuarie 2008, BA a introdus o acțiune pe lângă Tribunal pentru anularea parțială a deciziei. TB și HB au depus cereri separate, însă le-au retras ulterior.
- (4) Prin hotărârea de la 17 mai 2011 ⁽²⁾, Tribunalul a anulat decizia în ceea ce privește BA (a se vedea o descriere detaliată mai jos, la considerentul 7). La 21 martie 2013, Curtea de Justiție a respins calea de atac introdusă de Comisie împotriva hotărârii pronunțate de Tribunal ⁽³⁾.
- (5) Ca urmare a anulării deciziei în ceea ce privește BA, procedura oficială de investigare C 23/06 nu a fost închisă, iar Comisia a trebuit să o redeschidă de la punctul în care a intervenit ilegalitatea.
- (6) La 22 aprilie 2013, 12 iunie 2013 și 27 noiembrie 2013, Comisia a solicitat informații din partea autorităților poloneze, care au răspuns la 8 mai 2013, 26 iulie 2013 și 10 februarie 2014.

2. EVALUARE

- (7) Tribunalul a anulat:

— articolul 1 din decizie, care declară ajutorul de stat în valoare de 20 761 643 PLN acordat ilegal grupului TB ca fiind incompatibil cu piața comună;

⁽¹⁾ Decizia 2008/344/CE a Comisiei din 23 octombrie 2007 privind ajutorul de stat C 23/06 (ex NN 35/06) acordat de Polonia producătorului de oțel Technologie Buczek Group (JO L 116, 30.4.2008, p. 26).

⁽²⁾ Cauza T-1/08, Buczek Automotive sp. z o.o./Comisia, ECLI:EU: T:2011:216.

⁽³⁾ Cauza C-405/11 P, Comisia/Buczek Automotive sp. z o.o., ECLI:EU:C:2013:186.

- articolul 3 alineatele (1) și (3) din decizie, care precizează sumele care trebuie recuperate de la HB și, respectiv, de la BA, în măsura în care alineatele respective se referă la BA ⁽¹⁾;
- articolele 4 și 5 din decizie, care conțin dispoziții de punere în aplicare, în măsura în care articolele respective se referă la BA.
- (8) Având în vedere că articolul 1 din decizie se referă la grupul TB în ansamblu, în timp ce celelalte articole anulate se referă în mod specific la BA, Comisia consideră necesar să reamintească în primul rând în ce măsură anularea deciziei îi afectează pe ceilalți membri ai grupului TB, mai precis TB și HB.
- (9) Comisia reamintește hotărârea în cauza T-227/95 (AssiDomän Kraft Products și alții/Comisia, Rec., 1997, p. II-1185, punctele 59 și 60), în care Curtea statua că, în cazul în care un destinatar [al unei decizii a Comisiei] decide să introducă o acțiune în anulare, instanța Uniunii analizează doar elementele deciziei care se referă la destinatarul respectiv. Pe de altă parte, elementele din decizie care se referă la alți destinatari și care nu au fost contestate nu fac obiectul acțiunii introduse în fața Curții. În cadrul unei acțiuni în anulare, Curtea poate pronunța o hotărâre doar cu privire la obiectul acțiunii care a fost introdusă spre soluționare de către părți. O decizie poate fi anulată doar în ceea ce privește destinatarii care au obținut câștig de cauză în urma acțiunilor introduse în fața Curții.
- (10) După cum s-a menționat la considerentul 3, TB și HB și-au retras acțiunile introduse pe lângă Tribunal și, prin urmare, decizia a devenit definitivă în privința lor, inclusiv în ceea ce privește obligația Poloniei de a recupera ajutorul acordat ilegal. Autoritățile poloneze au confirmat că TB a rambursat 13 963 560,74 PLN, care reprezintă valoarea integrală a ajutorului ce trebuia recuperat de la TB, precum și o parte din ajutorul ce trebuia recuperat de la HB. HB a fost declarată în stare de insolvență și toate autoritățile publice relevante și-au înscris creanțele la masa credală. Procedura de lichidare a societății este în curs. Autoritățile poloneze au confirmat că, în urma anulării deciziei, ajutorul recuperat de la TB nu i-a fost rambursat acestuia din urmă, iar creanțele împotriva HB nu au fost retrase de la masa credală.
- (11) Din aceste motive, procedura oficială de investigare rămâne deschisă doar cu privire la BA.
- (12) Comisia ia act de informațiile transmise de Polonia, conform cărora BA a fost declarată în faliment la 28 septembrie 2012 și a fost ștearsă din registrul comercial al societăților la 16 noiembrie 2012.
- (13) Polonia a informat Comisia că activele BA, care făceau parte din masa credală, au fost vândute ca elemente de patrimoniu distincte (și nu în calitate de societate sau de parte autonomă a unei societăți), în cadrul unor proceduri de ofertare care garantau obținerea prețului pieței. Nici angajații BA și nici furnizorii sau clienții săi nu au fost transferați către vreuna dintre entitățile dobânditoare într-un mod care ar sugera continuarea activității BA.
- (14) De asemenea, Polonia a informat Comisia că, în cursul procedurii de faliment, administratorul a lichidat toate activele BA. După încheierea procedurii, nu mai există niciun activ al BA care ar putea intra în posesia altor întreprinderi.
- (15) Pe baza acestor elemente, Comisia concluzionează că nu există întreprinderi care ar putea fi considerate drept succesori economici ai BA.
- (16) Prin urmare, procedura oficială de investigare a rămas fără obiect, deoarece chiar dacă ajutorul ar fi declarat incompatibil cu piața internă, nu ar exista niciun mijloc de a recupera ajutorul respectiv,

⁽¹⁾ Articolul 3 alineatul (1) din decizie cere Poloniei să recupereze ajutorul menționat la articolul 1 după cum urmează: 13 578 115 PLN de la HB și 7 183 528 PLN de la BA. Articolul 3 alineatul (3) cere Poloniei să recupereze, de asemenea, dobânzile calculate pentru aceste sume.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Procedura oficială de investigare în temeiul articolului 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, inițiată la 7 iunie 2006 și care rămâne deschisă în ceea ce privește Buczek Automotive sp. z o.o. în urma hotărârii Tribunalului în cauza T-1/08 din 17 mai 2011, astfel cum a fost confirmată de hotărârea Curții de Justiție în cauza C-405/11 P din 21 martie 2013, se încheie, deoarece procedura a rămas fără obiect în urma lichidării Buczek Automotive sp. z o.o.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Polone.

Adoptată la Bruxelles, 25 iunie 2014.

Pentru Comisie
Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte

DECIZIA COMISIEI**din 9 iulie 2014**

**privind schema de ajutoare SA.18042 (2013/C) (ex MX 17/2009) (ex NN 61/2004)
pusă în aplicare de Spania referitoare la scutirea de plata accizelor pentru biocombustibili**

[notificată cu numărul C(2014) 4530]

(Numai textul în limba spaniolă este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2014/766/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în temeiul dispozițiilor menționate anterior ⁽¹⁾ și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

I. PROCEDURĂ

- (1) Începând din 2006, Direcția Generală Concurență efectuează în fiecare an un exercițiu de monitorizare *ex post* pe un eșantion de măsuri de ajutor puse în aplicare de către statele membre. Schema spaniolă referitoare la scutirea de plata accizelor pentru biocombustibili (cazul NN 61/2004) a fost aprobată de Comisie prin Decizia C(2006) 2293 din 6 iunie 2006 (denumită în continuare: „decizia Comisiei”). Această schemă a fost inclusă în exercițiul de monitorizare 2009/2010 cu referința MX 17/2009, în cadrul căruia Comisia a examinat modul în care statele membre au aplicat un eșantion de scheme în vigoare în 2009.
- (2) Comisia a decis să includă încă o dată această schemă în exercițiul de monitorizare 2011/2012, în cadrul căruia Comisia a examinat modul în care statele membre au aplicat un eșantion de scheme în vigoare în perioada 2009-2010.
- (3) Prin prisma informațiilor furnizate de Spania în cursul exercițiului de monitorizare, Comisia și-a exprimat îndoieli cu privire la aplicarea corectă a schemei de către autoritățile spaniole. În consecință, aceasta a decis să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Comisia a informat Spania cu privire la decizia sa, prin intermediul unei scrisori trimise la 17 iulie 2013.
- (4) Spania și-a prezentat observațiile la 20 septembrie 2013.
- (5) Decizia Comisiei de a iniția procedura oficială de investigare a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* la 7 februarie 2014 ⁽²⁾. Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile.
- (6) La 5 martie 2014, Comisia a primit observații din partea secțiunii responsabile de biocombustibili din cadrul Asociației spaniole a producătorilor de energie din surse regenerabile (APPA Biocarburantes). Aceste observații au fost comunicate Spaniei, oferindu-i astfel posibilitatea de a răspunde la acestea. La 6 mai 2014, autoritățile spaniole au indicat că nu doreau să facă niciun comentariu cu privire la observațiile primite de la părțile terțe.

⁽¹⁾ JO C 37, 7.2.2014, p. 44.

⁽²⁾ A se vedea nota de subsol 1.

II. DESCRIEREA DETALIATĂ A MĂSURII

- (7) Schema NN 61/2004 referitoare la scutirea de plata accizelor pentru biocombustibili constă în aplicarea unei rate zero a impozitului spaniol pe hidrocarburi. Aceasta se aplică alcoolului etilic obținut din produse de origine agricolă sau vegetală (bioetanol) care se încadrează la codul NC 2207 20, alcoolului etilic obținut din produse de origine agricolă sau vegetală care se încadrează la codul NC 2905 11 00 și produselor care se încadrează la codurile din Nomenclatura combinată NC 1507, 1508, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515 și 1518.
- (8) Rata zero a impozitului s-a aplicat acestor produse indiferent dacă ele au fost utilizate ca atare sau în urma unor modificări chimice. În cazul în care biocombustibilul era amestecat cu alte tipuri de combustibil, rata redusă se aplica numai părții de biocombustibil din amestec. Rata redusă a accizelor era aplicabilă tuturor biocombustibililor, indiferent de originea lor geografică.
- (9) Schema a fost aprobată de Comisie la 6 iunie 2006 și a expirat la 31 decembrie 2012 ⁽³⁾.
- (10) În urma evaluării informațiilor furnizate de autoritățile spaniole în cursul exercițiului de monitorizare, au apărut unele îndoeli în privința conformității aplicării programului cu decizia Comisiei în 2009 și 2010. În plus, au existat îndoeli cu privire la posibilitatea ca Spania să fi acordat anumitor beneficiari supracompensării în 2010. Comisia și-a manifestat unele rezerve la considerentele 13-29 din decizia sa din 17 iulie 2013.
- (11) Comisia a solicitat ca Spania:
- (a) să demonstreze că schema a fost pusă în aplicare în mod corect în 2009 și 2010;
 - (b) să demonstreze că nu a existat nicio supracompensare pentru bioetanol în 2010 sau, în caz contrar, să explice ce măsuri au fost luate pentru a se evita o supracompensare în anii următori;
 - (c) să prezinte rapoarte anuale pentru întreaga durată a schemei.

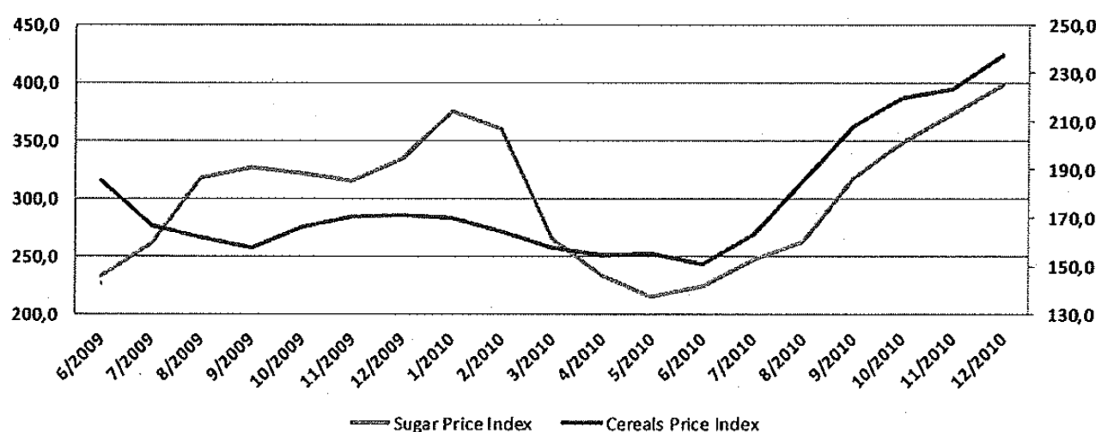
III. OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR INTERESATE

- (12) Comisia a primit observații din partea APPA Biocarburantes la data de 5 martie 2014. Acestea au fost foarte asemănătoare cu cele primite din partea autorităților spaniole (a se vedea secțiunea IV). APPA Biocarburantes susținea că schema a fost pusă în aplicare în mod corect.
- (13) Atunci când s-au comparat costurile biocombustibililor cu prețul la pompă înainte de impozitare al combustibililor fosili, atât bioetanolul, cât și biomotorina par să fi fost subcompensate pe întreaga perioadă, cu excepția anului 2010 în ceea ce privește bioetanolul și a anului 2012 în ceea ce privește biomotorina. Potrivit APPA Biocarburantes, această metodologie era incorectă, deoarece în prețul la pompă înainte de impozitare al combustibililor fosili au fost incluse toate costurile de transport și de distribuție ale combustibililor până când produsul a ajuns la consumatorul final, în timp ce aceste costuri logistice nu sunt incluse în costul biocombustibililor în analiza comparativă sus-menționată. În opinia asociației, ar fi mai oportun să se compare costurile de producție ale biocombustibililor cu prețurile cotate la nivel mondial ale combustibililor fosili. Prin aplicarea acestei metodologii, s-a înregistrat în mod clar o subcompensare sporită pentru biocombustibili pe durata schemei, neidentificându-se însă niciun caz de supracompensare.
- (14) În cele din urmă, APPA Biocarburantes susține că, chiar și în cazul în care costurile biocombustibililor se compară cu prețul la pompă înainte de impozitare al combustibililor fosili, singurele două cazuri punctuale de posibilă supracompensare au avut numai un caracter temporar și au fost cauzate de natura însăși a schemei de ajutoare fiscale pentru biocombustibili (cantități absolute stabilite *ex ante* și evaluări efectuate *ex post*) și de prețurile extrem de volatile ale materiilor prime agricole, care reprezintă principala componentă a costurilor de producție ale biocombustibililor. Nu a fost necesară nicio ajustare a schemei, întrucât niciun indiciu al unei posibile supracompensări nu s-a putut constata pentru bioetanol în anii următori (2011 și 2012), iar pentru biomotorină, potențiala supracompensare ar fi avut loc pe parcursul ultimului an, și anume în 2012. În plus, nu ar fi fost posibil să se realizeze vreo ajustare în viitor, întrucât schema a expirat.

⁽³⁾ JO C 219, 12.9.2006, p. 3.

IV. OBSERVAȚII DIN PARTEA SPANIEI

- (15) Autoritățile spaniole și-au prezentat observațiile la 20 septembrie 2013. La 6 mai 2014, acestea au indicat că nu doreau să comenteze cu privire la observațiile părților terțe care le-au fost transmise.
- (16) În scrisoarea din 20 septembrie 2013, autoritățile spaniole au prezentat informații privind costurile de producție ale bioetanolului și ale biomotorinei, alături de date privind prețurile combustibililor fosili pe parcursul perioadei cuprinse între 2004 și 2012. În același timp, acestea au furnizat tabele pentru compararea costurilor biocombustibililor cu prețul la pompă înainte de impozitare al combustibililor fosili. Aceste tabele sunt prezentate în anexă.
- (17) Datele și analiza ilustrată în tabelele respective se bazează pe următoarele ipoteze:
- (a) Punctul de plecare îl constituie datele reale aferente costurilor de producție anuale ale uzinelor spaniole, la care se adaugă o marjă de profit asupra producției de 5 %; se efectuează ajustări datorită diferenței dintre conținutul energetic al biocombustibilului și cel al combustibilului fosil cu care se amestecă, folosindu-se datele din anexa III la Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽⁴⁾, și anume 1,52 pentru bioetanol și, respectiv, 1,09 pentru biomotorină.
 - (b) Aceste costuri sunt comparate cu datele referitoare la prețul combustibilului pe care îl înlocuiesc, și anume benzina și motorina. Prețul reținut este prețul la pompă înainte de impozitare al acestui combustibil și include, prin urmare, marja brută de distribuție comercială. Diferența dintre costul de producție al biocombustibilului și costul combustibilului fosil alternativ reprezintă marja maximă de compensare.
 - (c) Compensația reală aplicată este echivalentă cu accizele la hidrocarburi care ar corespunde bioetanolului și biomotorinei. Fără scutirea menționată anterior, rata aplicată produselor în cauză sub formă de accize pentru hidrocarburi ar fi fost rata pentru benzină și, respectiv, pentru motorină⁽⁵⁾.
- (18) Pe baza datelor respective, Spania a semnalat că pe parcursul perioadei 2004-2012 s-a putut observa o subcompensare acumulată pentru ambele tipuri de combustibil (455,96 EUR/1 000 l pentru biomotorină și 897,22 EUR/1 000 l pentru bioetanol). Atunci când s-a analizat fiecare an în mod separat, s-a putut constata o subcompensare pentru toți anii vizați, cu doar două excepții: în 2010 pentru bioetanol și în 2012 pentru biomotorină.
- (19) În ceea ce privește bioetanolul, Spania a explicat că aparenta supracompensare constatată în 2010 a fost rezultatul unei scăderi punctuale a prețurilor materiilor prime, în special al celor agricole, între lunile ianuarie și iunie 2010. Era vorba, așadar, de o situație cu caracter excepțional, reversibilă și imprevizibilă, care, în plus, urma să se corecteze în mod automat în cursul anului următor prin creșterea prețurilor la materiile prime. Prin urmare, nu exista niciun motiv pentru ca autoritățile spaniole să fi întreprins vreo acțiune. Spania a furnizat informații detaliate cu privire la evoluția prețurilor la materiile prime, precum și un grafic care ilustra traiectoria indicelui prețurilor la zahăr și la cereale (baza 2002-2004 = 100).

Evoluția prețurilor materiilor prime în perioada 2009-2011⁽⁶⁾

Sursă: www.fao.org

⁽⁴⁾ Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE (JO L 140, 5.6.2009, p. 16).

⁽⁵⁾ În cazul bioetanolului, această sumă s-a ridicat la 371,69 EUR/1 000 l în perioada 2004-2009 și la 400,69 EUR/1 000 l în perioada 2009-2012. În ceea ce privește biomotorina, ratele aplicate erau de 269,89 EUR/1 000 l în perioada 2004-2006, de 278 EUR/1 000 l în perioada 2007-2009 și de 307 EUR/1 000 l în perioada 2009-2012.

⁽⁶⁾ Indicele prețurilor la zahăr începe în partea din dreapta jos, în timp ce indicele prețurilor la cereale începe în colțul din dreapta sus.

- (20) Spania a explicat că, în ceea ce privește biomotorina, pare să se fi înregistrat o supracompensare în 2012, însă schema a expirat la data de 31 decembrie a anului respectiv.
- (21) Spania a afirmat că prețul utilizat în cadrul acestei metodologii ca referință pentru combustibilii alternativi – prețul la pompă înainte de impozitare – este cea mai riguroasă dintre opțiunile disponibile și că ar fi mai adecvat să se facă o comparație cu o valoare mai apropiată de prețurile mondiale la aceste produse. De asemenea, autoritățile spaniole au furnizat tabele pentru compararea costurilor biocombustibililor cu prețul mondial al combustibililor fosili și au subliniat faptul că, în acest caz, nu s-a constatat nicio supracompensare pentru biomotorină în niciunul dintre anii avuți în vedere, în timp ce eventuala supracompensare pentru bioetanol ar fi fost neglijabilă (2 EUR/1 000 l, comparativ cu 142,13 EUR/1 000 l, utilizând ca referință prețul la pompă înainte de impozitare al combustibilului fosil). În raport cu metodologia precedentă, subcompensarea acumulată ar fi de câteva ori mai mare.
- (22) Autoritățile spaniole au explicat că au transmis informații referitoare la toate întreprinderile care produc, prelucrează, dețin, primesc sau expediază produse accizabile, în conformitate cu Directiva 2008/118/CE a Consiliului (7).
- (23) La articolul 4 alineatul (1) din respectiva directivă, un „antrepozitar autorizat” este definit ca fiind o persoană fizică sau juridică autorizată să producă, să transforme, să dețină, să primească sau să expedieze produse accizabile în cadrul activității sale, în regim suspensiv de accize în cadrul unui antrepozit fiscal. Potrivit dispozițiilor articolului 8 din directivă, antrepozitarul autorizat are obligația de a plăti accizele.
- (24) Autoritățile spaniole au explicat motivul care le-a determinat să furnizeze detalii fiscale numai uneia dintre cele două întreprinderi care au semnat un acord în vederea producerii de ester metilici ai acizilor grași (EMAG) din uleiul de soia și de palmier în cadrul unui regim de subcontractare. Dat fiind că acest contract vizează produse supuse accizelor în ceea ce privește deținerea, circulația și monitorizarea lor, acesta a fost reglementat prin Directiva 2008/118/CE. Autoritățile spaniole afirmă că proprietarul produsului nu era inclus în definiția referitoare la „antrepozitarul autorizat”, prevăzută la articolul 4 alineatul (1) din directiva sus-menționată.

V. EVALUAREA MĂSURII

- (25) Comisia a concluzionat deja în decizia sa referitoare la cazul NN 61/2004 că măsura vizată presupunea un ajutor în sensul articolului 107 din TFUE. Comisia a evaluat această schemă de ajutoare pe baza Orientărilor comunitare din 2001 privind ajutorul de stat pentru protecția mediului (8) și a concluzionat că aceasta era compatibilă cu piața internă.
- (26) Autoritățile spaniole au furnizat acum Direcției Generale Concurență informații detaliate, inclusiv datele relevante privind costurile de producție ale bioetanolului și ale biomotorinei pentru întreaga durată de aplicare a schemei. Atunci când se compară costurile de producție ale biocombustibililor cu prețul la pompă înainte de impozitare al combustibililor fosili, ilustrate în tabelele incluse în anexa la prezenta decizie, se pot observa două cazuri de supracompensare: pentru bioetanol în 2010 și pentru biomotorină în 2012.
- (27) În ceea ce privește metodologia alternativă propusă de Spania, care utilizează ca referință prețurile mondiale ale combustibililor fosili, Comisia observă că această metodologie este diferită de cea propusă de Spania și utilizată de Comisie pentru evaluarea măsurii NN 61/2004. Întrucât Comisia verifică în prezent dacă Spania a aplicat schema de ajutoare în mod corect, în conformitate cu decizia prin care aceasta a fost aprobată în cazul NN 61/2004, metodologia alternativă propusă nu poate fi acceptată.
- (28) Cu toate acestea, Comisia observă că nu se constată nicio tendință de supracompensare persistentă. De asemenea, atunci când ajutoarele sunt avute în vedere pentru întreaga durată de aplicare a schemei, nu există indicii ale unei supracompensări globale. Comisia ia notă de explicațiile furnizate de autoritățile spaniole (a se vedea considerentele 18, 19, 20 și 22).
- (29) În cazul bioetanolului, Comisia consideră că nu era necesar să se facă ajustări pentru a remedia supracompensarea. În acest caz, Spania a fost în măsură să demonstreze că supracompensarea a fost remediată, în principal datorită faptului că prețurile materiilor prime au înregistrat o creștere semnificativă începând din iunie 2010. Într-adevăr, în 2011 și 2012 nu se constată nicio supracompensare pentru bioetanol.

(7) Directiva 2008/118/CE a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind regimul general al accizelor și de abrogare a Directivei 92/12/CEE (JO L 9, 14.1.2009, p. 12).

(8) JO C 37, 3.2.2001, p. 3.

- (30) În ceea ce privește biomotorina, Comisia semnalează că se poate observa o ușoară supracompensare de 41,85 EUR/1 000 l în anul 2012. Această supracompensare s-a produs fără ca măsura și, în special, nivelul sprijinului acordat să fi făcut obiectul unor modificări. Această situație a fost cauzată de factori externi schemei, mai precis de creșterea considerabilă a prețului la motorină fosilă în Spania. Comisia observă că prețul motorinei a fost cu 8 % mai mare în 2012 decât în 2011, cu 36 % mai mare decât prețul înregistrat în 2010 și cu 71 % mai mare decât cel înregistrat în 2009. Prin comparație, costurile de producție ale biomotorinei se situau în 2012 la același nivel ca în 2011, cu 16 % mai mari decât cele înregistrate în 2010 și cu 25 % mai mari decât cele din 2009. Comisia observă că schema a expirat la sfârșitul anului 2012, astfel încât nu a fost posibil să se adapteze scutirea de plata accizelor pentru a evita o supracompensare în viitor, în conformitate cu considerentul 19 din decizia Comisiei în cazul NN 61/2004. De asemenea, Comisia constată că nici în 2013 și nici în anii următori nu s-a acordat vreun ajutor în temeiul schemei. În sfârșit, astfel cum s-a explicat la considerentul 28, chiar dacă se ține seama și de datele pentru 2012, nu se constată nicio supracompensare pentru întreaga durată de aplicare a schemei. Prin urmare, acesta poate fi considerat un indiciu că Spania putea să se bazeze pe metodologia de calcul *ex ante* prevăzută în cadrul schemei.
- (31) Ținând seama de informațiile suplimentare furnizate de autoritățile spaniole, Comisia consideră că Spania nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin, astfel cum se prevede la considerentul 19 din decizia Comisiei în cazul NN 61/2004.
- (32) Pe baza explicațiilor oferite de autoritățile spaniole cu privire la aplicarea Directivei 2008/118/CE, Comisia acceptă faptul că autoritățile spaniole au prezentat informații cu privire la toate întreprinderile vizate.

VI. CONCLUZIE

- (33) Comisia constată că Spania a pus în aplicare în mod corect schema de ajutoare NN 61/2004, în conformitate cu decizia Comisiei de aprobare a acesteia,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Schema de ajutoare de stat NN 61/2004 pusă în aplicare de către Spania este compatibilă cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE și a fost pusă în aplicare în mod corect, în conformitate cu Decizia NN 61/2004 a Comisiei.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Regatului Spaniei.

Adoptată la Bruxelles, 9 iulie 2014.

Pentru Comisie
Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte

Tabelul 1

Costurile de producție ale bioetanolului în Spania

Costurile de producție ale bioetanolului în Spania											
în EUR/1 000 l		2004	2005	2006	2007	2008	2009		2010	2011	2012
Materii prime	(+)	[... (*)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Forța de muncă	(+)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Depreciere	(+)										
Costuri variabile și financiare	(+)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Transport și distribuție	(+)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Venituri obținute din subproduse	(−)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Ajutoare directe	(−)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Costurile de producție totale		603	692	672	582	602	581		510	688	763
Marja de producție (5 %)	(+)	30	35	34	29	30	29		26	34	38
Factor de ajustare în funcție de conținutul energetic	(+)	329	378	367	318	329	317		278	376	417
Costurile totale ale bioetanolului (înainte de impozitare)	(B)	962	1 104	1 073	929	961	927		814	1 098	1 218
Costurile benzinei cu cifra octanică 95 (înainte de impozitare)	(P)	351,8	427,0	483,3	497,0	560,8	436,7		555,4	674,6	741,0
Marja maximă de compensare	(M) = (B) − (P)	610,6	677,4	589,2	431,9	400,0	490,6		258,6	423,4	476,7
Accize la hidrocarburi (IEH)	(IEH)	371,7	371,7	371,7	371,7	371,7	371,7	400,7	400,7	400,7	400,7
Subcompensare (I)	(I) = (M) − (IEH)	238,90	305,74	217,52	60,18	28,30	118,89	89,89	− 142,13	22,76	76,06

Sursă: autoritățile spaniole.

(*) Secret de afaceri.

Tabelul 2

Costurile de producție ale biomotorinei în Spania

Costurile de producție ale biomotorinei în Spania											
în EUR/1 000 l		2004	2005	2006	2007	2008	2009		2010	2011	2012
Materii prime	(+)	[... (*)]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Forța de muncă	(+)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Depreciere	(+)										
Costuri variabile și financiare	(+)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Transport și distribuție	(+)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Venituri obținute din subproduse	(-)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Ajutoare directe	(-)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Costurile de producție totale		553	744	710	762	992	733		791	917	918
Marja de producție (5 %)	(+)	28	37	36	38	50	37		40	46	46
Factor de ajustare în funcție de conținutul energetic	(+)	52	70	67	72	94	69		75	87	87
Costurile totale ale biomotorinei (înainte de impozitare)	(B)	633	852	813	872	1 135	839		905	1 050	1 051
Costurile motorinei A (înainte de impozitare)	(P)	355,0	476,0	521,7	524,9	672,8	459,0		576,5	727,9	785,5
Marja maximă de compensare	(M) = (B) - (P)	277,9	375,5	290,9	347,2	462,5	379,9	379,9	328,8	321,6	265,2
Accize la hidrocarburi	(IEH)	269,86	269,86	269,86	278	278	278	307	307	307	307
Subcompensare (I)	(I) = (M) - (IEH)	8,05	105,65	21,04	69,21	184,54	101,92	72,92	21,80	14,61	- 41,85

Sursă: autoritățile spaniole.

(*) Secret de afaceri.

DECIZIA COMISIEI**din 23 iulie 2013****privind ajutorul SA.35062 (13/N-2) acordat de Portugalia în favoarea Caixa Geral de Depósitos***[notificată cu numărul C(2013) 4801]***(Numai textul în limba engleză este autentic)****(Text cu relevanță pentru SEE)**

(2014/767/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce a invitat statele membre și celelalte părți interesate să-și prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate anterior ⁽¹⁾,

întrucât:

1. PROCEDURĂ

- (1) La 28 iunie 2012, Republica Portugheză (denumită în continuare „Portugalia”) a notificat măsuri de recapitalizare a întreprinderii Caixa Geral de Depósitos, S.A. (denumită în continuare „CGD” sau „banca”).
- (2) La 18 iulie 2012, Comisia a adoptat o decizie în cazul SA.35062 (12/NN) (denumită în continuare „decizia privind salvarea”) ⁽²⁾ de autorizare a recapitalizării CGD pusă în aplicare la 29 iunie 2012 ca ajutor pentru salvare.
- (3) Prin e-mailul din 27 septembrie 2012, Portugalia a informat Comisia că întreprinderea Caixa Geral Finance Limited (denumită în continuare „CGDF”), o filială a CGD, urma să plătească în ziua următoare dividende către deținătorii de acțiuni preferențiale necumulative.
- (4) La 28 septembrie 2012, CGDF a efectuat plata dividendelor.
- (5) La 18 decembrie 2012, Comisia a adoptat o decizie în cazul SA. 35062 (12/NN) (denumită în continuare „decizia de inițiere a procedurii”) ⁽³⁾ de inițiere a procedurii oficiale de investigare pentru utilizarea necorespunzătoare a ajutorului pentru salvare, în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ⁽⁴⁾.
- (6) Prin publicarea deciziei de inițiere a procedurii, Comisia a invitat părțile interesate să prezinte observații cu privire la concluzia sa preliminară conform căreia plata dividendelor constituie o nerespectare a dispozițiilor deciziei privind salvarea, însă nu a primit observații în legătură cu aceasta.
- (7) Din motive de urgență, Portugalia acceptă, în mod excepțional, ca prezenta decizie să fie adoptată în limba engleză.

⁽¹⁾ JO C 116, 23.4.2013, p. 13.⁽²⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/247111/247111_1420908_83_2.pdf⁽³⁾ A se vedea nota de subsol 1.⁽⁴⁾ JO L 83, 27.3.1999, p. 1.

2. DESCRIERE

2.1. Beneficiarul

- (8) CGD este un grup bancar deținut integral de Portugalia. Acesta deține active nete totale (pe baza parametrilor contabili) ⁽⁵⁾ în valoare de 116,9 miliarde EUR la data de 31 decembrie 2012 și un portofoliu total net de credite în valoare de 74,7 miliarde EUR la data de 31 decembrie 2012. Activitățile băncii includ, printre altele, activități bancare comerciale la nivel național și internațional (în special în Spania, Africa lusofonă, Macao și Brazilia), servicii bancare de investiții, gestionare de active, servicii specializate de creditare și activități de asigurare.
- (9) În 2012, grupul CGD a avut o poziție de lider în majoritatea sectoarelor comerciale în care a funcționat pe piața internă din Portugalia (în special, credite și avansuri acordate clienților, depozite ale clienților, asigurări, leasing, servicii bancare de investiții și gestionarea activelor).

Tabelul 1

Principalele date financiare ale CGD (pe baza parametrilor contabili)

	31.12.2012
Active totale (în miliarde EUR)	116,9
Credite acordate clienților (în miliarde EUR)	74,7
Depozitele persoanelor fizice (miliarde EUR) (*)	71,4
Finanțare interbancară totală (miliarde EUR) (**)	35,2
Angajați, nr. total Grup	23 028
Număr de sucursale, nr. total Grup	1 293
Cota de piață națională a depozitelor	28,1 %
Cota de piață națională a creditelor	21,3 %

(*) Datoriile față de clienți.

(**) Totalul datoriilor minus datoriile față de alți clienți sau față de Banca Centrală.

2.2. Evenimentele care au determinat măsurile de ajutor

- (10) De la începutul crizei datoriilor suverane, CGD s-a confruntat cu dificultăți în ceea ce privește accesul pe piețele creditelor interbancare. Dificultățile au început în legătură cu accesul pe piețele de capital pe termen mediu și lung și s-au extins progresiv la piețele monetare pe termen scurt.
- (11) În consecință, CGD a fost nevoită să reducă importanța acordată finanțării interbancare și și-a activat planul de trezorerie condiționată în primul trimestru al anului 2010, ulterior încercând (a) să găsească surse alternative de finanțare, în principal prin intermediul finanțării garantate; (b) să își majoreze rezerva de garanții eligibile care ar fi acceptabile pentru BCE; (c) să vândă active nestrategice; și (d) să își prezinte propriile coordonate de credit investitorilor și contrapartidelor.

⁽⁵⁾ În prezenta decizie, informațiile financiare referitoare la CGD se bazează, în general, pe parametrii prudențiali pe care CGD îi utilizează pentru a prezenta informațiile financiare relevante către Banco de Portugal, ca parte a obligațiilor sale de reglementare și pe plan intern, pentru proiecțiile financiare care sunt actualizate periodic pentru fiecare unitate comercială. CGD a utilizat, de asemenea, parametrii prudențiali respectivi pentru toate informațiile financiare din planul său de restructurare, precum și pentru cele din planurile de finanțare și de capital care sunt prezentate, în mod regulat, Fondului Monetar Internațional („FMI”), Băncii Centrale Europene („BCE”) și Comisiei Europene (denumite împreună „troica”).

Cu toate acestea, grupul CGD își publică conturile anuale în rapoartele anuale utilizând parametrii contabili. Parametrii contabili includ toate filialele, indiferent de includerea lor în domeniul de reglementare a Băncii Centrale din Portugalia. În cazul CGD, diferența cea mai relevantă dintre parametrii prudențiali și parametrii contabili este legată de Caixa Seguros e Saúde (denumită în continuare „Caixa Seguros”), societate holding a unităților comerciale de asigurare și de sănătate care, în parametrii prudențiali, este inclusă prin metoda punerii în echivalență.

Pentru a permite mai ușor o comparație cu datele disponibile public, unele informații financiare din prezenta decizie sunt furnizate, prin urmare, pe baza parametrilor contabili, însă în acest caz acest lucru este precizat întotdeauna, în mod clar, ca atare.

- (12) Conform planului de asistență economică și financiară convenit între Portugalia, Comisie, BCE și FMI, CGD a fost invitată să prezinte un plan de finanțare și de capital (denumit în continuare „PFC”) pentru perioada 2011-2015, acesta urmând să fie revizuit trimestrial. Prima versiune a PFC a fost prezentată la 26 iulie 2011 și a făcut obiectul revizuirilor.
- (13) În ceea ce privește solvabilitatea, rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază (denumit în continuare „CT 1”) a CGD, calculată în conformitate cu reglementările Basel II, era egală cu 9,48 % la data de 31 decembrie 2011. Obiectivul PFC a fost de a atinge, printre altele, o rată a CT 1 de 10 % până la data de 31 decembrie 2012, în temeiul reglementărilor Basel II, în conformitate cu cerințele memorandumului de înțelegere (denumit în continuare „MoU”) semnat între guvernul portughez, pe de o parte, și FMI, Comisia și BCE, pe de altă parte. Ca urmare a unei recomandări din partea Autorității Bancare Europene (denumită în continuare „ABE”), PFC a fost actualizat în ceea ce privește nivelul de capital care trebuie deținut începând cu data de 30 iunie 2012, pentru a îndeplini nevoile de capital calculate pe baza sumei datoriei suverane și a datoriei municipalității locale deținută de bancă (denumită în continuare „rezervă suverană”) și a necesarului de capital rezultat în urma unui exercițiu care constă într-un test de rezistență efectuat de ABE (denumite în continuare „cerințele ABE”).
- (14) În conformitate cu versiunea PFC din mai 2012 și în urma recomandării ABE, a fost identificată o nevoie de majorare a capitalului CGD cu 1,650 de miliarde EUR.

2.3. Măsurile de ajutor

- (15) Măsurile de recapitalizare efectuate de către Portugalia, în calitate de acționar unic al CGD, au constat în:
- (i) subscrierea de noi acțiuni ordinare emise („majorarea capitalului”) în valoare de 750 de milioane EUR; și
 - (ii) subscrierea de instrumente convertibile emise de către CGD în valoare de 900 de milioane EUR, care sunt eligibile, în vederea asigurării solvabilității, în temeiul cerințelor ABE, ca CT 1.(16)
- O descriere detaliată a măsurilor de ajutor este prezentată în considerentele 12-25 din decizia privind salvarea.

2.4. Procedura oficială de investigare cu privire la utilizarea abuzivă a ajutorului

- (17) Astfel cum este prevăzut în considerentul 31 din decizia privind salvarea, Portugalia s-a angajat să se asigure că CGD (ca grup) aplică restricții comportamentale echivalente cu cele aplicabile băncilor care sunt recapitalizate în cadrul noii scheme de recapitalizare pentru instituțiile de credit din Portugalia ⁽⁶⁾, inclusiv, printre altele:
- o interdicție privind plata dividendelor;
 - o interdicție privind plata cupoanelor și a dobânzilor aferente instrumentelor hibride și datoriilor subordonate care nu sunt deținute de Portugalia și în cazul în care nu există nicio obligație legală de a efectua o astfel de plată.
- (18) La 28 septembrie 2012, CGDF, o filială a CGD, a plătit, fără autorizarea Comisiei, dividende aferente acțiunilor preferențiale necumulative perpetue în valoare de 405 415 EUR. Această sumă corespunde unui procent de 0,025 % din capitalul care a fost injectat la 29 iunie 2012.
- (19) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a considerat, cu titlu preliminar, că plățile de dividende efectuate de CGDF la 28 septembrie 2012 intră sub incidența interdicției privind plata dividendelor aplicabilă CGD în temeiul deciziei privind salvarea și că plata dividendelor constituie o utilizare abuzivă a ajutorului pentru salvare acordat.

3. RESTRUCTURAREA CGD

- (20) CGD a prezentat un plan de restructurare care conține patru elemente principale:
- reducerea efectului de levier al bilanțului grupului CGD prin vânzarea departamentului de asigurări și a restului participațiilor nestrategice, precum și prin reducerea activelor neesențiale;
 - creșterea eficienței sale operaționale;

⁽⁶⁾ Decizia în cazul SA.34055 (11/N) din 30.5.2012 (JO C 249, 18.8.2012, p. 5).

— restructurarea operațiunilor CGD în Spania;

— rambursarea instrumentelor convertibile în valoare de 900 de milioane EUR pe durata perioadei de restructurare.

Reducerea efectului de levier

- (21) CGD depusese deja eforturi în direcția reducerii efectului de levier al bilanțului său înainte de majorarea de capital din iunie 2012. Din decembrie 2010 până în iunie 2012, banca și-a redus bilanțul cu aproximativ 8,2 miliarde EUR (parametrii contabili).
- (22) Planul de restructurare prevede eforturi suplimentare de reducere a efectului de levier. Acesta prevede vânzarea departamentului de asigurări, Caixa Seguros, și a altor participații nestrategice, precum și reducerea activelor neesențiale pentru a permite CGD să se axeze mai mult pe principalele sale operațiuni bancare cu amănuntul și să elibereze fonduri care ulterior vor consolida capitalului de bază al băncii. CGD are ca obiectiv o reducere suplimentară a efectului de levier al bilanțului grupului cu [10-20] de miliarde EUR din activele neesențiale, ceea ce – în comparație cu bilanțul consolidat din decembrie 2012 (pe baza parametrilor contabili) – reprezintă o reducere de [10-20] %. Vânzarea activității de asigurare constituie un element important al exercițiului de reducere a efectului de levier, contribuind cu aproximativ [...] (*) miliarde EUR la reducerea respectivă. Vânzarea restului de participații nestrategice va contribui cu [0-5] miliarde EUR, rambursarea datoriei fostei Banco Português de Negócios (denumită în continuare „BPN”) va contribui cu [0-5] miliarde EUR, iar lichidarea creditelor neesențiale în Spania, cu [0-5] miliarde EUR. De asemenea, aproximativ două treimi din portofoliul auxiliar ([10-20] de miliarde EUR) vor fi lichidate până la sfârșitul anului 2017, în timp ce restul portofoliului auxiliar va fi lichidat după 2017.
- (23) Caixa Seguros este lider de piață în Portugalia cu o cotă de piață totală, în decembrie 2012, de 31 % în ceea ce privește asigurările de viață și respectiv, 26 % în ceea ce privește asigurările generale, și deține o entitate de asigurări de tip multilinie în sectorul asigurărilor de viață și al asigurărilor generale, precum și entități de asigurare specializate, în special, în sectorul asigurărilor de sănătate și al asigurărilor auto. La 31 decembrie 2012, Caixa Seguros reprezenta 9,2 % din activele nete consolidate ale CGD și generase un venit net atribuibil acționarilor CGD în valoare de 89,7 milioane EUR, pe baza unui volum de prime de asigurare directe care, în 2012, s-a ridicat la 3 195 de milioane EUR.
- (24) CGD va restructura Caixa Seguros, pentru a îmbunătăți tranzacționabilitatea acesteia și pentru a facilita procesul de vânzare. CGD poate [...]. Procesul de vânzare va permite toate combinațiile posibile variind de la [...]. Planul de restructurare a CGD presupune că [...].
- (25) De asemenea, CGD va vinde toate celelalte participații nestrategice ale sale deținute în întreprinderi portugheze listate la bursă [...], reducând efectul de levier al bilanțului său cu o sumă suplimentară de aproximativ [200-250] de milioane EUR. CGD a vândut deja majoritatea participațiilor sale nestrategice, ceea ce a generat venituri de aproximativ 450 de milioane EUR.
- (26) CGD intenționează, de asemenea, să lichideze treptat un portofoliu de active care rezultă din datoria băncii aflate în faliment Banco Português de Negócios („BPN”) (7) și care are o valoare nominală de [0-5] miliarde EUR și o valoare netă a activelor de aproximativ [0-5] miliarde EUR. Conform schemei de rambursare aferente, valoarea activelor nete va fi redusă cu [40-50] % la [0-5] miliarde EUR până la sfârșitul anului 2017.
- (27) În final, CGD va lichida un portofoliu de credite neesențiale care au fost generate de operațiunile sale bancare cu amănuntul și cele pentru întreprinderi în Spania. Portofoliul respectiv se ridică la aproximativ [0-5] miliarde EUR.

Eficiența operațională

- (28) Al doilea element principal din planul de restructurare este o creștere a eficienței operaționale a băncii. CGD a luat deja măsuri în 2011 și 2012 pentru a-și optimiza baza de cost și, în comparație cu datele financiare din perioada de dinaintea crizei, și-a redus atât costurile cu forța de muncă, cât și cheltuielile de vânzare, cheltuielile generale și costurile administrative ale operațiunilor sale interne.
- (29) CGD va continua efortul de optimizare prin reducerea în continuare a costurilor operaționale în timpul perioadei de restructurare. O reducere a numărului de angajați ai băncii și renegocierea serviciilor contractate constituie principalele pârghii pentru a realiza economii suplimentare. În conformitate cu planul de restructurare, CGD va

(*) Informații confidențiale.

(7) BPN a fost naționalizată în 2008 și vândută în 2011. Unele dintre activele sale au fost transferate către CGD.

continua să își reducă costurile cu forța de muncă în cursul perioadei de restructurare, vizând o reducere de [5-10] % și proiectând costuri cu forța de muncă în valoare de [500-550] de milioane EUR, începând cu decembrie 2013, și de [450-500] de milioane EUR, începând cu decembrie 2017. În ceea ce privește numărul de angajați, acesta va fi redus în Portugalia cu [5-10] %. În timp ce, în decembrie 2012, 9 401 angajați lucrau pentru activitățile bancare cu amănuntul interne, CGD intenționează să reducă numărul respectiv la [8 500 - 9 000] până în decembrie 2017.

- (30) Creșterea eficienței operaționale a CGD va fi realizată, de asemenea, prin optimizarea rețelei de sucursale, reducând rețeaua internă de sucursale cu [5-10] %, de la 840 de sucursale, în iunie 2012, la [750-800] sucursale până la [...]. Închiderea a [70-80] de sucursale în Portugalia începând din iunie 2012 până la [...] face parte dintr-un proces periodic de optimizare în vederea reevaluării și raționalizării amprentei CGD pe piața națională a serviciilor bancare cu amănuntul și ar trebui să conducă la economii anuale în valoare de [0-5] milioane EUR. Un număr de 58 de sucursale au fost deja închise sau sunt în curs de a fi închise, iar restul de [10-20] de sucursale vor fi închise înainte de [...].
- (31) În sfârșit, eficiența operațională a CGD va fi îmbunătățită prin creșterea veniturilor provenite din servicii și comisioane care, în 2012, au contribuit cu aproximativ 25 % la venitul total net din exploatare, în timp ce cota aferentă în cadrul sectorului bancar portughez a fost, în medie, de 29 %. CGD va introduce noi structuri de comisioane pentru a alinia mai bine sursele sale de profit la cele ale omologilor săi.

Restructurarea operațiunilor spaniole

- (32) Al treilea element principal al planului de restructurare vizează restructurarea operațiunilor bancare din Spania. Deși, în general, operațiunile internaționale ale CGD au, în prezent, rezultate mai bune decât operațiunile interne și aduc contribuții importante la performanța globală a băncii, operațiunile CGD din Spania înregistrează pierderi. CGD și-a început operațiunile bancare cu amănuntul în Spania în 1991 prin achiziționarea băncilor Banco de Extremadura și Chase Manhattan España și ulterior a Banco Simeón în 1995. Activitățile sale bancare cu amănuntul se desfășoară, în prezent, în Spania, în cadrul unei filiale a CGD sub denumirea de Banco Caixa Geral („BCG”). În 2007, CGD a început, de asemenea, operațiuni bancare pentru întreprinderi, care au fost efectuate în cadrul unei sucursale pe care CGD a înființat-o în Spania și care s-a axat pe proiecte imobiliare, finanțarea proiectelor aferente și credite sindicalizate. În timp ce operațiunile cu amănuntul ale CGD în Spania au reușit cu greu să atingă pragul de rentabilitate în ultimii zece ani, situația a fost chiar mai gravă în ceea ce privește operațiunile destinate întreprinderilor. Operațiunile bancare pentru întreprinderi, care au fost inițiate cu puțin timp înainte de criza financiară, au un istoric foarte precar și, într-o perioadă de timp relativ scurtă, au adăugat pierderi semnificative în valoare de aproximativ 250 de milioane EUR până în decembrie 2012. Operațiunile destinate întreprinderilor vor fi întrerupte complet și [...].
- (33) Cu toate acestea, CGD consideră Spania ca fiind o piață-cheie pe care urmărește să rămână prezentă, în special, pentru a sprijini activitatea de export a întreprinderilor mici și mijlocii („IMM-uri”) portugheze. Prin urmare, operațiunile bancare cu amănuntul din Spania vor fi continuate, deși la o scară mult mai mică. Pentru a restabili rentabilitatea activității, numărul de sucursale va fi redus cu [47-52] %, de la 209 sucursale, în iunie 2012, la [100-110] sucursale începând cu [...]. Numărul de angajați pentru operațiunile din Spania va fi redus cu [46-49] %, de la 974 de angajați, în iunie 2012, la [500-523] angajați, începând cu [...].
- (34) În ceea ce privește acoperirea geografică, BCG se va axa pe operațiunile sale cu amănuntul în regiunile Galicia, Castilla y León, Asturias și Extremadura, își va păstra doar o prezență redusă în principalele centre comerciale transfrontaliere (Madrid și Catalonia) și își va menține o prezență foarte limitată, cu [0-5] sucursale în fiecare regiune, în zonele care au relații transfrontaliere relevante și care servesc drept o sursă relevantă de finanțare pentru operațiunile din Spania, și anume, País Vasco, Andaluzia, Aragon și Valencia.

Rambursarea instrumentelor convertibile

- (35) Cel de al patrulea element principal al planului de restructurare, rambursarea instrumentelor convertibile în valoare de 900 de milioane EUR în perioada de restructurare, vizează reducerea costurilor medii de finanțare ale CGD. Procesul de reducere a efectului de levier al bilanțului și creșterea rentabilității operaționale ar trebui să permită CGD să poată răscumpăra instrumentele convertibile. În special, vânzarea departamentului de asigurări ar trebui să elibereze capital de reglementare și, prin aceasta, să permită o rambursare anticipată.
- (36) Pentru a echilibra obiectivele de reducere a costurilor medii de finanțare, pe de o parte, și menținerea unei rezerve suficiente de capital, pe de altă parte, planul de restructurare stabilește că, în exercițiul financiar 2014, CGD va utiliza [50-60] % din capitalul său excedentar [și anume, capitalul care depășește cerința minimă de capital aplicabilă în temeiul legislației europene și al celei portugheze (inclusiv pilonii I și II) plus o rezervă de capital de (100-150) puncte de bază] pentru a rambursa instrumentele convertibile. În anul fiscal 2015 și, dacă este cazul, în anii următori, CGD va utiliza [90-100] % din capitalul său excedentar pentru rambursarea instrumentelor convertibile.

(37) Tabelul 2 prezintă principalele proiecții financiare, pe baza parametrilor contabili, incluse în planul de restructurare a CGD:

Tabelul 2

Principalele date financiare ale CGD în perioada 2011-2017

Profit și pierdere	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		Rata evoluției 2012-2017 (%)	
	Esențiale	Total	Esențiale	Total	Esențiale	Total	Esențiale	Total	Esențiale	Total	Esențiale	Total	Esențiale	Total	Esențiale	Total
Profit înainte de impozitare	- 90	- 545	- 303	- 367	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	[...]	[...]
Indicator de eficiență a costurilor	57 %	54 %	52 %	52 %	[70-80] %	[60-70] %	[60-70] %	[60-70] %	[40-50] %	[40-50] %	[40-50] %	[40-50] %	[40-50] %	[40-50] %	- [20-30]	- [20-30]
Angajați	17 502	23 205	17 296	23 028	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[0-5]	- [20-30]
Sucursală	1 344	1 344	1 293	1 293	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	- [0-5]	- [0-5]
ROE	- 2,5 %	- 7,4 %	- 5,5 %	- 6,3 %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...]	[...]

Bilanț	2011			2012			2015			2017			Rata evoluției 2012-2017 (%)		
	Total	Esențiale	Neesențiale	Total	Esențiale	Neesențiale	Total	Esențiale	Neesențiale	Total	Esențiale	Neesențiale	Total	Esențiale	Neesențiale
Împrumuturi (sume nete) către clienți	78 248	75 095	3 153	74 713	71 338	3 375	[70 000-75 000]	[65 000-70 000]	[1 500-2 000]	[70 000-75 000]	[70 000-75 000]	[1 000-1 500]	- [0-5] %	- [0-5]	- [60-70]
Credite neperformante	4 800	4 727	72	6 551	6 427	124	[10 000-15 000]	[9 500-10 000]	[400-450]	[10 000-15 000]	[10 000-15 000]	[500-550]	[60-70] %	[60-70]	[300-350]
Active totale	120 642	103 262	17 380	116 857	100 333	16 523	[100 000-150 000]	[95 000-100 000]	[8 500-9 000]	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]	[5 000-10 000]	- [5-10] %	[0-5]	- [60-70]
Active ponderate în funcție de risc	69 021	66 207	2 813	68 315	65 963	2 352	[65 000-70 000]	[60 000-65 000]	[1 000-1 500]	[65 000-70 000]	[65 000-70 000]	[1 000-1 500]	[0-5] %	[0-5]	- [50-60]

Pasive	2011			2012			2015			2017			Rata evoluției 2012-2017 (%)		
	Total	Esențiale	Neesențiale	Total	Esențiale	Neesențiale	Total	Esențiale	Neesențiale	Total	Esențiale	Neesențiale	Total	Esențiale	Neesențiale
Banca Centrală	9 013	9 013	0	10 300	10 300	0	[5 000-10 000]	[5 000-10 000]	[0-5]	[2 000-2 500]	[2 000-2 500]	[0-5]	- [70-80] %	- [70-80]	-
Datorii față de clienți	70 587	64 030	6 557	71 404	65 545	5 859	[70 000-75 000]	[65 000-70 000]	[3 500-4 000]	[75 000-80 000]	[70 000-75 000]	[1 500-2 000]	[5-10] %	[10-20]	- [70-80]
Datorii totale	120 642	114 085	6 557	116 857	110 997	5 859	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]	[3 500-4 000]	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]	[1 500-2 000]	- [5-10] %	- [0-5]	- [70-80]
RCD	122 %	117 %	n.a.	114 %	109 %	n.a.	[100-150] %	[100-150] %	n.a.	[90-100] %	[90-100] %	n.a.	- [10-20] %	- [10-20]	
ABE CT 1	n.a.	n.a.	n.a.	9,5 %	9,6 %	9,5 %	[5-10] %	[10-20] %	[5-10] %	[10-20] %	[10-20] %	[5-10] %	[10-20] %	[10-20]	[0-5]

4. POZIȚIA AUTORITĂȚILOR PORTUGHEZE

4.1. Poziția autorităților portugheze în ceea ce privește planul de restructurare

- (38) Portugalia consideră majorarea de capital ca fiind ajutor de stat, în special având în vedere circumstanțele actuale ale pieței și faptul că majorarea de capital a fost efectuată în același timp cu subscrierea instrumentelor convertibile.
- (39) Portugalia recunoaște că subscrierea instrumentelor convertibile constituie ajutor de stat, având în vedere faptul că termenii pentru subscrierea acestora au fost aliniați cu cei prevăzuți în noua schemă de recapitalizare care constituie ajutor de stat ⁽⁸⁾.
- (40) Portugalia susține că CGD are o importanță sistemică în sistemul financiar portughez, că măsurile au fost necesare pentru a alinia capitalul CGD la nevoile de capital, astfel cum au fost stabilite în evaluarea Băncii Centrale a Portugaliei, Banco de Portugal („BdP”) și a troicii, și că termenii și condițiile de acordare a măsurilor de ajutor, împreună cu termenii și condițiile stabilite în angajamentele pentru restructurarea CGD, conțin o gamă suficientă de garanții împotriva eventualelor abuzuri și denaturări ale concurenței.

4.2. Poziția autorităților portugheze în ceea ce privește procedura privind utilizarea abuzivă a ajutorului

- (41) Portugalia consideră că plățile efectuate către deținătorii acțiunilor preferențiale necumulative perpetue nu constituie dividende, ci plăți aferente cupoanelor, care pot fi plătite în cazul în care există o obligație legală de a face acest lucru.
- (42) Portugalia precizează că, în conformitate cu condițiile aferente acțiunilor preferențiale necumulative perpetue, neplata dividendelor ar împiedica banca să răscumpere sau să ramburseze obligațiuni nominale sau obligațiuni subordonate mai devreme de data celei de a patra plăți consecutive, care corespunde plății integrale a dividendului. Portugalia consideră că răscumpărarea instrumentelor convertibile, pentru care a primit un angajament explicit din partea CGD, constituie o astfel de răscumpărare a obligațiunilor nominale sau a obligațiunilor subordonate.
- (43) Portugalia confirmă că aceasta și-a dat acordul pentru plata dividendelor, având în vedere prezumțiile sale potrivit cărora neachitarea lor ar fi făcut imposibilă răscumpărarea de către CGD a instrumentelor convertibile în următoarele 12 luni și, în cazul în care nu s-ar plăti dividende pe parcursul celor cinci ani ai perioadei de investiții publice, CGD nu ar putea să răscumpere sub nicio formă instrumentele convertibile fără încălcarea obligațiilor sale contractuale. Din punctul de vedere al Portugaliei, o astfel de întârziere era incompatibilă cu obligația principală de a reduce la minimum cuantumul și durata ajutorului de stat acordat CGD. Prin urmare, Portugalia consideră că respectivele circumstanțe *de facto* au făcut obligatorie, din punct de vedere juridic, plata dividendelor.

4.3. Angajamentele luate de autoritățile portugheze

- (44) Portugalia și-a asumat o serie de angajamente în ceea ce privește punerea în aplicare a planului de restructurare (denumite în continuare „angajamentele”), anexate la prezenta decizie.
- (45) De asemenea, pentru a garanta că diferitele angajamente sunt puse în aplicare în mod corespunzător, autoritățile portugheze se angajează să numească un administrator fiduciar de monitorizare („administratorul fiduciar de monitorizare”) pentru a monitoriza toate angajamentele luate de autoritățile portugheze și CGD în fața Comisiei.

5. EVALUARE

5.1. Existența ajutorului de stat

- (46) În conformitate cu articolul 107 alineatul (1) din tratat, orice ajutor acordat de un stat membru sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale între statele membre, este incompatibil cu piața internă.
- (47) Calificarea unei măsuri drept ajutor de stat presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții: (a) măsura trebuie să fie finanțată prin intermediul resurselor de stat; (b) măsura trebuie să acorde un avantaj selectiv susceptibil a favoriza anumite întreprinderi sau producerea de anumite bunuri; (c) măsura trebuie să denatureze sau să amenințe să denatureze concurența și să aibă potențialul de a afecta schimburile comerciale dintre statele membre.

⁽⁸⁾ A se vedea considerentul 25 din Decizia privind noua schemă de recapitalizare pentru instituțiile de credit din Portugalia SA.34055 (11/N) din 30.5.2012.

- (48) Comisia a constatat deja, din motivele precizate în considerentele 33-42 din decizia privind salvarea, că măsurile constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat. Măsurile de recapitalizare, constând în subscrierea de noi acțiuni ordinare în valoare de 750 de milioane EUR și subscrierea de instrumente convertibile în valoare de 900 de milioane EUR, au fost furnizate de Portugalia și, prin urmare, implică resurse de stat. Măsurile au conferit un avantaj selectiv CGD, permițându-i să își majoreze capitalul în condiții mai favorabile decât ar fi fost disponibile pe piață. CGD este o bancă activă la nivel mondial, care concurează cu alte bănci din Portugalia și din alte țări. Prin urmare, avantajul este susceptibil să afecteze schimburile comerciale din interiorul Uniunii și să denatureze concurența.

5.2. Compatibilitatea ajutorului cu piața internă

- (49) În ceea ce privește compatibilitatea ajutorului acordat în favoarea CGD, Comisia trebuie să stabilească, în primul rând, dacă ajutorul poate fi evaluat în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat, și anume, dacă ajutorul remediază o perturbare gravă în economia Portugaliei. Ulterior, Comisia, utilizând acest temei juridic, trebuie să evalueze dacă măsurile propuse sunt conforme cu piața internă.

5.2.1. Temei juridic pentru compatibilitatea ajutorului

- (50) Articolul 107 alineatul (3) litera (b) din tratat permite Comisiei să concluzioneze că ajutorul este compatibil cu piața internă dacă acesta este destinat „să remedieze perturbări grave ale economiei unui stat membru”.
- (51) În ceea ce privește economia portugheză, prezența unei perturbări grave a fost confirmată prin diferitele aprobări de către Comisie ale măsurilor adoptate de autoritățile portugheze în vederea combaterii crizei financiare. În special, Comisia a recunoscut în ultima sa aprobare a prelungirii Schemei de recapitalizare din Portugalia ⁽⁹⁾ că există o amenințare permanentă de perturbare gravă a economiei portugheze și că sprijinul acordat de stat băncilor este adecvat pentru a remedia această perturbare. Comisia constată că sistemul bancar portughez a întâmpinat dificultăți majore la momentul acordării măsurilor de ajutor, ca urmare a faptului că unele dintre băncile portugheze prezentau un grad ridicat de îndatorare, un nivel ridicat al raportului credite/depozite și erau nevoite să se confrunte cu o creștere a ponderii creditelor neperformante. Comisia observă, de asemenea, că Portugalia beneficiază de asistență financiară din partea statelor membre din zona euro, din care o parte este rezervată pentru sprijinirea băncilor portugheze ⁽¹⁰⁾.
- (52) Având în vedere importanța sistemică a CGD – care este una dintre principalele bănci din Portugalia – și importanța activităților sale de creditare pentru economia portugheză, Comisia acceptă că neîndeplinirea de către aceasta a cerințelor consolidate de capital ar fi antrenat consecințe grave asupra economiei portugheze.
- (53) Având în vedere situația actuală a economiei portugheze și lipsa generalizată a accesului băncilor pe piețele internaționale și de finanțare interbancară, Comisia consideră că sunt îndeplinite cerințele pentru ca ajutorul de stat să fie aprobat în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (b) din tratat.

5.2.2. Compatibilitatea ajutorului cu comunicarea privind restructurarea și prelungirea

- (54) Toate măsurile identificate ca fiind ajutor de stat au fost furnizate în contextul restructurării CGD. Comunicarea Comisiei privind restabilirea viabilității și evaluarea măsurilor de restructurare luate în sectorul financiar, în contextul crizei actuale, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat („comunicarea privind restructurarea”) ⁽¹¹⁾ stabilește normele aplicabile pentru acordarea ajutorului de restructurare a instituțiilor financiare în contextul crizei actuale. În conformitate cu dispozițiile comunicării privind restructurarea, pentru a fi compatibilă cu piața internă, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat, restructurarea unei instituții financiare în contextul actualei crize financiare trebuie (i) să conducă la restabilirea viabilității băncii; (ii) să includă o contribuție proprie suficientă a beneficiarului (repartizarea sarcinilor) și să se asigure că ajutorul este limitat la minimumul necesar; și (iii) să conțină suficiente măsuri de limitare a denaturării concurenței.

⁽⁹⁾ Decizia din 17 decembrie 2012 privind cazul SA. 35747 (12/N) (JO C 43, 15.2.2013, p. 21).

⁽¹⁰⁾ A se vedea comunicatul de presă 10191/11 al Consiliului Uniunii Europene, 17.5.2011, http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/122072.pdf

⁽¹¹⁾ JO C 195, 19.8.2009, p. 9.

- (55) Fără a aduce atingere cerințelor stabilite în comunicarea privind restructurarea, punctul 14 din Comunicarea Comisiei privind aplicarea, de la 1 ianuarie 2012, a normelor privind ajutorul de stat pentru a sprijini măsurile în favoarea băncilor, în contextul crizei financiare („comunicarea privind prelungirea din 2011”) ⁽¹²⁾ prevede următoarele: „Comisia va realiza o evaluare proporțională a viabilității pe termen lung a băncilor, luând în considerare toate elementele care oferă indicii cu privire la faptul că băncile pot fi viabile pe termen lung fără a fi necesară o restructurare importantă, în special în cazul în care penuria de capital este, în principal, legată de o criză de încredere privind datoria suverană, în cazul în care infuzia de capital public se limitează la suma necesară pentru a compensa pierderile care rezultă din evaluarea la prețul pieței a obligațiunilor suverane [europene] deținute de bănci care, cu excepția acestor datorii, sunt viabile, precum și dacă analiza arată că băncile în cauză nu și-au asumat riscuri excesive prin dobândirea datoriei suverane.”
- (56) În acest sens, Comisia remarcă faptul că nevoile de capital ale CGD au fost, în principal, legate de o criză de încredere privind datoria suverană din Portugalia. Deși acestea nu au fost provocate în mod direct de evaluarea la prețul pieței a obligațiunilor suverane, motivul care stă la baza acestei situații este comparabil, întrucât ABE a cerut băncilor să stabilească o rezervă de capital aferentă valorii obligațiunilor suverane din bilanț (așa-numita „rezervă suverană”) și, în consecință, și-a majorat cerințele minime de capital.
- (57) Din suma totală de 1 650 de milioane EUR, reprezentând rezerva de capital necesară a CGD, astfel cum a fost stabilită de ABE, fapt care a justificat suma ajutorului de stat, 1 073 de milioane EUR (65 %) provin din expunerea la datoria suverană portugheză. Analiza Comisiei a arătat, de asemenea, că CGD nu și-a asumat riscuri excesive prin achiziționarea datoriei suverane. Portofoliul de datorie suverană a fost achiziționat prin efectuarea de tranzacții de tip carry trade (finanțate de BCE timp de un an). Deși astfel de tranzacții ar putea, în anumite circumstanțe, să fie considerate ca asumări de riscuri peste medie, obligațiunile achiziționate au reprezentat garanții eligibile și notațiile de rating relevante s-au situat cu mult peste ratingul de investiții (AA- pentru Portugalia).
- (58) Din aceste motive, Comisia va efectua o evaluare proporțională în conformitate cu punctul 14 din comunicarea privind prelungirea din 2011.

Restabilirea viabilității

- (59) Astfel cum prevede Comisia în comunicarea sa privind restructurarea, statul membru în cauză trebuie să furnizeze un plan de restructurare cuprinzător, care să arate modul în care va fi restabilită viabilitatea pe termen lung a beneficiarului fără ajutor de stat într-o perioadă de timp rezonabilă și într-un termen de cel mult cinci ani. Viabilitatea pe termen lung este atinsă atunci când o bancă este în măsură să concureze pe piață pentru obținerea de capital, pe baza propriilor merite, în conformitate cu cerințele de reglementare relevante. Pentru ca o bancă să realizeze acest lucru, aceasta trebuie să fie în măsură să își acopere toate costurile și să obțină un nivel adecvat de rentabilitate a capitalului, luând în considerare profilul de risc al băncii. Restabilirea viabilității ar trebui să rezulte, în principal, din măsurile interne și să se bazeze pe un plan credibil de restructurare.
- (60) Portugalia a prezentat un plan de restructurare pentru CGD, cu un orizont de timp de cinci ani, până în 2017, indicând o restabilire a viabilității la sfârșitul perioadei de restructurare.
- (61) Punctul 10 din comunicarea privind restructurarea prevede ca măsurile de restructurare propuse să constituie un remediu pentru deficiențele beneficiarului. În această privință, Comisia observă că planul de restructurare abordează deficiențele principale ale CGD, și anume, nivelul slab, pe ansamblu, al rentabilității operațiunilor sale bancare interne, care reprezintă 80 % din activitățile sale. Rezultatele slabe ale activităților interne ale CGD pot fi doar parțial compensate de performanța pozitivă a operațiunilor internaționale ale CGD, deși, în medie, acestea au înregistrat în trecut și continuă să înregistreze niveluri pozitive ale rentabilității capitalului angajat (ROCE). În 2012, de exemplu, activitățile bancare din Angola au atins un nivel al ROCE de [50-60] %, cele din Mozambic un nivel de [20-30] %, în Africa de Sud [20-30] %, iar în Macao [20-30] %. În comparație, activitățile bancare ale CGD din Portugalia au atins un nivel al ROCE de -[10-20] % în 2012. Întrucât activitățile internaționale contribuie în mod pozitiv la situația economică globală a grupului CGD, dar reprezintă doar o mică parte din activități, planul de restructurare se axează pe creșterea rentabilității operațiunilor interne.

⁽¹²⁾ JO C 356, 6.12.2011, p. 7.

- (62) Comisia observă cu satisfacție că CGD a luat măsuri în vederea reducerii costurilor sale privind forța de muncă și a costurilor administrative, înainte de a primi ajutor de stat. Cu toate acestea, situația macroeconomică actuală și perspectivele pieței bancare interne au necesitat o abordare mai fermă, cum ar fi eforturile de optimizare prevăzute în planul de restructurare. Reducerea vizată a numărului de angajați ai băncii, reducerea numărului de angajați în sectorul bancar din Portugalia, de la 9 401 la [8 500-9 000] în cursul perioadei de restructurare, proiectând astfel o reducere a costurilor privind forța de muncă cu [5-10] %, constituie un mijloc adecvat de a atinge nivelul necesar de economii, în special dacă se ține seama de faptul că bugetul pentru costurile administrative va fi, de asemenea, redus în mod semnificativ.
- (63) Analiza Comisiei cu privire la rețeaua de sucursale a CGD a arătat inițial că se pot aduce îmbunătățiri în ceea ce privește administrarea sucursalelor care erau în mod clar neperformante. Cu toate acestea, procesul de reevaluare periodică a sucursalelor pe care CGD l-a stabilit în prezent, reprezintă o abordare adecvată în vederea monitorizării performanței rețelei de servicii bancare cu amănuntul pentru a-și putea ajusta amprenta pe piața internă, în cazul în care este necesar. În planul de restructurare, CGD a stabilit că va reduce rețeaua de sucursale interne cu [5-10] %, închizând [70-80] dintre cele 840 de sucursale. Din punctul de vedere al Comisiei, reducerea vizată ajustează în mod corespunzător prezența internă a CGD la cerințele pieței menținând în același timp, pe ansamblu, un nivel adecvat de servicii către clienți.
- (64) În plus, Comisia remarcă faptul că îmbunătățirea eficienței operaționale a CGD va fi realizată, de asemenea, prin creșterea veniturilor provenite din servicii și comisioane, pe baza introducerii noilor structuri ale comisioanelor. Creșterea veniturilor provenite din taxe și comisioane pare justificată, având în vedere atât faptul că ponderea comisioanelor în contul de venit și pierdere al CGD este destul de redusă, comparativ cu media în sectorul bancar portughez, pe de o parte, cât și faptul că banca deține controlul integral asupra structurilor comisioanelor aplicabile, pe de altă parte.
- (65) În ceea ce privește reducerea efectului de levier al bilanțului, Comisia constată că planul de restructurare a CGD este bine echilibrat și evită cu strictețe să producă efecte negative asupra redresării economiei portugheze, chiar dacă, în total, măsurile aferente se ridică la o sumă de [10-20] de miliarde EUR, ceea ce reprezintă o reducere a bilanțului de [10-20] %. Dacă CGD, cea mai importantă bancă a Portugaliei, ar fi redus pur și simplu bugetul pentru credite, acest fapt ar fi putut contribui la o criză a creditelor și ar fi putut afecta economia reală. Acest rezultat a fost evitat prin faptul că principalele surse ale eforturilor de reducere a efectului de levier depuse de CGD nu sunt legate de valoarea creditelor care pot fi acordate economiei portugheze. Capacitatea de creditare a CGD nu este afectată de vânzarea activității de asigurare, de vânzarea restului participațiilor nestrategice, de rambursarea datoriilor fostei BPN și de lichidarea creditelor neesențiale din Spania. Eforturile de reducere a efectului de levier sunt astfel bine orientate, întrucât acestea permit CGD să se axeze pe principalele sale operațiuni bancare cu amănuntul și să elibereze fonduri care pot consolida capitalul de bază al băncii, evitând, totodată, potențialele efecte negative ale reducerii gradului efectului de levier pentru economia portugheză.
- (66) În aceeași ordine de idei, Comisia ia act de angajamentul asumat de CGD față de guvernul portughez de a aloca 30 de milioane EUR pe an pentru un fond care, la rândul său, va investi în capitaluri proprii ale IMM-urilor și întreprinderilor cu capitalizare medie, pentru a asigura finanțarea pentru economia reală în Portugalia. Astfel de investiții nu vor implica achiziția de participații la capital în întreprinderi concurente, iar Comisia consideră, de asemenea, că acestea nu constituie activități de natură să denatureze piața în sensul punctului 23 din comunicarea privind restructurarea. Niciun element al acestui angajament nu este de natură să creeze un avantaj suplimentar pentru CGD și, prin urmare, Comisia nu trebuie să analizeze în continuare situația acestui angajament în prezenta decizie.
- (67) În ceea ce privește vânzarea activităților de asigurare ale CGD, este necesar să se restructureze Caixa Seguros, pentru a îmbunătăți potențialul său de comercializare, astfel cum este prevăzut în planul de restructurare a CGD. CGD a propus o abordare rezonabilă pentru a realiza o vânzare a Caixa Seguros în cursul perioadei de restructurare.
- (68) Transformarea operațiunilor bancare ale CGD în Spania reprezintă un element semnificativ în planul CGD de a obține o rentabilitate globală pozitivă într-un termen scurt. Având în vedere, în special, faptul că operațiunile realizate în Spania au fost neprofitabile de o anumită perioadă de timp și au avut o contribuție negativă înainte de începutul crizei financiare, este necesară o abordare decisivă pentru a remedia această problemă.

- (69) În planul de restructurare, CGD și-a stabilit opțiunea preferată de a înceta activitățile bancare destinate întreprinderilor în Spania și de a restructura și a continua activitățile bancare cu amănuntul la o scară mai redusă, precum și alternative, și anume, o încetare completă a operațiunilor, cesionarea acestora printr-o vânzare sau un swap de active, plasarea acestora într-un proces progresiv de lichidare sau căutarea unui partener pentru o asociere în participație. Cu toate acestea, toate aceste alternative aveau dezavantajele lor specifice și ar fi condus la pierderi de capital de mare amploare. Prin urmare, CGD a ajuns la concluzia că restructurarea operațiunilor spaniole constituie cea mai bună opțiune din punct de vedere economic.
- (70) Comisia consideră că restructurarea operațiunilor spaniole în contextul macroeconomic actual va fi o sarcină dificilă, dar, în același timp, recunoaște că abordările alternative ar putea fi mai costisitoare. Comisia constată cu satisfacție că activitățile destinate întreprinderilor au fost încetate și că BCG va reduce, în orice caz, un portofoliu considerabil de active neesențiale ale operațiunilor sale spaniole, că aceasta își va reduce, în mod semnificativ, amprenta în Spania cu aproximativ [50-60] %, și că analizează posibilități de a reduce costurile prin utilizarea serviciilor disponibile în cadrul grupului.
- (71) Din punctul de vedere al Comisiei, este însă necesar să se consolideze obiectivul de a realiza o transformare a operațiunilor desfășurate în Spania cât mai curând posibil. Din acest motiv, Comisia consideră esențial faptul că Portugalia și-a luat angajamentul ca BCG să îndeplinească până în [...] indicatorii cheie de performanță definiți în secțiunea 4.2.7.3.1.5 a angajamentelor stabilite în anexă cu privire la pragurile relevante pentru costurile privind forța de muncă și costurile administrative, raportul costuri-venituri, finanțare, depozite, credite noi, marja netă, precum și credite neperformante, sau – în cazul în care acesta nu reușește să le realizeze – să înceteze întreprinderea de noi activități în Spania și să reducă toate activitățile spaniole. Având în vedere garanția respectivă și lipsa alternativelor pe termen scurt, Comisia acceptă planul de a realiza o transformare a activităților bancare cu amănuntul în Spania ca element al planului de restructurare a CGD.
- (72) De asemenea, Comisia consideră că planul de restructurare a CGD este credibil, chiar dacă situația economică dificilă actuală din Portugalia ar dura mai mult decât cea presupusă în scenariul de bază. CGD proiectează o creștere suplimentară a riscului de credit, pe parcursul perioadei de restructurare, de la un nivel deja ridicat de 12 % la [10-20] % la sfârșitul anului 2017. Banca proiectează, de asemenea, să majoreze provizionarea riscului de credit la [50-60] %. O astfel de rată de acoperire poate fi considerată a fi în concordanță cu cea a altor bănci portugheze care nu au primit capital de stat, de exemplu, cu cea a Banco Espírito Santo sau a Banco Santander Totta. Rata de acoperire a CGD trebuie evaluată având în vedere faptul că banca are, în mod tradițional, o prezență puternică în calitate de furnizor de credite ipotecare în Portugalia și, prin urmare, deține un procent ridicat de credite ipotecare în portofoliul său de credite cu un raport mediu credit/valoare de aproximativ [70-80] %. Luând în considerare acești factori, o acoperire a riscului de credit de [50-60] % pare să fie adecvată pentru a acoperi viitoarele pierderi din împrumuturi ale CGD pe parcursul perioadei de restructurare.
- (73) În sfârșit, Comisia observă că toate măsurile prevăzute în planul de restructurare sunt orientate către restabilirea viabilității CGD și către obținerea unui nivel satisfăcător al rentabilității, astfel cum este indicat de rata rentabilității financiare (denumită în continuare „ROE”) de [5-10] % pentru activitățile bancare ale CGD în Portugalia care este fixată pentru 31 decembrie 2017, precum și de ROE de [5-10] % pentru rezultatele consolidate ale tuturor activităților grupului CGD începând cu 31 decembrie 2017.

Ajutor limitat la minimum, contribuție proprie și repartizarea sarcinilor

- (74) Comunicarea privind restructurarea stipulează că este necesară o contribuție adecvată din partea beneficiarului pentru a limita ajutorul la minimum și pentru a aborda denaturările concurenței și riscul moral. În acest scop, se prevede că (i) atât costurile de restructurare, cât și cuantumul ajutorului ar trebui să fie limitate; și (ii) că este necesară o contribuție proprie semnificativă.
- (75) Planul de restructurare a CGD nu conține elemente care să sugereze că ajutorul depășește mijloacele necesare pentru a restabili viabilitatea pe termen lung. Astfel cum se arată în considerentul 13, deficitul de capital care trebuia să fie acoperit a fost determinat pe baza memorandumului de înțelegere, astfel cum a fost convenit între guvernul portughez, pe de o parte, și FMI, BCE și Comisia Europeană, pe de altă parte.

- (76) În conformitate cu punctul 34 din comunicarea privind restructurarea, remunerarea corespunzătoare a oricărei intervenții a statului reprezintă unul dintre mijloacele cele mai adecvate de limitare a denaturării concurenței. Comisia notează în acest context că aportul de capital sub formă de instrumente convertibile este remunerat în mod corespunzător, în conformitate cu orientările Comisiei și ale BCE ⁽¹³⁾. Remunerarea instrumentelor convertibile începe la un nivel inițial de 8,5 % pentru primul an și va crește cu o rată crescătoare, rezultând într-o rată de remunerație anuală medie de 9,2 % pe parcursul perioadei de investiții. Mecanismul de creștere progresivă va încuraja CGD să iasă din acțiunea de intervenție a statului.
- (77) Comisia constată că, în conformitate cu planul de restructurare și angajamentele aferente, CGD își va folosi capitalul excedentar pentru rambursarea integrală a instrumentelor convertibile (a se vedea secțiunea 5 din angajamente).
- (78) CGD va folosi, în 2014, [50-60] % din capitalul său excedentar și [90-100] % din capitalul său excedentar în 2015 și în anii următori pentru a rambursa instrumentele convertibile în valoare de 900 de milioane EUR. Mecanismul de rambursare limitează rezerva de capital pe care CGD o poate deține în bilanțul său și, astfel, garantează faptul că ajutorul va rămâne, pe parcursul perioadei de restructurare, limitat la minimumul necesar.
- (79) De asemenea, este important de notat faptul că vânzarea departamentului de asigurări va elibera capital reglementat și, prin urmare, va face mai probabil ca CGD să dispună de capital excedentar care să poată fi folosit pentru rambursarea instrumentelor convertibile, contribuind astfel la costurile de restructurare prin mijloace proprii.
- (80) Cu toate acestea, Comisia observă că CGD nu a respectat interdicția privind plata dividendelor și a plătit dividende în valoare de 405 415 EUR, în contradicție cu angajamentul asumat de Portugalia în contextul deciziei privind salvarea.
- (81) Scopul interdicției privind plata dividendelor și a cupoanelor este de a preveni ieșirile de fonduri, asigurându-se astfel că ajutorul poate fi rambursat și, prin urmare, că ajutorul de stat este limitat la minimumul necesar. În acest sens, acționarii băncii, precum și deținătorii de capital hibrid și datorii subordonate ar trebui, pe cât posibil, să fie excluși de la potențialul beneficiu al ajutorului de stat.
- (82) Întrucât CGD a fost în măsură să plătească dividende, s-a demonstrat faptul că valoarea ajutorului nu a fost limitată la minimumul necesar. Informațiile pe care CGD le-a furnizat în cursul procedurii de investigare privind utilizarea abuzivă a ajutorului nu au schimbat evaluarea Comisiei din decizia de inițiere a procedurii cu privire la faptul că plățile reprezentau plăți de dividende, care intră în domeniul de aplicare a interdicției privind plata dividendelor din decizia privind salvarea, și nu au indicat o obligație legală de a efectua plata, care ar fi permis o plată a dividendelor în conformitate cu decizia privind salvarea.
- (83) Comisia concluzionează că măsurile de ajutor în valoare de 1 650 de milioane EUR au fost limitate la minimumul necesar, cu excepția unei sume de 405 415 EUR, care a fost folosită pentru plata dividendelor. În acest sens, Comisia ia în considerare, în special, angajamentul CGD de a rambursa către Portugalia o sumă egală cu plata dividendelor și, prin urmare, suma cu care ajutorul acordat a depășit minimumul necesar. Având în vedere acest angajament, ajutorul este considerat a fi fost limitat la minimumul necesar.
- (84) De asemenea, Comisia constată că Portugalia s-a angajat să aplice o interdicție privind plata dividendelor, a cupoanelor și a dobânzilor (a se vedea secțiunea 6.7 din Angajamente).
- (85) Punctul 24 din comunicarea privind restructurarea prevede în continuare că o remunerare adecvată a capitalului de stat constituie, de asemenea, un mijloc de realizare a repartizării sarcinilor. Astfel cum se menționează în considerentul 76, Comisia consideră că aportul de capital sub formă de instrumente convertibile este remunerat în mod corespunzător.
- (86) În sfârșit, Comisia observă că CGD a realizat deja și va continua să pună în aplicare măsuri de reducere a costurilor, în special prin reducerea numărului său de angajați și a rețelei de sucursale din Portugalia, contribuind astfel la costurile de restructurare prin măsuri interne.
- (87) Din aceste motive, Comisia concluzionează că planul de restructurare garantează faptul că ajutorul este limitat la minimumul necesar și că prevede o contribuție proprie corespunzătoare și repartizarea sarcinilor.

⁽¹³⁾ Recomandările Consiliului guvernatorilor BCE privind calcularea prețului recapitalizărilor din 20 noiembrie 2008.

Limitarea denaturării concurenței

- (88) În fine, secțiunea 4 din comunicarea privind restructurarea prevede faptul că planul de restructurare trebuie să includă măsuri de limitare a denaturării concurenței. Astfel de măsuri ar trebui să fie adaptate pentru a aborda denaturările pe piețele în care banca beneficiară își desfășoară activitatea, după restructurare. Natura și forma unor astfel de măsuri depind de două criterii: în primul rând, valoarea ajutorului și condițiile și circumstanțele în care a fost acordat și, în al doilea rând, caracteristicile piețelor pe care beneficiarul își va desfășura activitatea. De asemenea, Comisia trebuie să ia în considerare valoarea contribuției proprii a beneficiarului și repartizarea sarcinilor pe parcursul perioadei de restructurare.
- (89) Comisia reamintește că CGD a beneficiat de ajutor de stat sub forma unor injecții de capital și instrumente convertibile în valoare de 1 650 milioane EUR. Valoarea ajutorului reprezintă 2,3 % din activele ponderate în funcție de risc (RWA) ⁽¹⁴⁾ ale CGD, și anume, un nivel relativ scăzut. Întrucât instrumentele convertibile sunt remunerate în mod adecvat, sunt necesare doar măsuri moderate pentru a limita posibilele denaturări ale concurenței.
- (90) Reducerea proporțională a CGD în ceea ce privește dimensiunea bilanțului, amprenta geografică și personalul va contribui la limitarea denaturării concurenței. În timp ce cesionarea Caixa Seguros și reducerea și restructurarea operațiunii spaniole vor contribui la restabilirea viabilității băncii, restul reducerii bilanțului este considerat adecvat în comparație cu denaturările concurenței care decurg din ajutorul acordat.
- (91) În plus față de aceste măsuri structurale, Portugalia s-a angajat, de asemenea, la o serie de restricții de ordin comportamental. Comisia ia notă de angajamentele de ordin comportamental stabilite în secțiunea 6 din angajamente, cum ar fi o interdicție privind folosirea ajutorului de stat în scopuri publicitare și o interdicție privind practicile comerciale agresive, care împiedică CGD să folosească ajutorul pentru un comportament de piață anticoncurențial. Aceasta salută, în special, o interdicție privind achizițiile, care garantează faptul că ajutorul de stat nu va fi folosit pentru a prelua concurenți, ci va servi scopului său, și anume, de a restabili viabilitatea CGD.
- (92) În concluzie, Comisia consideră că există garanții suficiente pentru a limita denaturările potențiale ale concurenței, în special având în vedere aplicarea punctului 14 din Comunicarea privind prelungirea din 2011, ca urmare a evenimentelor care au condus la necesitatea ajutorului de stat, și anume rezerva suverană a ABE.

5.3. Monitorizare

- (93) În conformitate cu secțiunea 5 din comunicarea privind restructurarea, pentru a permite Comisiei să verifice dacă planul de restructurare este pus în aplicare în mod corect, este necesară o raportare periodică.
- (94) De asemenea, punerea corectă în aplicare a planului de restructurare și punerea în aplicare completă și corectă a tuturor obligațiilor prevăzute în Angajamente vor fi monitorizate permanent de către un administrator fiduciar de monitorizare, independent și cu o calificare adecvată.

CONCLUZIE

Având în vedere angajamentele asumate de Portugalia, se concluzionează că ajutorul de restructurare este limitat la minimul necesar, că denaturările concurenței sunt suficient abordate și că planul de restructurare prezentat are capacitatea de a restabili viabilitatea pe termen lung a CGD. Ajutorul de restructurare trebuie să fie considerat compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutorul de stat constând în subscrierea de către Portugalia a noilor acțiuni ordinare emise de CGD în valoare de 750 de milioane EUR și în subscrierea de către Portugalia a instrumentelor convertibile emise de CGD în valoare de 900 de milioane EUR este compatibil cu piața internă, având în vedere angajamentele stabilite în anexă.

Articolul 2

Portugalia se asigură că planul de restructurare prezentat la 15 octombrie 2012 și completat de comunicarea din 19 iulie 2013 este pus în aplicare integral, inclusiv angajamentele prevăzute în anexă, și în conformitate cu calendarul prevăzut în anexă.

⁽¹⁴⁾ Astfel cum reiese din datele de referință relevante de la data acordării ajutorului.

Articolul 3

Portugalia informează Comisia, în termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, cu privire la măsurile adoptate în vederea respectării acesteia.

Articolul 4

Prezenta decizie se adresează Republicii Portugheze.

Adoptat la Bruxelles, 23 iulie 2013.

Pentru Comisie
Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte

ANEXĂ

ANGAJAMENTE CAIXA GERAL DE DEPÓSITOS, S.A.

1. Context

Prezentul document stabilește condițiile (denumite în continuare „angajamentele”) privind restructurarea Caixa Geral de Depósitos S.A („CGD” sau „banca”), pe care Republica Portugheză și CGD s-au angajat să le pună în aplicare.

2. Definiții

În prezentul document, cu excepția cazului în care contextul impune altfel, forma de singular se consideră că include, de asemenea, forma de plural (și viceversa), iar termenii cu majusculă utilizați mai jos au următoarele semnificații:

Termen	Semnificație
Gestionarea activelor	înseamnă dezvoltarea de soluții specializate pentru a investi economiile clienților persoane fizice (gestionarea fondurilor mutuale și de pensii și dezvoltarea de soluții adaptate pentru nevoile de investiții individuale) și ale clienților instituționali care includ fonduri de pensii, societăți de asigurare, societăți comerciale și instituții publice (gestionarea portofoliilor de investiții pe baza cerințelor clienților, fie prin urmărirea unei valori de referință sau a unor soluții cu rentabilitate absolută)
Bancasigurare	înseamnă un parteneriat între o bancă și o societate terță de asigurări prin care banca vinde societății de asigurări produse prin intermediul rețelei sale de activități bancare cu amănuntul
BCG Spania	Banco Caixa Geral, S.A. (Spania), denumită, de asemenea, operațiunea bancară spaniolă cu amănuntul
Caixa Seguros	înseamnă principala filială a CGD activă în activitatea de asigurare
Raportul C/V	înseamnă raportul dintre cheltuielile de exploatare (forța de muncă și costuri de vânzare, cheltuieli administrative și alte costuri generale) și veniturile din exploatare (suma veniturilor nete din dobânzi, venituri din comisioane, veniturile provenite din instrumentele de capital, veniturile din operațiuni financiare și orice alte venituri din operațiuni)
Angajamente	înseamnă angajamentele legate de restructurarea CGD stabilite în prezentul document
Servicii bancare pentru întreprinderi	înseamnă servicii bancare oferite întreprinderilor, întreprinderi mari sau IMM-uri
Rata de acoperire a riscului de credit	înseamnă rata de acoperire a riscului de credit cu provizioane acumulate pentru pierderi din împrumuturi
Zona principală	înseamnă Zona principală națională (Portugalia) și Zona principală internațională (după cum se prevede la punctul 4.2.2.1)
Riscul de credit	astfel cum este definit în Instrucțiunea nr. 16/2004 (versiunea consolidată din 31 mai 2013 – include revizuirea introdusă prin Instrucțiunea nr. 23/2011) a Băncii Portugaliei, corespunzând următoarelor elemente cumulate: (a) valoarea totală datorată pentru creditele care au întârzieri de plăți ale principalului sau ale dobânzii de o perioadă de cel puțin 90 de zile. Împrumuturile de cont curent care nu au fost contractate anterior sunt considerate ca fiind cu risc de credit atunci când „descoperitul de cont” a existat timp de 90 de zile;

Termen	Semnificație
	(b) valoarea totală a împrumuturilor nerambursate care au fost restructurate, după ce au fost nedecontate timp de o perioadă de cel puțin 90 zile, fără garanții corespunzătoare de consolidare (care acoperă întreaga valoare a principalului și a dobânzilor restante) sau plata integrală de către debitor a tuturor dobânzilor și a altor tarife datorate; (c) valoarea totală a creditelor cu tranșe ale principalului sau ale dobânzii scadente de mai puțin de 90 de zile, dar cu privire la care există dovezi pentru a justifica clasificarea acestora ca fiind cu risc de credit, inclusiv falimentul sau lichidarea debitorului. În caz de insolvabilitate a debitorului, soldurile recuperabile ar putea înceta să mai fie considerate ca fiind expuse riscului după aprobarea de către o instanță de drept în acordul respectiv în temeiul Codului insolvenței și de redresare a întreprinderilor (Código de insolvência e Recuperação de Empresas), în cazul în care nu rămân îndoieli cu privire la colectarea efectivă a sumelor datorate.
Decizie	înseamnă Decizia din 24 iulie 2013 a Comisiei Europene privind restructurarea CGD în al cărei context sunt asumate prezentele angajamente
Administratorul fiduciar de cesionare	una sau mai multe persoane fizice sau juridice, independente de CGD, aprobate de Comisie și numite de către CGD și care a (au) primit din partea CGD mandatul exclusiv de a vinde Caixa Seguros către un cumpărător. Administratorul fiduciar de cesionare va apăra interesele financiare legitime ale CGD, sub rezerva obligației necondiționate a CGD de a cesiona [...]
Angajat	înseamnă orice persoană care are un contract de muncă cu CGD
Factoring	înseamnă o tranzacție financiară prin care o întreprindere își vinde conturile de creanțe (de exemplu, facturi) către o parte terță (numită un factor) cu o reducere. Un produs compozit care oferă un mix de finanțare, asigurare de credit și servicii de gestiune financiară (colecții)
Activități de exploatare internaționale	are sensul stabilit la punctul 4.2.2.2
Servicii bancare de investiții	înseamnă serviciile financiare specializate furnizate întreprinderilor și clienților instituționali, inclusiv servicii de consiliere în domeniul concentrărilor economice și achizițiilor, finanțarea proiectelor, finanțarea întreprinderilor (finanțarea achizițiilor, finanțare structurată, obligațiuni, hârtii comerciale, securizare etc.), operațiuni pe piețele de capitaluri proprii (OPI, oferte scrise de achiziții, tranzacții asociate acțiunilor etc.) și administrarea riscului de piață (prin acoperirea riscului și soluții de finanțare structurată). Acestea includ, de asemenea, furnizarea de servicii de intermediere financiară și rapoarte de cercetare către investitori instituționali și investitori individuali privați, intermediere cu privire la titlurile cu venit fix și sindicalizarea împrumuturilor restructurate.
KPI	indicatori cheie de performanță
Leasing	înseamnă un contract prin care o persoană sau o întreprindere poate obține utilizarea anumitor active fixe pentru care trebuie să plătească o serie de plăți contractuale, periodice având opțiunea de a cumpăra activul la sfârșitul duratei contractului
RCD	înseamnă raportul net credite acordate/depozite atrase
Administrator fiduciar de monitorizare sau administrator fiduciar	are sensul stabilit la punctul 6.10 și în anexa I

Termen	Semnificație
Producție nouă	cuprinde toate activitățile noi contractate cu excepția întregii producții angajate anterior prin contract sau orice nouă producție care este strict necesară pentru menținerea valorii garanției împrumutului sau care este altfel legată de reducerea la minimum a pierderilor de capital și/sau de creșterea valorii de recuperare preconizate a unui împrumut
Raportul dintre creditele neperformante (NPL) și creditele noi	înseamnă raportul dintre producția de noi împrumuturi în cazul cărora s-au înregistrat întârzieri de rambursare a dobânzilor și/sau a sumei principale de 90 de zile sau mai mari și portofoliul total de credite noi
Activități de tranzacționare pe cont propriu	înseamnă activitățile de tranzacționare regulate ale CGD, independente de activitatea clienților, utilizând capitalul propriu și bilanțul băncii
Perioada de restructurare	este perioada specificată la punctul 3.3
Închiriere	înseamnă un acord în cazul în care se efectuează o plată pentru utilizarea temporară a unui bun (în special un vehicul) deținut de o întreprindere nefinanciară, de regulă însoțit de furnizarea unui număr de servicii conexe
Plan de restructurare	înseamnă planul prezentat de CGD către Comisia Europeană, prin intermediul Republicii Portugalia, astfel cum a fost modificat și completat prin comunicări scrise la 19 iulie 2013
Măsuri de remediere	înseamnă măsura (măsurile) care va (vor) permite CGD să-și atingă ținta (țintele) identificat(e). Măsurile de remediere trebuie să fie prezentate de CGD astfel cum sunt descrise la punctul 4.2.3.3. Administratorul fiduciar de monitorizare va analiza măsurile de remediere propuse și va prezenta un raport Comisiei cu privire la capacitatea acestora de a atinge țintele stabilite în planul de restructurare
RWA	înseamnă active ponderate în funcție de risc care trebuie calculate pe o bază consolidată în conformitate cu reglementările portugheze relevante și astfel cum au fost aprobate de către Banca Portugaliei la data deciziei
IMM	înseamnă o întreprindere mică sau mijlocie care are o cifră de afaceri mai mică sau egală cu 50 de milioane EUR și o expunere de credit față de CGD care nu depășește 1 milion EUR
VaR	înseamnă valoarea la risc, măsura de risc a portofoliului astfel cum este descrisă în amendamentul din 1996 depus de Comitetul de la Basel cu privire la supravegherea bancară. În scopul efectuării calculelor, cifrele se referă la o metodologie istorică de simulare care folosește o perioadă de deținere de 10 zile, un interval de încredere de 99 % și 501 zile de tranzacționare de date (corespunzând unei perioade de 2 ani)
Capital de risc	înseamnă actul de furnizare de capital financiar pentru întreprinderile nou-înființate, în special, cele cu un potențial ridicat de creștere, în schimbul unor acțiuni în cadrul întreprinderii

3. Generalități

- 3.1. Portugalia se asigură că planul de restructurare pentru CGD este pus în aplicare corect și integral.
- 3.2. Portugalia se asigură că prezentele angajamente sunt respectate pe deplin pe durata punerii în aplicare a planului de restructurare.
- 3.3. Perioada de restructurare se va încheia la 31 decembrie 2017. Angajamentele se aplică în timpul perioadei de restructurare, cu excepția cazului în care se prevede altfel.

4. Restructurarea CGD: împărțirea în activități principale și activități auxiliare

4.1. CGD își va împărți activitățile în două părți: activitățile principale și activitățile auxiliare. Dimensiunea totală combinată a bilanțului ⁽¹⁾ activităților principale și activităților auxiliare a fost de 120 642 de milioane EUR în decembrie 2011. În iunie 2012, bilanțul total a fost de 117 694 de milioane EUR, iar la sfârșitul lui decembrie 2012 bilanțul total era de 116 857 de milioane EUR.

Împărțirea va fi realizată de CGD după cum urmează:

4.2. Activitățile principale

Active alocate activităților principale

Activitățile principale includ activitățile principale interne (gospodării familiale, IMM-uri, servicii bancare pentru întreprinderi, servicii bancare de investiții, gestionare de active, închiriere, leasing, factoring, banca-sigurare și capital de risc), activitățile principale internaționale și activitățile internaționale esențiale.

4.2.1. Activitățile principale interne includ activele nete prezentate mai jos (data-limită 31 decembrie 2012):

4.2.1.1. [850-900] de milioane EUR numerar și solduri la banca centrală;

4.2.1.2. [1 000-1 500] de milioane EUR credite (/creanțe) la instituții de credit;

4.2.1.3. [2 500-3 000] milioane EUR active financiare deținute în vederea tranzacționării;

4.2.1.4. [10 000-15 000] de milioane EUR active financiare disponibile pentru vânzare;

4.2.1.5. [0-5] milioane EUR active financiare deținute până la scadență;

4.2.1.6. [60 000-65 000] de milioane EUR împrumuturi acordate clienților,
din care:

4.2.1.6.1. dezvoltatori și construcții [8 000-8 500] de milioane EUR;

4.2.1.6.2. credite ipotecare rezidențiale [30 000-35 000] de milioane EUR;

4.2.1.6.3. întreprinderi mari [10 000-15 000] de milioane EUR;

4.2.1.6.4. IMM-uri [3 000-3 500] de milioane EUR;

4.2.1.6.5. credite de consum [1 500-2 000] de milioane EUR;

4.2.1.6.6. altele [4 000-4 500] de milioane EUR (inclusiv alte instituții financiare și administrația centrală și locală);

4.2.1.7. [400-450] de milioane EUR, imobilizări corporale;

4.2.1.8. [150-200] de milioane EUR, imobilizările necorporale;

4.2.1.9. [4 000-4 500] de milioane EUR, alte active,
din care:

4.2.1.9.1. investiții imobiliare [80-90] de milioane EUR;

4.2.1.9.2. instrumente derivate de acoperire împotriva riscurilor [30-40] de milioane EUR;

4.2.1.9.3. active imobilizate deținute în vederea vânzării [500-550] de milioane EUR;

4.2.1.9.4. creanțe privind impozitul curent [30-40] de milioane EUR;

4.2.1.9.5. creanțe privind impozitul amânat [1 000-1 500] de milioane EUR;

4.2.1.9.6. alte active [2 000-2 500] de milioane EUR;

⁽¹⁾ Parametrii contabili.

- 4.2.1.10. [30-40] de milioane EUR, contribuția activelor nete care decurg din participațiile deținute în alte unități comerciale interne (metoda punerii în echivalență), enumerate în anexa II.
- 4.2.2. Activitățile principale internaționale și activitățile internaționale esențiale includ contribuția activelor nete și zonele internaționale prezentate mai jos (data limită 31 decembrie 2012).
- 4.2.2.1. Activitățile principale internaționale includ toate zonele internaționale („zona principală internațională”), în care CGD deține o prezență importantă pe piața serviciilor bancare cu amănuntul, fie printr-o sucursală locală sau o unitate afiliată, după cum urmează:
- 4.2.2.1.1. Spania – total active nete: [4 000-4 500] de milioane EUR ⁽²⁾;
- 4.2.2.1.2. Franța – total active nete: [4 000-4 500] de milioane EUR;
- 4.2.2.1.3. Macao (China) – total active nete: [3 000-3 500] de milioane EUR;
- 4.2.2.1.4. Mozambic – total active nete: [1 500-2 000] de milioane EUR;
- 4.2.2.1.5. Angola – total active nete: [1 000-1 500] de milioane EUR;
- 4.2.2.1.6. Africa de Sud – total active nete: [600-650] de milioane EUR;
- 4.2.2.1.7. Brazilia – total active nete: [500-550] de milioane EUR;
- 4.2.2.1.8. Capul Verde – total active nete: [750-800] de milioane EUR;
- 4.2.2.1.9. Timor – total active nete: [50-60] de milioane EUR;
- 4.2.2.1.10. São Tomé – total active nete: [0-5] milioane EUR.
- 4.2.2.2. Activitățile esențiale internaționale și activitățile de exploatare internaționale sunt operațiuni specializate care furnizează servicii către grupul CGD (de exemplu, finanțare, acces la piețele instituționale și structurarea produselor). Activitățile esențiale sunt efectuate de către sucursalele specializate locale sau de către unitățile afiliate de pe piețele cheie, astfel cum sunt prezentate mai jos:
- 4.2.2.2.1. Luxemburg – total active nete: [100-150] de milioane EUR;
- 4.2.2.2.2. Insulele Cayman – total active nete: [600-650] de milioane EUR;
- 4.2.2.2.3. Regatul Unit (Londra) – total active nete: [400-450] de milioane EUR;
- 4.2.2.2.4. Statele Unite ale Americii (New York) – total active nete: [250-300] de milioane EUR;
- 4.2.2.2.5. China (Zhuhai) – total active nete: [5-10] milioane EUR;
- 4.2.3. Valori
- 4.2.3.1. Până la sfârșitul lui decembrie 2014, valoarea bilanțului activităților principale nu trebuie să depășească [100-150] de miliarde EUR ⁽³⁾, valoarea RWA nu trebuie să depășească [70-80] de miliarde EUR, raportul C/V nu trebuie să depășească [70-80] %, RCD nu trebuie să depășească [120-130] %, iar rata de acoperire a riscului de credit nu trebuie să fie mai mică de [50-60] %.
- 4.2.3.2. Până la sfârșitul lui decembrie 2016, valoarea bilanțului activităților principale nu trebuie să depășească [100-150] de miliarde EUR ⁽⁴⁾, RWA nu trebuie să depășească [70-80] de miliarde EUR, raportul C/V nu trebuie să depășească [50-60] %, RCD nu trebuie să depășească [120-130] %, iar rata de acoperire a riscului de credit nu trebuie să fie mai mică de [50-60] %.

⁽²⁾ Excluzând sucursala spaniolă și activele neesențiale care urmează să fie transferate către sucursala spaniolă.

⁽³⁾ A se vedea nota de subsol 1.

⁽⁴⁾ A se vedea nota de subsol 1.

- 4.2.3.3. Expunerea totală care rezultă din bilanțul consolidat față de [...] emitenți nu trebuie să depășească [10-20] de miliarde în timpul perioadei de restructurare.
- 4.2.3.4. În situația în care ar deveni probabil ca obiectivele stabilite mai sus în ceea ce privește bilanțul, RWA, C/V, RCD și acoperirea riscului de credit să nu fie îndeplinite, CGD, din proprie inițiativă și, în orice caz, la cererea administratorului fiduciar de monitorizare, trebuie să prezinte măsuri de remediere în termen de o lună. Administratorul fiduciar de monitorizare va analiza măsurile de remediere propuse și va prezenta un raport Comisiei cu privire la capacitatea acestora de a îndeplini obiectivele stabilite în planul de restructurare.
- 4.2.4. Sucursale și angajați
- Activitățile principale își vor reduce structura actuală în Portugalia după cum urmează:
- 4.2.4.1. De la 829 (31 decembrie 2012) la [750-800] sucursale interne pentru servicii bancare cu amănuntul ⁽⁵⁾ înainte de [...].
- 4.2.4.2. Sucursalele nu pot fi înlocuite de alte entități sau structuri care furnizează, în esență, aceleași servicii și implică un volum semnificativ de forță de muncă. Cu toate acestea, CGD poate instala în schimb puncte de servicii automate (de exemplu, ATM-uri sau similare).
- 4.2.4.3. De la 11 904 angajați interni (fără unitatea comercială de asigurare până la 31 decembrie 2012) la [10 000-15 000] salariați până la [...], la [10 000-15 000] salariați până la [...], la [10 000-15 000] salariați până la sfârșitul [...], la [10 000-15 000] salariați până la [...].
- 4.2.4.4. După anul [...] și până la sfârșitul perioadei de restructurare, numărul de sucursale din Portugalia nu se mărește.
- 4.2.4.5. În situația în care ar deveni probabil ca obiectivele de mai sus privind sucursalele și angajații să nu fie îndeplinite, CGD, din proprie inițiativă și, în orice caz, la cererea administratorului fiduciar de monitorizare, prezintă măsuri de remediere în termen de o lună de la depunerea cererii de către administratorul fiduciar de monitorizare. Administratorul fiduciar de monitorizare va analiza măsurile de remediere propuse și va prezenta un raport Comisiei cu privire la capacitatea acestora de a îndeplini obiectivele stabilite în planul de restructurare.
- 4.2.5. Descrierea activităților principale
- 4.2.5.1. Activitățile principale sunt cele ale unei bănci comerciale de servicii bancare cu amănuntul, cu un accent special pe gospodăria, IMM-uri și servicii bancare pentru întreprinderi, care oferă, de asemenea, servicii bancare de investiții, gestionare de active, servicii de închiriere, leasing și factoring, bancasigurare și capital de risc, axate, în principal, pe zona principală națională și pe zona principală internațională, precum și activități internaționale esențiale.
- 4.2.5.2. În consecință, în cursul perioadei de restructurare, CGD:
- 4.2.5.2.1. Nu se implică în nicio producție nouă în afara zonei principale și în afara zonelor activităților internaționale esențiale definite la punctul 4.2.2. Pentru a evita orice îndoială, CGD va putea în continuare să se angajeze în producții noi cu clienți domiciliați în afara zonei principale atunci când acestea sunt înregistrate în zona principală sau în cadrul activităților internaționale esențiale.
- 4.2.5.2.2. Se asigură că activele nete ale activităților internaționale esențiale nu depășesc [0-5] % din dimensiunea bilanțului activităților principale.
- 4.2.5.2.3. Nu se angajează în nicio producție nouă în Portugalia, altele decât în cadrul activităților descrise la punctul 4.2.

⁽⁵⁾ Cu excepția sucursalelor autonome și incluzând sediile administrative.

4.2.6. Principii care se aplică activităților principale internaționale și activităților internaționale esențiale

Până la sfârșitul perioadei de restructurare, CGD va depune toate eforturile pentru a-și diminua expunerea rezultată din capital și finanțarea intragrup față de activitățile sale principale internaționale. CGD nu trebuie să mărească expunerea sa rezultată din capital și finanțarea intragrup față de activitățile sale principale internaționale și activitățile sale internaționale esențiale, cu excepția cazului când aceasta rezultă în mod direct din obligații contractuale existente anterior (înaintea prezentei decizii) asumate față de terți sau din obligații de reglementare, sau aceasta este impusă de o decizie finală și executorie luată de o autoritate publică cu privire la CGD. Înainte de punerea în aplicare a măsurii de capital, CGD se angajează să informeze prompt administratorul fiduciar de monitorizare cu privire la o astfel de decizie și să-i prezinte acestuia un plan de afaceri pentru entitățile care necesită capital suplimentar sau care prezintă necesități de finanțare. Administratorul fiduciar de monitorizare va analiza planul de afaceri și va prezenta un raport Comisiei cu privire la caracterul adecvat al măsurilor adoptate.

4.2.7. Planul de restructurare pentru BCG Spania

4.2.7.1. CGD restructurează activitatea desfășurată de BCG Spania, în vederea asigurării viabilității sale pe termen lung, a autonomiei față de CGD în ceea ce privește finanțarea și contribuția pozitivă la rentabilitatea grupului CGD.

4.2.7.2. CGD se angajează să înceteze toate activitățile operațiunii spaniole, care nu sunt direct legate de activitățile principale ale operațiunii (servicii bancare cu amănuntul⁽⁶⁾, sprijin pentru IMM-uri și pentru activitățile transfrontaliere). În special, CGD se angajează:

4.2.7.2.1. să oprească producția nouă în operațiunile de finanțare a proiectelor;

4.2.7.2.2. să oprească producția nouă în operațiunile de finanțare cu grad ridicat de îndatorare;

4.2.7.2.3. să oprească producția nouă în operațiunile de finanțare a achizițiilor.

4.2.7.3. Restructurarea BCG Spania se efectuează în două etape.

4.2.7.3.1. Etapa 1

Până la [...], CGD:

4.2.7.3.1.1. va utiliza sucursala spaniolă a CGD ca instrument pentru consolidarea portofoliului istoric în Spania, separând activitățile principale de cele auxiliare și protejând operațiunea principală. Portofoliile auxiliare de credite interbancare și credite ipotecare, atât ale BCG Spania, cât și ale sucursalei spaniole a CGD (*Sucursal em Espanha*), vor fi consolidate în sucursala spaniolă, care va opri orice nouă producție și va gestiona lichidarea acestor portofolii (pentru o listă detaliată a activelor în valoare de [1 000-1 500] de milioane EUR care urmează să fie transferate de la BCG Spania, a se vedea anexa III);

4.2.7.3.1.2. va restructura rețeaua de servicii bancare cu amănuntul a BCG Spania, inclusiv [5 000-5 500] de milioane EUR reprezentând active, începând cu 31 decembrie 2012 (pentru o listă detaliată a activelor în valoare de [5 000-5 500] de milioane EUR, a se vedea anexa III), prin redirecționarea operațiunii către domeniile sale principale, axarea asupra activității transfrontaliere a IMM-urilor și reducerea prezenței sucursalelor cu rentabilitate negativă, RCD nesustenabil, număr insuficient de clienți;

4.2.7.3.1.3. numărul de sucursale va fi redus de la 173 în decembrie 2012 la [100-110] până la [...] (pentru o listă detaliată a sucursalelor, a se vedea anexa V) și nu va fi majorat în cursul perioadei de restructurare;

4.2.7.3.1.4. numărul de angajați va fi redus de la 797 în decembrie 2012 la [500-523] până la [...] și nu va fi majorat în cursul perioadei de restructurare;

4.2.7.3.1.5. indicatorii cheie de performanță (KPI) care trebuie îndepliniți până la [...]

Începând cu octombrie 2014, administratorul fiduciar de monitorizare va începe să evalueze dacă următorii KPI stabiliți pentru BCG Spania vor fi îndepliniți până la [...].

⁽⁶⁾ În zonele tradiționale (Galicia, Castilla y León, Extremadura și Asturias) și în marile aglomerări urbane și principalele centre comerciale transfrontaliere (Madrid, Barcelona, País Vasco, Andaluzia, Aragon și Valencia).

- 4.2.7.3.1.5.1. Pe întreaga perioadă de [...] valoarea totală a costurilor cu forța de muncă și a costurilor de vânzare, cheltuieli administrative și alte costuri generale trebuie să fie mai mică sau egală cu [50-60] EUR, iar BCG Spania trebuie să realizeze un raport C/V mai mic sau egal cu [50-60] %.
- 4.2.7.3.1.5.2. BCG Spania trebuie să fie în întregime auto-finanțată și să dispună de capitaluri suficiente. Niciun capital suplimentar și nicio altă finanțare netă nu trebuie să fi fost furnizate în perioada de la sfârșitul anului 2012 până la [...] și nu trebuie să mai fie nevoie de capital suplimentar și de finanțare netă până la sfârșitul perioadei de restructurare.
- 4.2.7.3.1.5.3. Valoarea producției de credite noi (netă), și anume, credite generate după sfârșitul anului 2012 și care nu au ajuns la scadență sau au fost restituite până la [...], trebuie să fie mai mare sau egală cu [900-950] EUR. Partea din producția de credite noi legată de dimensiunea transfrontalieră este mai mare sau egală cu [20-30] %.
- 4.2.7.3.1.5.4. Producția de credite noi, astfel cum este definită și menționată la punctul 4.2.7.3.1.5.3, generează o marjă netă medie ponderată (spread) peste rata de referință (Euribor 6 luni) de cel puțin [0-5] %.
- 4.2.7.3.1.5.5. Raportul NPL al producției de credite noi, astfel cum este definit la punctul 4.2.7.3.1.5.3, este mai mic sau egal cu [0-5] %.
- 4.2.7.3.1.5.6. Valoarea totală a depozitelor este mai mare sau egală cu [0-5] miliarde EUR ⁽⁷⁾. Costul mediu ponderat al depozitelor nu trebuie să depășească [...] ⁽⁸⁾; RCD este mai mică sau egală cu [100-150] %.
- 4.2.7.3.2. Etapa 2
- 4.2.7.3.2.1. Începând cu [...], CGD va continua să pună în aplicare planul de restructurare a BCG Spania până la sfârșitul perioadei de restructurare, în cazul în care KPI sunt îndepliniți până la [...].
- 4.2.7.3.2.2. În cazul în care indicatorii cheie de performanță menționați mai sus nu sunt îndepliniți până la data de [...], sau de îndată ce administratorul fiduciar de monitorizare a finalizat evaluarea sa conform căreia există dovezi suficiente că respectivii KPI nu vor fi îndepliniți, BCG Spania va înceta imediat angajarea sa în producții noi și va începe lichidarea operațiunii sale în Spania, unde CGD ar putea să-și mențină o prezență redusă pentru a facilita lichidarea operațiunii spaniole.
- 4.3. Activități auxiliare
- Toate activitățile și activele care nu sunt în mod explicit menționate în secțiunea 4.2 sunt considerate auxiliare. Pentru a restabili viabilitatea și pentru a se axa pe activitățile sale principale, CGD va închide liniile sale de asigurări și de sănătate, va vinde participațiile nestrategice și va plasa toate activitățile auxiliare în proces de lichidare, astfel cum se descrie mai jos.
- 4.3.1. Vânzarea Caixa Seguros
- 4.3.1.1. Principala filială a CGD activă în activitatea de asigurare, Caixa Seguros, va fi vândută până la [...]. Vânzarea unității de asigurare [...]:
- 4.3.1.1.1. [...]
- 4.3.1.1.2. Pentru a efectua această cesionare a activelor unității comerciale de asigurare (estimate la [...] miliarde EUR), Portugalia se angajează că CGD va găsi un cumpărător și va încheia un contract de vânzare-cumpărare final și executoriu, cel târziu până la [...]. În cazul în care CGD nu încheie un astfel de contract până la [...], la data de [...], CGD numește un administrator fiduciar de cesionare și acordă un mandat exclusiv pentru a vinde activele unității comerciale de asigurare (estimate la [...] miliarde EUR) [...] până la [...] cel târziu).
- 4.3.1.1.3. [...].

⁽⁷⁾ Cu o marjă de toleranță de 10 %.

⁽⁸⁾ A se vedea nota de subsol 7.

- 4.3.2. Active alocate activităților auxiliare care urmează să fie lichidate
- 4.3.2.1. Activitățile auxiliare includ activele prezentate mai jos (data limită 31 decembrie 2012):
 - 4.3.2.1.1. Lichidarea activelor fostei BPN care includeau, începând cu 31 decembrie 2012: un total de [4 000-4 500] de milioane EUR [credite [1 000-1 500] de milioane EUR și datorii deținute (disponibil în vederea vânzării) [2 500-3 000] de milioane EUR.
 - 4.3.2.1.2. Vânzarea participațiilor nestrategice: [200-250] de milioane EUR, urmând a fi vândute până la [...] (valoarea de vânzare preconizată).
 - 4.3.2.1.3. Lichidarea portofoliului spaniol de credite neesențiale începând cu 31 decembrie 2012: [1 500-2 000] de milioane EUR (listă detaliată în anexa IV).
 - 4.3.2.1.4. Închiderea unității comerciale de asigurare astfel cum este definită la punctul 4.3.1 mai sus.
 - 4.3.2.2. Până la sfârșitul lunii decembrie 2014, activele neesențiale nu trebuie să depășească [10-20] de miliarde EUR.
 - 4.3.2.3. Până la sfârșitul lunii decembrie 2016, activele neesențiale nu trebuie să depășească [5-10] miliarde EUR.
 - 4.3.2.4. Principii care se aplică activităților auxiliare
 - 4.3.2.4.1. Limitarea producției noi
 - 4.3.2.4.1.1. Încetarea oricărei producții noi, cu excepția:
 - 4.3.2.4.1.2. Sumele angajate prin contract, dar neplătite încă, trebuie să fie limitate la strictul necesar.
 - 4.3.2.4.1.3. Nu se acordă clienților existenți nicio finanțare suplimentară care nu este angajată prin contract, cu excepția cazului în care este aceasta strict necesară pentru menținerea valorii garanției împrumutului sau în alt mod legată de reducerea la minimum a pierderilor de capital și/sau creșterea valorii de recuperare preconizate a unui împrumut.
 - 4.3.2.4.1.4. Gestionarea activelor existente: Activele existente trebuie să fie gestionate astfel încât să maximizeze valoarea actualizată netă a activelor. Concret, dacă un client nu poate respecta condițiile aferente împrumutului său, împrumutul va fi restructurat [amânarea sau scutirea parțială a rambursărilor, conversia (unei părți a) creanței în capital etc.] numai în cazul în care o astfel de restructurare ar conduce la creșterea valorii actualizate a împrumutului. Acest principiu se aplică, de asemenea, în cazul creditelor ipotecare.
 - 4.3.2.4.2. Lichidarea activă a activelor neesențiale
 - 4.3.2.4.2.1. Activele neesențiale sunt gestionate cu obiectivul de a fi cesionate sau lichidate în mod ordonat, dar cu reducerea la minimum a costurilor. Eventualele active rămase la sfârșitul perioadei de restructurare ar trebui lichidate în mod ordonat după ce acestea ajung la scadență. Nu sunt întreprinse noi activități auxiliare, cu excepția cazului în care acest lucru este menționat în mod explicit în cadrul angajamentelor. În acest scop, următoarele acțiuni pot fi întreprinse:
 - 4.3.2.4.2.2. Ca regulă generală, activele neesențiale trebuie vândute în cel mai scurt timp posibil. CGD se angajează să vândă activele respective atunci când vânzarea nu conduce la înregistrarea unei pierderi, cu excepția cazului în care prețul de vânzare este nerezonabil, având în vedere o evaluare incontestabilă.

4.3.2.4.3. Vânzarea participațiilor nestrategice:

4.3.2.4.3.1. CGD se angajează să cesioneze următoarele participații prin acțiuni nestrategice până la [...]:

Întreprindere	Participație (%) (*)	Valoarea de vânzare (mEUR) (**)	Data vânzării
[...]	[...] %	[200-250]	[...]
[...]	[...] %	[10-20]	[...]

(*) Evaluată la 31 decembrie 2012.

(**) BPN a fost naționalizată în 2008 și vândută în 2011. Unele dintre activele sale au fost transferate către CGD.

4.3.2.4.3.2. Valoarea totală a participațiilor nestrategice s-a ridicat la 841 de milioane EUR la începutul efortului de reducere a efectului de levier. La data de 31 decembrie 2012, participațiile nestrategice se ridică la [200-250] de milioane EUR.

4.3.2.4.3.3. CGD va cesiona complet participațiile în acțiuni enumerate mai sus până la [...]. În cazul în care CGD nu cesionează complet participațiile descrise până la [...], la data de [...], CGD numește un administrator fiduciar de cesionare și acordă un mandat exclusiv pentru a vinde celelalte participații nestrategice [...] cel târziu până la [...].

4.3.2.4.3.4. Până în momentul în care vor fi vândute toate participațiile nestrategice menționate mai sus, CGD nu își majorează expunerea financiară (de exemplu, împrumuturi și garanții) față de o astfel de întreprindere în niciun caz, exceptând situațiile în care acest lucru (a) decurge din desfășurarea normală a activității în condițiile predominante de piață; sau (b) este strict necesar pentru a menține valoarea participației relevante în capitalurile proprii; sau (c) este, în alt mod, legat de reducerea la minimum a pierderilor de capital și/sau creșterea valorii de recuperare preconizate a unor astfel de expuneri sau participații. CGD va depune toate eforturile pentru a reduce expunerea sa financiară față de astfel de întreprinderi.

5. **Mecanismul de rambursare a ajutorului**

5.1. CGD se angajează să ramburseze instrumentele convertibile în valoare de 900 de milioane EUR în următoarele tranșe:

5.1.1. Pentru exercițiul financiar 2014: [50-60] % din capitalul excedentar peste cerința minimă de capital aplicabilă în temeiul legislației europene și al celei portugheze (inclusiv pilonul 1 și 2) plus o rezervă de capital de [100-150] puncte de bază.

5.1.2. Pentru exercițiul financiar 2015 și următoarele: [90-100] % din capitalul excedentar peste cerința minimă de capital aplicabilă în temeiul legislației europene și al celei portugheze (inclusiv pilonul 1 și 2) plus o rezervă de capital de [100-150] puncte de bază.

5.2. Fără a aduce atingere competențelor Băncii Portugaliei în calitate de organism de supraveghere bancară a CGD, rambursarea instrumentelor convertibile se suspendă, total sau parțial, în cazul în care, pe baza unei cereri motivate din partea CGD, aprobată de către administratorul fiduciar de monitorizare, se consideră că acest lucru ar pune în pericol solvabilitatea băncii în anii următori.

5.3. CGD se angajează să plătească 405 415 EUR (sumă echivalentă cu plata cuponului din 28 septembrie 2012) către Republica Portugheză până la sfârșitul anului 2013.

6. **Măsurile de natură comportamentală și guvernanta corporativă**

6.1. Interdicție privind achizițiile: CGD se angajează să se abțină de la realizarea de achiziții. Acest lucru este valabil pentru achiziționarea atât de întreprinderi cu propriile lor structuri juridice, cât și de acțiuni în întreprinderi sau pachete de active care reprezintă o tranzacție comercială sau o ramură de activitate. Acest lucru nu se aplică în cazul achizițiilor care trebuie făcute pentru a menține stabilitatea financiară și/sau cea

afertă asocierii sau din motive de concurență efectivă, cu condiția ca acestea să fi fost aprobate în prealabil de către administratorul fiduciar de monitorizare. De asemenea, acest lucru nu se aplică în cazul 1. achizițiilor care aparțin, în ceea ce privește administrarea obligațiilor existente ale clienților aflați în dificultate financiară, de activitatea curentă normală a unei bănci; sau 2. activității legate de capitalul de risc; sau 3. achizițiilor care se încadrează la excepțiile prevăzute la punctul 4.2.6 și care sunt conforme cu procedura prevăzută în acesta; sau 4. achizițiilor din cadrul grupului; sau 5. achizițiilor de acțiuni în întreprinderi portugheze care nu sunt instituții de credit în care CGD deține deja cel puțin 50 %, cu condiția ca acestea să fi fost aprobate în prealabil de către administratorul fiduciar de monitorizare. Această obligație se aplică până la sfârșitul perioadei de restructurare. CGD poate achiziționa participatii în întreprinderi, cu condiția ca prețul de achiziție plătit de către CGD pentru orice achiziție să fie mai mic de [0-5] % din dimensiunea bilanțului CGD în ultima zi a lunii anterioare deciziei și ca prețurile de achiziție nete cumulate plătite de către CGD pentru toate aceste achiziții pe parcursul întregii perioade de restructurare să fie mai mici de [0-5] % din dimensiunea bilanțului CGD la aceeași dată.

- 6.2. Interdicție privind practicile comerciale agresive: Banca beneficiară trebuie să evite să se angajeze în practici comerciale agresive pe întreaga durată a perioadei de restructurare.
- 6.3. Activități de tranzacționare pe cont propriu: Portugalia se asigură că CGD nu se va angaja în activități de tranzacționare pe cont propriu peste pragul minim necesar pentru funcționarea normală a trezoreriei. Pe durata perioadei de restructurare, limita totală a VaR pentru activele financiare deținute în vederea tranzacționării nu va depăși [30-40] de milioane EUR.
- 6.4. Publicitate: CGD nu trebuie să utilizeze acordarea măsurilor de ajutor sau orice avantaje care decurg din acestea, în scopuri publicitare.
- 6.5. Asigurări privind guvernanta corporativă
- 6.5.1. Toți membrii organismelor de conducere ale CGD trebuie să dețină competențele stabilite la articolele 30 și 31 din Cadrul general pentru instituțiile de credit și întreprinderile financiare, aprobat prin Decretul-lege 298/92 din 31 decembrie, astfel cum a fost modificat, precum și în Ghidul ABE privind evaluarea adecvării membrilor structurii de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie din 22 noiembrie 2012 (EBA/GL/2012/06). Nu trebuie să existe mai mult de 20 de membri ai Consiliului de administrație. Acționarul CGD va viza să reducă numărul acestora la 16 la sfârșitul actualului mandat al consiliului.
- 6.5.2. Pe lângă comitetele instituite în actul constitutiv al CGD (Comitetul executiv și Comitetul de audit) și Comitetul pentru strategie, guvernanta și evaluare instituit de Consiliul de administrație și format din administratori neexecutivi, CGD desemnează numai organisme interne care sunt necesare pentru a contribui la gestionarea întreprinderii, care sunt formate din membri ai Comitetului executiv și, dacă este cazul, din angajați ai CGD care dețin poziții de conducere de nivel superior în domeniile relevante.
- 6.5.3. Toate deciziile CGD sunt luate pe motive pur comerciale și toate interacțiunile Portugaliei cu CGD se fac în condiții de concurență deplină.
- 6.5.4. Portugalia se angajează să nu exercite nicio influență asupra gestionării operaționale zilnice a CGD și nici asupra normelor interne ale CGD privind riscul de credit, politicile, stabilirea prețurilor și creditarea. Cu toate acestea, Portugalia poate emite orientări privind prioritățile strategice ale CGD și alte aspecte pe baza condițiilor generale prevăzute în dreptul societăților comerciale și în dreptul întreprinderilor publice (Decretul-lege 558/99 din 17 decembrie, astfel cum a fost modificat). Portugalia nu va compromite independența deplină a gestionării băncii în ceea ce privește riscul de credit și politicile de creditare atunci când este consultată în legătură cu planurile de afaceri ale CGD și cu planurile pentru împrumuturi acordate anumitor sectoare ale economiei.
- 6.5.5. Consiliul de credite, Consiliul de credite extins și Comitetul de audit al CGD trebuie să fie în măsură să acționeze complet independent și toate numirile în cadrul Consiliului de credite, al Consiliul de credite extins și al Comitetul de audit trebuie să respecte faptul că membrii organismelor respective trebuie să fie în măsură să acționeze în mod independent și liber de orice conflict de interese.

- 6.5.6. CGD se asigură că, până la 31 decembrie 2013 cel târziu, politicile sale privind creditarea și gestionarea riscurilor vor încorpora principiul conform căruia toți clienții sunt tratați în mod echitabil prin proceduri nediscriminatorii, altele decât cele legate de riscul de credit și capacitatea de plată, urmând ca acesta să fie aplicat în mod consecvent în cadrul grupului. Politicile privind creditarea și gestionarea riscurilor vor defini principiile și pragurile peste care acordarea de împrumuturi trebuie să fie aprobată de către structurile superioare de conducere, clauzele și condițiile pentru restructurarea împrumuturilor și gestionarea cererilor de despăgubire și a litigiilor.
- 6.5.7. CGD se asigură că, până cel târziu la 31 decembrie 2013, o secțiune specifică din cadrul politicilor de creditare și de gestionare a riscurilor va fi dedicată normelor care reglementează relațiile cu împrumutații conectați (inclusiv angajați, acționari, directori, manageri, precum și soții/soțiile lor, copii și frații acestora și oricare entitate juridică controlată direct sau indirect de oricare dintre aceștia).
- 6.5.8. Pentru a asigura conformitatea CGD cu principiile stabilite la punctele 6.5.1-6.5.7, administratorul fiduciar va putea:
- 6.5.8.1. să primească copii ale tuturor rapoartelor emise de organismele de control intern, inclusiv procesele-verbale ale reuniunilor, având dreptul să audieze, la libera sa apreciere, orice controlor sau auditor, indiferent de responsabilități de conducere ale acestuia. Administratorul fiduciar se asigură că (i) recomandările din partea supraveghetorilor permanenți sau din partea controlorilor/auditorilor periodici sunt aplicate integral; și (ii) planurile de acțiune sunt puse în aplicare în vederea remedierii oricărei disfuncționalități identificate în cadrul de control intern;
- 6.5.8.2. să monitorizeze în mod regulat practicile comerciale ale CGD, cu accent pe politica de creditare și pe politica privind depozitele. Administratorul fiduciar revizuieste politica CGD în direcția restructurării și provizionării creditelor neperformante. CGD comunică administratorului fiduciar orice raport privind riscurile comunicat Comitetului executiv sau oricare analiză/revizuire destinată evaluării expunerii de credit a CGD. Administratorul fiduciar realizează propriile analize și verificări pe baza rapoartelor menționate anterior, a audierilor și, dacă este necesar, a revizuirii dosarelor de credit individuale. În acest sens, trebuie acordat administratorului fiduciar acces deplin la dosarele de credit, acesta având dreptul de a audia analiștii de credit și responsabili cu gestionarea riscurilor atunci când consideră că este necesar;
- 6.5.8.3. să monitorizeze periodic gestionarea de către CGD a cererilor de despăgubiri și a litigiilor. Administratorul fiduciar se asigură că cererile de despăgubiri și litigiile sunt administrate în conformitate cu procedurile definite în cadrul de control intern al CGD și că CGD respectă cele mai bune practici din industrie. Administratorul fiduciar va identifica măsuri de remediere pentru a le pune în aplicare în caz de deficiențe constatate în procesul actual.
- 6.6. Remunerarea organismelor și a angajaților:
- 6.6.1. CGD trebuie să verifice efectul de stimulare și adecvarea sistemelor sale de remunerare și să se asigure că acestea nu au ca rezultat expunerea la riscuri excesive, sunt orientate către obiectivele durabile, pe termen lung ale întreprinderii și sunt transparente.
- 6.6.2. CGD, în calitate de instituție financiară, trebuie să elaboreze și să pună în aplicare politicile sale cu privire la salarii și aspectele compensatorii strict în conformitate cu normele stabilite de guvernul portughez în Decretul-lege nr. 104/2007 din 3 aprilie (care a transpus Directiva 2006/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit), astfel cum a fost modificat prin Decretul-lege nr. 88/2011 din 20 iulie, precum și cu regulile stabilite de Banca Centrală a Portugaliei în Aviso 10/2011 din 29 decembrie.
- 6.6.3. De asemenea, politica CGD de remunerare a membrilor consiliului de administrație trebuie să fie în conformitate cu Decretul-lege nr. 71/2007 din 27 martie care stabilește regimul statutului membrilor consiliilor de administrație ale întreprinderilor de stat.
- 6.6.4. În mod similar, CGD se angajează să se asigure că banca respectă normele și recomandările formulate de Comisia Europeană cu privire la acest subiect în cadrul UE privind ajutorul de stat.
- 6.6.5. În special, CGD se angajează să limiteze remunerația totală a oricărui membru al personalului, inclusiv a membrilor consiliului de administrație și a personalului de conducere de nivel superior, la un nivel adecvat, inclusiv toate componentele posibile fixe și variabile, cuprinzând pensiile, în conformitate cu articolele 92 și 93 din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a societăților de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE.

- 6.7. Interdicție privind plata dividendelor, cupoanelor și dobânzilor: CGD nu va efectua (și se va asigura că niciuna dintre filialele sale nu va efectua) plăți de dividende, cupoane sau dobânzi către deținătorii de acțiuni preferențiale și de datorii subordonate, în măsura în care astfel de plăți nu sunt datorate în baza unor obligații contractuale sau legale. Cu toate acestea, CGD poate să efectueze plăți (sau să permită sucursalelor acesteia să efectueze plăți) de dividende, cupoane sau dobânzi către deținătorii de acțiuni preferențiale și de datorii subordonate dacă poate dovedi că neplata acestora ar încetini sau ar împiedica rambursarea instrumentelor convertibile (sau plata cupoanelor aferente instrumentelor convertibile), descrisă în secțiunea 5.
- 6.8. Sprijinirea IMM-urilor portugheze: În vederea asigurării finanțării și reducerii efectului de levier asupra economiei reale, CGD s-a angajat față de guvernul portughez să aloce suma de 30 de milioane EUR pe an pentru un fond care va investi în capitalurile proprii ale IMM-urilor și întreprinderilor cu capitalizare medie din Portugalia. Fondul este gestionat în conformitate cu cele mai bune practici internaționale de către bancă sau de un terț cu o experiență adecvată și cunoștințe în ceea ce privește oportunitățile de investiții. Investițiile în fond sunt supuse aprobării prealabile de către ministrul de finanțe al Portugaliei conform criteriilor prevăzute în Ordinul ministerial de stabilire a condițiilor pentru recapitalizare în conformitate cu legislația națională și vor fi deținute de CGD. Toate fondurile care nu sunt transferate într-un astfel de fond în termen de 12 luni de la angajament sunt transferate către trezoreria portugheză. Fondul nu poate fi utilizat ca mecanism de refinanțare pentru împrumuturile existente. Orice investiție care depășește suma menționată mai sus este condiționată de aprobarea prealabilă a Comisiei Europene.
- 6.9. Alte reguli de conduită: CGD continuă extinderea operațiunilor sale de monitorizare a riscurilor și urmează o politică comercială prudentă, stabilă și orientată către durabilitate.
- 6.10. Administratorul fiduciar de monitorizare
- 6.10.1. Portugalia se asigură că punerea deplină și corectă în aplicare a planului de restructurare și punerea deplină și corectă în aplicare a tuturor angajamentelor sunt monitorizate permanent de către un administrator fiduciar de monitorizare independent și cu o calificare adecvată.
- 6.10.2. Numirea, atribuțiile, obligațiile și descărcarea de gestiune a administratorului fiduciar de monitorizare trebuie să respecte procedurile stabilite în anexa I la prezenta decizie.
- 6.10.3. Portugalia și CGD se asigură că, pe durata punerii în aplicare a deciziei, Comisia sau administratorul fiduciar de monitorizare au acces nerestricționat la toate informațiile necesare pentru monitorizarea punerii în aplicare a deciziei. Comisia sau administratorul fiduciar de monitorizare poate solicita CGD explicații și clarificări. Portugalia și CGD vor coopera pe deplin cu Comisia și cu administratorul fiduciar de monitorizare cu privire la toate solicitările de informații legate de monitorizarea punerii în aplicare a deciziei.
- 6.10.4. CGD va transmite anual Comisiei un raport cu privire la evoluția activităților auxiliare după revocarea administratorului fiduciar de monitorizare, la sfârșitul perioadei de restructurare.
- 6.11. Administratorul fiduciar de cesionare
- 6.11.1. Portugalia se asigură că CGD vinde activele unității de asigurări comerciale Caixa Seguros (estimate la [...] miliarde EUR) în timp util. În acest scop, CGD numește un administrator fiduciar de cesionare la data de [...] în cazul în care CGD nu a încheiat un contract de vânzare-cumpărare final și executoriu cel târziu până la [...].
- 6.11.2. Portugalia se asigură că CGD își vinde participațiile nestrategice (participație în [...] corespunzând sumei de [200-250] de milioane EUR). În acest scop, CGD numește un administrator fiduciar de cesionare la data de [...] în cazul în care CGD nu le-a cesionat integral cel târziu până la [...].
- 6.11.3. Administratorul fiduciar de cesionare este independent de CGD și lucrează în numele și la indicația DG COMP, deține calificările necesare îndeplinirii mandatului său (de exemplu, ca bancă de investiții sau consultant) și nu are sau nu va fi expus niciunui conflict de interese. Administratorul fiduciar de cesionare este remunerat de către CGD într-un mod care nu împiedică îndeplinirea independentă și efectivă a mandatului său.
-

Anexa I

ADMINISTRATORUL FIDUCIAR DE MONITORIZARE**A. Numirea administratorului fiduciar de monitorizare**

- (i) Portugalia se angajează să se asigure că CGD numește un administrator fiduciar de monitorizare supus atribuțiilor și obligațiilor prevăzute la punctul C din prezenta anexă. Mandatul se aplică pe întreaga durată a planului de restructurare, și anume, până la data de 31 decembrie 2017. La sfârșitul mandatului, administratorul fiduciar de monitorizare trebuie să prezinte un raport final.
- (ii) Administratorul fiduciar trebuie să fie independent de CGD. Administratorul fiduciar trebuie să posede, de exemplu, în calitate de bancă de investiții, consultant sau auditor, cunoștințele de specialitate necesare în vederea îndeplinirii mandatului său și nu trebuie să fie în niciun moment expus unui conflict de interese. Acesta este remunerat de către CGD într-un mod care să nu afecteze îndeplinirea independentă și eficientă a mandatului său.
- (iii) Portugalia trebuie să transmită Comisiei, spre aprobare, numele a două sau mai multe persoane propuse pentru mandatul de administrator fiduciar de monitorizare în termen de șase săptămâni de la data notificării deciziei.
- (iv) Propunerile trebuie să conțină suficiente informații despre persoanele respective pentru a permite Comisiei să verifice dacă administratorul fiduciar propus îndeplinește cerințele stabilite la punctul A subpunctul (ii) și trebuie să includă, în special, următoarele:
 - (a) toate condițiile mandatului propus, cu toate dispozițiile necesare care să permită administratorului fiduciar să își îndeplinească sarcinile; și
 - (b) proiectul unui plan de lucru care să descrie modul în care administratorul fiduciar intenționează să își îndeplinească sarcinile încredințate.
- (v) Comisia are libertatea de a aproba sau a respinge administratorii fiduciar propuși și de a aproba mandatul propus sub rezerva introducerii unor modificări pe care le consideră necesare pentru a permite administratorului fiduciar să își îndeplinească obligațiile. În cazul în care este aprobat un singur nume, CGD va numi persoana sau instituția în cauză în calitate de administrator fiduciar sau va acționa pentru ca persoana sau instituția să fie numită, în conformitate cu mandatul aprobat de Comisie. În cazul în care Comisia aprobă mai multe nume, CGD este liberă să decidă care dintre persoanele aprobate ar trebui să fie numită în calitate de administrator fiduciar. Administratorul fiduciar va fi numit în termen de o săptămână de la aprobarea Comisiei, în conformitate cu mandatul aprobat de către aceasta.
- (vi) Dacă toți administratorii fiduciar propuși sunt respinși, Portugalia trebuie să transmită numele a cel puțin alte două persoane sau instituții, în termen de două săptămâni din momentul în care a fost informată cu privire la respingerea acestora, în conformitate cu cerințele și procedura stabilite la punctele A subpunctele (i) și (iv).
- (vii) Dacă toți administratorii fiduciar nou-propuși sunt, de asemenea, respinși de Comisie, Comisia va desemna un administrator fiduciar pe care CGD îl va numi sau va acționa în vederea numirii acestuia în conformitate cu un mandat al administratorului fiduciar aprobat de Comisie.

B. Numirea administratorului fiduciar de cesionare

- (i) Portugalia se angajează să garanteze că CGD numește un administrator fiduciar de cesionare respectând procedura de numire astfel cum este stabilită mai sus pentru administratorul fiduciar de monitorizare.
- (ii) Portugalia trebuie să transmită numele a două sau mai multe persoane propuse pentru mandatul de administrator fiduciar de cesionare, pentru a obține aprobarea Comisiei până cel târziu la data de [...], în cazul în care până atunci CGD nu a încheiat încă un contract de vânzare-cumpărare final și executiv pentru Caixa Seguros.
- (iii) Portugalia trebuie să transmită numele a două sau mai multe persoane propuse pentru mandatul de administrator fiduciar de cesionare, pentru a obține aprobarea Comisiei până cel târziu la data de [...], în cazul în care până atunci CGD nu a încheiat încă un contract de vânzare final și executiv pentru celelalte participații nestrategice ([...]).

C. Atribuții și obligații generale

Administratorul fiduciar trebuie să asiste Comisia în vederea asigurării respectării de către CGD a angajamentelor și să își asume atribuțiile unui administrator fiduciar de monitorizare specificate în documentul privind angajamentele. Administratorul fiduciar trebuie să-și îndeplinească atribuțiile în temeiul prezentului mandat în conformitate cu planul de lucru, precum și cu revizuirile planului de lucru care au fost aprobate de Comisie. Comisia poate, din proprie inițiativă sau la cererea administratorului fiduciar sau a CGD, să emită ordine sau instrucțiuni adresate administratorului fiduciar în scopul asigurării respectării angajamentelor. CGD nu are dreptul să emită instrucțiuni adresate administratorului fiduciar. Administratorul fiduciar se supune obligațiilor legale de păstrare a confidențialității.

D. Atribuțiile și obligațiile administratorului fiduciar de monitorizare și ale administratorului fiduciar de cesionare

1. Datoria administratorului fiduciar este de a garanta respectarea deplină și corectă a obligațiilor stabilite în angajamente, precum și punerea deplină și corectă în aplicare a planului de restructurare a CGD. Comisia poate, din proprie inițiativă sau la cererea administratorului fiduciar, să emită ordine sau instrucțiuni adresate administratorului fiduciar sau CGD pentru a asigura respectarea angajamentelor anexate la prezenta decizie.

2. Administratorul fiduciar:

(i) propune Comisiei, în primul său raport, un plan de lucru detaliat care descrie modul în care intenționează să monitorizeze respectarea angajamentelor anexate la prezenta decizie;

(ii) monitorizează punerea completă și corectă în aplicare a planului de restructurare a CGD, în special:

(a) reducerea bilanțului total și a activelor ponderate în funcție de risc;

(b) limitarea activităților comerciale;

(c) încetarea domeniilor de activitate predefinite;

(d) procesul de vânzare pentru acțiuni în domeniile de activitate predefinite;

(e) restructurarea operațiunilor în Spania;

(iii) veghează ca CGD să respecte principiile din secțiunea privind guvernanța corporativă, să dețină efectiv o organizare internă adecvată și eficientă și să aplice efectiv practici comerciale corespunzătoare. Prin urmare, administratorul fiduciar:

(a) primește copii ale tuturor rapoartelor emise de organisme de control intern și are dreptul să audieze, la libera sa apreciere, orice controlor sau auditor, indiferent de responsabilitățile de conducere ale acestuia. Administratorul fiduciar se asigură că (i) recomandările din partea supraveghetorilor permanenți sau din partea controlorilor/auditorilor periodici sunt aplicate în mod corespunzător; și (ii) planurile de acțiune sunt puse în aplicare în vederea remedierii oricărei disfuncționalități identificate în cadrul de control intern;

(b) monitorizează în mod regulat practicile comerciale ale CGD, cu accent pe politica de creditare și politica privind depozitele. Administratorul fiduciar revizuieste politica CGD în direcția restructurării și provizionării creditelor neperformante. CGD comunică administratorului fiduciar orice raport privind riscurile comunicat Comitetului executiv sau oricare analiză/revizuire destinată evaluării expunerii de credit a CGD. Administratorul fiduciar realizează propriile analize și verificări, pe baza rapoartelor menționate anterior, a audierilor și, dacă este necesar, a revizuirii dosarelor de credit individuale. În acest sens, trebuie acordat administratorului fiduciar acces deplin la dosarele de credit, acesta având dreptul de a audia analiștii de credit și responsabilii cu gestionarea riscurilor atunci când consideră că este necesar;

(c) monitorizează periodic gestionarea de către CGD a cererilor de despăgubiri și a litigiilor. Administratorul fiduciar se asigură că cererile de despăgubiri și litigiile sunt administrate în conformitate cu procedurile definite în cadrul de control intern al CGD și că CGD respectă cele mai bune practici din industrie. Administratorul fiduciar va identifica măsuri de remediere pentru a le pune în aplicare în caz de deficiențe constatate în procesul actual;

- (iv) monitorizează conformitatea cu toate celelalte angajamente;
- (v) își asumă celelalte funcții atribuite administratorului fiduciar în cadrul angajamentelor anexate la prezenta decizie;
- (vi) propune către CGD măsuri pe care le consideră necesare pentru a garanta faptul că CGD îndeplinește angajamentele anexate la prezenta decizie;
- (vii) ține seama de orice modificări în materie de reglementare cu privire la solvabilitate și lichiditate atunci când verifică evoluția situației financiare efective în raport cu previziunile din planul de restructurare; și
- (viii) prezintă un proiect de raport scris Comisiei, Portugaliei și CGD în termen de treizeci de zile de la sfârșitul fiecărei perioade de șase luni. Comisia, Portugalia și CGD pot prezenta observații cu privire la proiectul respectiv în termen de cinci zile lucrătoare. În termen de cinci zile lucrătoare de la primirea observațiilor, administratorul fiduciar trebuie să pregătească un raport final în care să includă observațiile, în măsura în care este posibil și în funcție de aprecierea sa, și îl transmite Comisiei și Portugaliei. Doar ulterior, administratorul fiduciar trimite, de asemenea, o copie a raportului final către CGD. În cazul în care proiectul de raport sau raportul final conține informații care nu pot fi divulgate către CGD, CGD primește o versiune neconfidențială a proiectului de raport sau a raportului final. În niciun caz administratorul fiduciar nu poate să transmită o versiune a raportului către Portugalia și/sau CGD înainte de a o fi transmis Comisiei.

Raportul trebuie să se axeze pe atribuțiile prevăzute în mandat de către administratorul fiduciar și pe respectarea obligațiilor de către CGD, permițând astfel Comisiei să evalueze dacă CGD este gestionată în conformitate cu obligațiile respective. Dacă este necesar, Comisia poate specifica mai detaliat domeniul de aplicare a raportului. Pe lângă aceste rapoarte, administratorul fiduciar trebuie să raporteze imediat în scris Comisiei, în cazul în care acesta are motive să presupună că CGD nu își respectă obligațiile, trimițând în același timp o versiune neconfidențială a raportului către CGD.

3. Administratorul fiduciar de cesionare vinde activele unității de asigurări comerciale Caixa Seguros (estimate la [0-5] miliarde EUR) [...] unui cumpărător. Administratorul fiduciar de cesionare include în contractul de vânzare-cumpărare termenii și condițiile pe care le consideră adecvate în vederea unei vânzări rapide înainte de [...]. În special, administratorul fiduciar de cesionare poate include în contractul de vânzare-cumpărare declarațiile, garanțiile și asigurările obișnuite și necesare, în mod rezonabil, pentru realizarea vânzării. Administratorul fiduciar de cesionare apără interesele financiare legitime ale CGD, sub rezerva obligației necondiționate a CGD de a cesiona [...].
4. Administratorul fiduciar de cesionare vinde participațiile nestrategice rămase (preț de vânzare estimat de [200-250] de milioane EUR) [...] unui cumpărător. Administratorul fiduciar de cesionare include în contractul de vânzare-cumpărare termenii și condițiile pe care le consideră adecvate în vederea unei vânzări rapide înainte de [...]. Administratorul fiduciar de cesionare apără interesele financiare legitime ale CGD, sub rezerva obligației necondiționate a CGD de a cesiona [...].

E. Atribuțiile și obligațiile CGD

1. CGD trebuie să asigure și să solicite consilierilor săi să acorde administratorului fiduciar întreaga cooperare, asistență și toate informațiile pe care acesta le poate solicita în mod justificat pentru a-și îndeplini sarcinile în conformitate cu prezentul mandat. Administratorul fiduciar are acces nerestricționat la toate registrele, evidențele, documentele, personalul de conducere sau alți membri ai personalului, facilitățile, locațiile și informațiile tehnice ale CGD sau ale activității care urmează să fie vândută și care sunt necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale în conformitate cu mandatul. CGD pune la dispoziția administratorului fiduciar unul sau mai multe birouri la sediul său comercial și toți angajații CGD trebuie să fie disponibili pentru reuniunile cu administratorul fiduciar în scopul de a-i furniza toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale.
2. Sub rezerva aprobării de către CGD (o astfel de aprobare nu poate să fie reținută sau întârziată în mod nejustificat) și pe cheltuiala acesteia, administratorul fiduciar poate numi consilieri (în special pentru finanțarea întreprinderilor sau consultanță juridică), în cazul în care administratorul fiduciar consideră că numirea unor astfel de consilieri este necesară sau adecvată pentru îndeplinirea atribuțiilor și obligațiilor sale în cadrul mandatului, cu condiția ca toate costurile și celelalte cheltuieli suportate de către administratorul fiduciar să fie rezonabile. În cazul în care CGD refuză să aprobe consilierii propuși de către administratorul fiduciar, Comisia poate aproba, în schimb, numirea acestora, după audierea motivelor prezentate de CGD. Numai administratorul fiduciar are dreptul să emită instrucțiuni destinate consilierilor.

F. Înlocuirea, descărcarea de gestiune și reînnoirea mandatului administratorului fiduciar

1. În cazul în care administratorul fiduciar își încetează funcțiile în temeiul angajamentelor sau dacă există alte motive semnificative, cum ar fi un conflict de interese din partea administratorului fiduciar:
 - (i) Comisia poate, după audierea administratorului fiduciar, să solicite CGD înlocuirea acestuia;

sau
 - (ii) CGD, cu aprobarea Comisiei, poate să înlocuiască administratorul fiduciar.
 2. În cazul în care administratorul fiduciar este destituit în conformitate cu dispozițiile punctului F subpunctul 1, acestuia i se poate solicita să continue să își exercite funcția până când administratorul fiduciar nou numit preia de la fostul administrator fiduciar toate informațiile relevante. Noul administrator fiduciar este numit în conformitate cu procedura descrisă la punctul A subpunctele (iii)-(vii).
 3. În afară de destituirea în conformitate cu punctul F subpunctul 1, administratorul fiduciar încetează să acționeze în această calitate numai după ce Comisia l-a descărcat de gestiune. Descărcarea de gestiune va avea loc după ce administratorul fiduciar și-a îndeplinit toate obligațiile care i-au fost încredințate. Cu toate acestea, Comisia poate solicita, în orice moment, reînnoirea mandatului administratorului fiduciar de monitorizare dacă ulterior se constată că remediile relevante nu au fost pe deplin și în mod corespunzător puse în aplicare.
-

Anexa II

CONTRIBUȚIA ACTIVELOR NETE CARE DECURG DIN PARTICIPAȚII DEȚINUTE ÎN ALTE UNITĂȚI
COMERCIALE INTERNE (METODA PUNERII ÎN ECHIVALENȚĂ)

Valori în decembrie 2012

Unitate comercială	Țara	Participație (%)	Active nete Metoda punerii în echivalență (milioane EUR)	Activitate
SIBS SGPS	Portugalia	21,6	14,7	Întreprindere holding specializată în plăți electronice și în gestionarea sistemului ATM portughez utilizat de toate băncile prezente în Portugalia. Întreprinderea deține participații ale unui număr de 26 de bănci care acționează pe piața portugheză.
Prado – Cartolinas da Lousã	Portugalia	37,4	4,4	Unitate industrială producătoare de hârtie și carton. [...].
Torre Ocidente	Portugalia	25,0	4,1	Întreprindere imobiliară, proprietara unui singur activ pentru leasing comercial. [...].
Locarent	Portugalia	50,0	3,9	Furnizor de servicii de închiriere de automobile.
C ^a Papel do Prado	Portugalia	37,4	1,3	Întreprindere care deține activele imobiliare ale fabricii inactive [...].
TF Fundo Turismo	Portugalia	33,5	1,3	Administrator de fonduri de investiții imobiliare în sectorul turismului, al căror acționar majoritar este statul portughez.
Yunit Serviços	Portugalia	33,33	0,3	Întreprindere care dezvoltă soluții de comerț electronic (e-commerce) pentru produse și servicii ale IMM-urilor.
Bem Comum SCR	Portugalia	32,0	0,1	Administrator de fond de investiții specializat în promovarea și sprijinirea creării de noi întreprinderi de către antreprenori individuali și persoane aflate în șomaj.

Anexa III

ACTIVELE DETALIATE ALE BCG SPANIA (INCLUSIV ACTIVELE CARE VOR FI TRANSFERATE CĂTRE SUCURSALA SPANIOLĂ)

[...]

*Anexa IV***ACTIVELE DETALIALE ALE SUCURSALEI SPANIOLE**

[...]

*Anexa V***LISTA CELOR [...] SUCURSALE SPANIOLE ([...])**

[...]

ACTE ADOPTATE DE ORGANISME CREATE PRIN ACORDURI INTERNAȚIONALE

Numai textele originale CEE-ONU au efect juridic în temeiul dreptului public internațional. Situația și data intrării în vigoare ale prezentului regulament ar trebui verificate în ultima versiune a documentului de situație al CEE-ONU TRANS/WP.29/343, disponibil la următoarea adresă:
<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>

Regulamentul nr. 85 al Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) – Dispoziții uniforme referitoare la omologarea motoarelor cu ardere internă sau a sistemelor electrice de transmisie destinate autovehiculelor din categoriile M și N în ceea ce privește măsurarea puterii nete și a puterii maxime timp de 30 de minute a sistemelor electrice de transmisie

Include întreg textul valabil până la:

Suplimentul 6 la versiunea inițială a regulamentului — Data intrării în vigoare: 15 iulie 2013

CUPRINS

1. Domeniul de aplicare
2. Definiții
3. Cererea de omologare
4. Omologarea
5. Specificații și încercări
6. Conformitatea producției
7. Sancțiuni pentru neconformitatea producției
8. Modificarea tipului de sistem de transmisie și extinderea omologării
9. Încetarea definitivă a producției
10. Denumirile și adresele serviciilor tehnice însărcinate cu încercările de omologare, precum și ale autorităților de omologare de tip

ANEXE

1. Principalele caracteristici ale motorului cu ardere internă și informații privind desfășurarea încercărilor
2. Principalele caracteristici ale sistemului electric de transmisie și informații privind desfășurarea încercărilor
- 3a. Comunicare privind acordarea, extinderea, refuzul ori retragerea omologării sau încetarea definitivă a producției unui sistem de transmisie în conformitate cu Regulamentul nr. 85

3b. Comunicare privind omologarea, extinderea, refuzul ori retragerea omologării sau încetarea definitivă a producției unui tip de vehicul referitor la sistemul de transmisie în conformitate cu Regulamentul nr. 85

4. Exemple de mărci de omologare

5. Metodă de măsurare a puterii nete a motorului cu ardere internă

6. Metodă de măsurare a puterii nete și a puterii maxime timp de 30 de minute a sistemelor electrice de transmisie

7. Verificări ale conformității producției

8. Carburanți de referință

1. DOMENIUL DE APLICARE

1.1. Prezentul regulament se aplică la definirea curbei în funcție de turația motorului, de puterea la sarcină totală indicată de producător pentru motoarele cu ardere internă sau sistemele electrice de transmisie și de puterea maximă timp de 30 de minute a sistemelor electrice de transmisie destinate propulsării autovehiculelor din categoriile M și N ⁽¹⁾.

1.2. Motoarele cu ardere internă aparțin uneia dintre următoarele categorii:

motoare alternative (cu aprindere prin scânteie sau aprindere prin comprimare), cu excepția motoarelor cu pistoane libere;

motoare cu piston rotativ (cu aprindere prin scânteie sau aprindere prin comprimare);

motoare cu aspirație naturală sau supraalimentate.

1.3. Sistemele electrice de transmisie cuprind sisteme de comandă și motoare și constituie singurul mod de propulsie a vehiculelor pe care le echipază.

2. DEFINIȚII

2.1. „Omologarea unui sistem de transmisie” înseamnă omologarea unui tip de sistem de transmisie în ceea ce privește puterea sa netă măsurată în conformitate cu procedura definită în anexele 5 sau 6 la prezentul regulament.

2.2. „Tip de sistem de transmisie” înseamnă o categorie de motoare cu ardere internă sau de sisteme electrice de transmisie destinate instalării pe un autovehicul, care nu prezintă diferențe esențiale între ele în ceea ce privește caracteristicile definite în anexele 1 sau 2 la prezentul regulament.

2.3. „Putere netă” înseamnă puterea obținută pe un stand de încercare la capătul arborelui cotit sau al organului echivalent al acestuia la turația corespunzătoare, cu auxiliarele enumerate în tabelul 1 din anexa 5 sau din anexa 6 la prezentul regulament și determinată în condițiile atmosferice de referință.

2.4. „Putere netă maximă” înseamnă valoarea maximă a puterii nete, măsurată atunci când motorul este la sarcină maximă.

⁽¹⁾ Astfel cum sunt definite în Rezoluția consolidată privind construcția vehiculelor (R.E.3), documentul ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2, punctul 2 – www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

- 2.5. „Putere maximă timp de 30 de minute” înseamnă puterea netă maximă pe care o poate produce un sistem electric de transmisie alimentat la curent continuu, în conformitate cu definiția prevăzută la punctul 5.3.1 din prezentul regulament, pe o durată medie de 30 de minute.
- 2.6. „Vehicule hibride (VH)”
- 2.6.1. „Vehicul hibrid (VH)” înseamnă un vehicul echipat cu cel puțin două convertoare de energie diferite și cel puțin două sisteme de stocare a energiei diferite instalate pe vehicul în scopul asigurării propulsiei acestuia.
- 2.6.2. „Vehicul electric hibrid (VEH)” înseamnă un vehicul care, în scopul propulsiei mecanice, preia energie din ambele surse de stocare a energiei instalate pe vehicul menționate mai jos:
- un carburant consumabil;
 - un dispozitiv de stocare a energiei (de exemplu, baterie, condensator, volant/generator etc.).
- 2.6.3. În cazul unui vehicul electric hibrid, „grupul propulsor” cuprinde o combinație de două tipuri diferite de sisteme de transmisie:
- un motor cu ardere internă; și
 - un sistem electric de transmisie (sau mai multe sisteme electrice de transmisie).
- 2.7. „Echipament standard” este un echipament prevăzut de producător pentru o anumită aplicație.
- 2.8. „Motor cu dublă alimentare” înseamnă un tip de sistem motor omologat în conformitate cu Regulamentul nr. 49 sau montat pe un tip de vehicul omologat în ceea ce privește emisiile în conformitate cu Regulamentul nr. 49 și care este proiectat să funcționeze simultan cu motorină și cu carburant gazos, cei doi carburanți fiind măsurați separat, cantitatea consumată dintr-un carburant în raport cu celălalt carburant putând varia în funcție de funcționarea motorului.
- 2.9. „Vehicul cu dublă alimentare” înseamnă un vehicul care este acționat de un motor cu dublă alimentare și care furnizează de pe sisteme diferite de stocare aflate la bord carburanții folosiți de motor.
- 2.10. „Modul cu dublă alimentare” înseamnă modul normal de funcționare a unui motor cu dublă alimentare, în timpul căruia motorul utilizează simultan motorină și un carburant gazos în anumite condiții de funcționare a motorului.
- 2.11. „Modul diesel” înseamnă modul normal de funcționare al unui motor cu dublă alimentare în timpul căruia motorul nu utilizează niciun carburant gazos, indiferent de condiția de funcționare a motorului.
3. CEREREA DE OMOLOGARE
- 3.1. Cererea de omologare a unui tip de sistem de transmisie în ceea ce privește măsurarea puterii nete și a puterii maxime timp de 30 de minute ale sistemelor electrice de transmisie se prezintă de către producătorul sistemului de transmisie sau al vehiculului ori de către reprezentantul său legal acreditat.

- 3.2. Cererea trebuie să fie însoțită de descrierea, în trei exemplare, a sistemului de transmisie, cuprinzând toate precizările referitoare la:
- vehiculele cu motor doar cu ardere internă, în anexa 1; sau
 - vehiculele pur electrice, în anexa 2; sau
 - vehiculele electrice hibride, în anexele 1 și 2.
- 3.3. Pentru vehicule electrice hibride (VEH), încercările se realizează separat pentru motorul cu ardere internă (în conformitate cu anexa 5) și pentru sistemul electric de transmisie (sau sistemele electrice de transmisie) (în conformitate cu anexa 6).
- 3.4. Un sistem de transmisie (sau mai multe sisteme de transmisie) reprezentative pentru tipul de sistem de transmisie omologat (tipurile de sisteme de transmisie omologate), cu echipamentul specificat în anexele 5 sau 6 la prezentul regulament, se prezintă serviciului tehnic însărcinat cu încercările de omologare.
4. OMOLOGAREA
- 4.1. Dacă puterea sistemului de transmisie prezentat pentru omologare în conformitate cu prezentul regulament a fost măsurată în conformitate cu specificațiile de la punctul 5 de mai jos, se acordă omologarea tipului de sistem de transmisie respectiv.
- 4.2. Fiecărui tip de sistem de transmisie omologat i se atribuie un număr de omologare, ale cărui prime două cifre (în prezent 00 pentru regulamentul în versiunea sa originală) indică seria de amendamente cuprinzând cele mai recente modificări tehnice majore aduse regulamentului la data eliberării omologării. Aceeași parte la acord nu poate atribui același număr unui alt tip de sistem de transmisie.
- 4.3. Omologarea, extinderea sau refuzul omologării unui tip de sistem de transmisie, prin aplicarea prezentului regulament, se comunică părților la Acordul din 1958 care aplică prezentul regulament prin intermediul unei fișe conforme cu modelul din anexa 3a la prezentul regulament.
- 4.4. Omologarea, extinderea sau refuzul omologării unui tip de vehicul în ceea ce privește sistemul de transmisie, prin aplicarea prezentului regulament, se comunică părților contractante la Acordul din 1958 care aplică prezentul regulament prin intermediul unei fișe conforme cu modelul din anexa 3b la prezentul regulament.
- 4.5. Pe orice sistem de transmisie corespunzător unui tip de sistem de transmisie omologat în conformitate cu prezentul regulament, se aplică vizibil și într-un loc ușor accesibil indicat în fișa de omologare o marcă internațională de omologare compusă din:
- 4.5.1. un cerc în interiorul căruia se află litera „E”, urmată de numărul distinctiv al țării care a acordat omologarea ⁽¹⁾;
- 4.5.2. numărul prezentului regulament, urmat de litera „R”, de o cratimă și de numărul de omologare, plasate la dreapta cercului prevăzut la punctul 4.5.1

⁽¹⁾ Numerele distinctive ale părților contractante la Acordul din 1958 sunt prezentate în anexa 3 la Rezoluția consolidată privind construcția vehiculelor (R.E.3), documentul ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2/Amend.3 - www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html.

- 4.5.3. În loc să aplice această marcă de omologare și acest simbol pe sistemul de transmisie, producătorul poate decide ca fiecare tip de sistem de transmisie omologat în conformitate cu prezentul regulament să fie însoțit de un document care să conțină aceste informații, pentru ca marca de omologare și simbolul să poată fi aplicate pe vehicul.
- 4.6. În cazul în care sistemul de transmisie corespunde unui tip omologat în conformitate cu unul sau mai multe regulamente anexate la acord, în țara care a acordat omologarea în conformitate cu prezentul regulament, nu este necesară repetarea simbolului prevăzut la punctul 4.5.1 de mai sus; într-un astfel de caz, numerele regulamentelor și numerele de omologare pentru toate regulamentele prin aplicarea cărora s-a acordat omologarea în țara care acordă omologarea în conformitate cu prezentul regulament se înscriu unul sub altul, în dreapta simbolului prescris la punctul 4.5.1.
- 4.7. Marca de omologare trebuie să fie ușor de citit și de neșters.
- 4.8. Marca de omologare se amplasează în apropierea numerelor de identificare a sistemului de transmisie aplicate de către producător.
- 4.9. În anexa 4 la prezentul regulament se prezintă exemple de dispunere a mărcilor de omologare.

5. SPECIFICAȚII ȘI ÎNCERCĂRI

5.1. Generalități

Elementele susceptibile de a influența puterea sistemului de transmisie trebuie să fie concepute, construite și montate astfel încât sistemul de transmisie să continue, la o utilizare normală, să îndeplinească cerințele prezentului regulament, în pofida vibrațiilor la care poate fi supus.

5.2. Descrierea încercărilor pentru motoarele cu ardere internă

5.2.1. Încercarea în vederea determinării puterii nete constă în funcționarea la admisie maximă în cazul motoarelor cu aprindere prin scânteie, respectiv la sarcină maximă în cazul motoarelor cu aprindere prin comprimare și al motoarelor cu dublă alimentare, motorul fiind echipat în conformitate cu specificațiile din tabelul 1, anexa 5 la prezentul regulament.

5.2.1.1. În cazul unui motor cu dublă alimentare care dispune de un mod diesel, încercarea constă în funcționarea în modul cu dublă alimentare, urmată de funcționarea în modul diesel a aceluiași motor.

5.2.2. Măsurările trebuie să fie efectuate la un număr suficient de turații ale motorului pentru a se putea determina corect curba puterii între cea mai mică și cea mai mare turație indicate de producător. Această plajă a regimului include turațiile la care motorul produce puterea maximă și cuplul maxim. Pentru fiecare viteză trebuie determinată media a cel puțin două măsurători stabilizate.

5.2.3. Carburantul utilizat este următorul:

5.2.3.1. Pentru motoarele cu aprindere prin scânteie alimentate cu benzină:

carburantul utilizat este cel disponibil pe piață. În caz de contestație, este unul dintre carburanții de referință definiți de CEC ⁽¹⁾ pentru motoarele alimentate cu benzină, în documentele CEC RF-01-A-84 și RF-01-A-85.

5.2.3.2. Pentru motoare cu aprindere prin scânteie și motoare cu dublă alimentare alimentate cu GPL:

⁽¹⁾ Consiliul European de Coordonare.

5.2.3.2.1. În cazul unui motor cu alimentare autoadaptabilă:

carburantul utilizat este cel disponibil pe piață. În caz de contestație, este unul dintre carburanții de referință definiți în anexa 8.

5.2.3.2.2. În cazul unui motor fără alimentare autoadaptabilă:

carburantul utilizat este carburantul de referință definit în anexa 8 la prezentul regulament, al cărui conținut de C3 este cel mai puțin ridicat sau

5.2.3.2.3. În cazul unui motor marcat pentru o anumită compoziție a carburantului:

carburantul utilizat este cel pentru care este etichetat motorul.

5.2.3.2.4. Carburantul utilizat se specifică în raportul de încercare.

5.2.3.3. Pentru motoarele cu aprindere prin scânteie și motoarele cu dublă alimentare alimentate cu gaz natural:

5.2.3.3.1. În cazul unui motor cu alimentare autoadaptabilă:

carburantul utilizat este cel disponibil pe piață. În caz de contestație, este unul dintre carburanții de referință definiți în anexa 8.

5.2.3.3.2. În cazul unui motor fără alimentare autoadaptabilă:

carburantul utilizat este cel disponibil pe piață, cu un indice Wobbe de cel puțin $52,6 \text{ MJm}^{-3}$ (4°C , $101,3 \text{ kPa}$). În caz de contestație, carburantul va fi carburantul de referință G20 specificat în anexa 8 la prezentul regulament, adică acel carburant al cărui indice Wobbe este cel mai ridicat sau

5.2.3.3.3. În cazul unui motor etichetat pentru o anumită gamă de carburanți:

carburantul utilizat este cel disponibil pe piață, cu un indice Wobbe de cel puțin $52,6 \text{ MJm}^{-3}$ (4°C , $101,3 \text{ kPa}$), dacă motorul este etichetat pentru gama H de gaze sau cel puțin $47,2 \text{ MJm}^{-3}$ (4°C , $101,3 \text{ kPa}$), dacă motorul este etichetat pentru gama L de gaze. În caz de contestație, se utilizează carburantul de referință G20 specificat în anexa 8 la prezentul regulament, dacă motorul este marcat pentru gama H de gaze, sau G23 dacă motorul este marcat pentru gama L de gaze, adică acel carburant al cărui indice Wobbe este cel mai ridicat sau

5.2.3.3.4. În cazul unui motor etichetat pentru o anumită compoziție a carburantului LNG:

carburantul utilizat este cel pentru care este etichetat motorul sau este carburantul de referință G20 specificat în anexa 8, dacă motorul este etichetat GNL20.

5.2.3.3.5. În cazul unui motor etichetat pentru o anumită compoziție a carburantului:

carburantul utilizat este cel pentru care este etichetat motorul.

5.2.3.3.6. Carburantul utilizat se specifică în raportul de încercare.

5.2.3.4. Pentru motoarele cu aprindere prin comprimare și motoarele cu dublă alimentare:

carburantul utilizat este cel disponibil pe piață. În caz de contestație, trebuie utilizat carburantul de referință definit de CEC pentru motoarele cu aprindere prin comprimare, în documentul CEC: RF-03-A-84.

5.2.3.5. Motoarele cu aprindere prin scânteie ale vehiculelor care funcționează fie cu benzină, fie cu un carburant gazos trebuie supuse unei încercări pentru fiecare dintre carburanți, conform dispozițiilor de la punctele 5.2.3.1-5.2.3.3. Vehiculele care pot fi alimentate și cu benzină și cu carburant gazos, dar la care sistemul de alimentare cu benzină este destinat doar pentru scopuri de urgență sau pentru pornire și la care rezervorul de benzină nu poate conține mai mult de 15 litri de carburant vor fi considerate, în scopul încercării, drept vehicule care pot funcționa doar cu carburant gazos.

5.2.3.6. Motoarele cu dublă alimentare sau vehiculele care dispun de un mod diesel trebuie supuse câte unei încercări cu carburantul specific fiecărui mod de funcționare, conform dispozițiilor de la punctele 5.2.3.1-5.2.3.5.

5.2.4. Măsurările se efectuează în conformitate cu prevederile din anexa 5 la prezentul regulament.

5.2.5. Raportul de încercare indică rezultatele și toate calculele necesare pentru determinarea puterii nete, în conformitate cu lista din appendicele la anexa 5 la prezentul regulament, precum și caracteristicile motorului indicate în anexa 1 la prezentul regulament. Pentru redactarea acestui document, autoritatea competentă poate utiliza raportul pregătit de un laborator agreat sau recunoscut în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament.

5.3. Descrierea încercărilor pentru măsurarea puterii nete și a puterii maxime timp de 30 de minute a sistemelor electrice de transmisie

Sistemul electric de transmisie trebuie echipat în conformitate cu dispozițiile din anexa 6 la prezentul regulament și alimentat de la o sursă de curent continuu, cu căderi de tensiune maxime care să nu depășească 5 % în funcție de timp și de curent (nu se va ține seama de o cădere de tensiune de o durată mai mică de 10 secunde). Tensiunea utilizată la încercări trebuie să fie indicată de către producător.

Notă: Dacă bateria limitează puterea maximă pe timp de 30 de minute, această putere a unui vehicul electric poate fi mai mică decât puterea maximă pe timp de 30 de minute a sistemului de transmisie al vehiculului în conformitate cu încercarea indicată anterior.

5.3.1. Determinarea puterii nete

5.3.1.1. Motorul și întregul ansamblu de echipamente trebuie să fie menținute la o temperatură de $25\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 5\text{ }^{\circ}\text{C}$ timp de cel puțin două ore.

5.3.1.2. Încercarea pentru determinarea puterii nete trebuie efectuată la accelerația maximă.

5.3.1.3. Până la începerea încercării, motorul trebuie să funcționeze pe standul de încercare timp de trei minute, producând o putere egală cu 80 % din puterea maximă la turația recomandată de producător.

5.3.1.4. Măsurările trebuie efectuate la un număr suficient de turații pentru a determina corect curba de putere între zero și turația maximă recomandată de producător. Durata încercării nu trebuie să depășească 5 minute în total.

5.3.2. Determinarea puterii maxime timp de 30 de minute

- 5.3.2.1. Motorul și întregul ansamblu de echipamente trebuie să fie menținute la o temperatură de $25\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 5\text{ }^{\circ}\text{C}$ timp de cel puțin patru ore.
- 5.3.2.2. Sistemul electric de transmisie trebuie să funcționeze pe stand la o putere estimată de producător ca fiind puterea maximă timp de 30 de minute. Turația trebuie să se afle în plaja de turații în care puterea netă este mai mare de 90 % din puterea maximă măsurată în conformitate cu punctul 5.3.1 Această turație este recomandată de către producător.
- 5.3.2.3. Turația și puterea trebuie să fie înregistrate. Puterea trebuie să fie cuprinsă într-o plajă de $\pm 5\%$ din valoarea puterii la începutul încercării. Puterea maximă timp de 30 de minute este media puterilor calculate pe durata a 30 de minute.

5.4. Interpretarea rezultatelor

Puterea netă și puterea maximă timp de 30 de minute, pentru sistemele electrice de transmisie, indicate de producător pentru tipul de sistem de transmisie, sunt acceptate dacă nu diferă cu mai mult de $\pm 2\%$ în cazul puterii maxime și cu mai mult de $\pm 4\%$ pentru celelalte puncte de măsurare de pe curbă, cu o toleranță pentru turația motorului sau plaja de turații a motorului de $\pm 2\%$ ($X1\text{ min}^{-1} + 2\%$) la ($X2\text{ min}^{-1} - 2\%$) ($X1 < X2$), față de valorile măsurate de serviciul tehnic pe sistemul de transmisie prezentat pentru încercări.

În cazul unui motor cu dublă alimentare, puterea netă indicată de producător este cea măsurată în modul cu dublă alimentare al motorului respectiv.

6. CONFORMITATEA PRODUCȚIEI

Procedurile privind conformitatea producției sunt conforme cu cele stabilite în Acord, appendicele 2 (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2), cu îndeplinirea următoarelor cerințe:

- 6.1. motoarele omologate în conformitate cu prezentul regulament sunt fabricate astfel încât să respecte tipul de motor omologat;
- 6.2. trebuie respectate cerințele minime privind conformitatea procedurilor de control al producției prevăzute în anexa 7 la prezentul regulament.

7. SANȚIUNI PENTRU NECONFORMITATEA PRODUCȚIEI

- 7.1. Omologarea acordată pentru un tip de sistem de transmisie în conformitate cu prezentul regulament poate fi retrasă dacă cerințele menționate anterior nu sunt îndeplinite sau dacă un sistem de transmisie care poartă marca de omologare nu este în conformitate cu tipul omologat.
- 7.2. În cazul în care o parte contractantă la Acordul din 1958, care aplică prezentul regulament, reține o omologare acordată anterior, aceasta informează imediat celelalte părți contractante care aplică prezentul regulament, prin intermediul unei fișe de comunicare conforme cu modelul din anexa 3a sau anexa 3b la prezentul regulament.

8. MODIFICAREA TIPULUI DE SISTEM DE TRANSMISIE ȘI EXTINDEREA OMOLOGĂRII

- 8.1. Orice modificare a unui tip de sistem de transmisie în ceea ce privește caracteristicile enunțate în anexele 1 sau 2 se aduce la cunoștința autorității de omologare de tip care a acordat omologarea tipului de sistem de transmisie. Ulterior, autoritatea de omologare de tip are următoarele opțiuni:
- 8.1.1. să considere că modificările aduse nu sunt susceptibile să aibă un efect negativ notabil și că, în orice caz, vehiculul respectă în continuare cerințele sau

8.1.2. să solicite un alt raport de încercare din partea serviciului tehnic responsabil cu coordonarea încercărilor.

8.2. Confirmarea sau refuzul omologării, cu indicarea modificărilor, se comunică prin procedura specificată la punctul 4.3 de mai sus părților la acord care aplică prezentul regulament.

8.3. Autoritatea de omologare de tip care a emis extinderea omologării atribuie un număr de serie respectivei extinderi și informează în acest sens celelalte părți la Acordul din 1958 care aplică prezentul regulament, prin intermediul unei fișe de comunicare conforme cu modelul din anexa 3a sau anexa 3b la prezentul regulament.

9. ÎNCETAREA DEFINITIVĂ A PRODUCȚIEI

În cazul în care titularul unei omologări încetează definitiv producția unui sistem de transmisie omologat în conformitate cu prezentul regulament, acesta informează în acest sens autoritatea de omologare de tip care a acordat omologarea. La primirea informației respective, autoritatea în cauză o comunică celorlalte părți la Acordul din 1958 care aplică prezentul regulament, printr-o fișă de comunicare conformă cu modelul din anexa 3a sau anexa 3b la prezentul regulament.

10. DENUMIRILE ȘI ADRESELE SERVICIILOR TEHNICE ÎNSĂRCINATE CU ÎNCERCĂRILE DE OMOLOGARE, PRECUM ȘI ALE AUTORITĂȚILOR DE OMOLOGARE DE TIP

Părțile la Acordul care aplică prezentul regulament comunică Secretariatului Organizației Națiunilor Unite denumirile și adresele serviciilor tehnice însărcinate cu încercările de omologare și/sau ale autorităților de omologare de tip care eliberează omologarea și cărora trebuie să le fie trimise fișele de acordare, de extindere sau de refuz al omologării emise în alte țări.

ANEXA 1

PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE MOTORULUI CU ARDERE INTERNĂ ȘI INFORMAȚII PRIVIND DESFĂȘURAREA ÎNCERCĂRILOR

Următoarele informații se furnizează, după caz, în trei exemplare și sunt însoțite de o listă a elementelor incluse. Orice schiță se prezintă la scara corespunzătoare și suficient de detaliată, în format A4 sau într-un dosar format A4. Fotografiele, dacă există, trebuie să fie suficient de detaliate.

În cazul în care sistemele, componentele sau unitățile tehnice separate sunt dotate cu comenzi electronice, se furnizează informații adecvate privind performanțele acestora.

0. Identificarea generală a vehiculului:
- 0.1. Marca (denumirea comercială a producătorului):
- 0.2. Tipul și prezentarea comercială generală:
- 0.3. Modalități de identificare a tipului, în cazul în care este marcat pe vehicul:
- 0.3.1. Amplasarea marcajului:
- 0.4. Categoria vehiculului:
- 0.5. Denumirea și adresa producătorului:
- 0.6. Adresa (adresele) fabricii (fabricilor) de asamblare:
1. Caracteristici generale de construcție ale vehiculului
- 1.1. Fotografii și/sau schițe ale unui vehicul reprezentativ:
- 1.2. Poziția volanului: stânga/dreapta ⁽¹⁾:
- 1.3. Vehicul cu dublă alimentare: da/nu ⁽¹⁾
- 1.3.1. Motor cu dublă alimentare care dispune de un mod diesel: da/nu ⁽¹⁾
- 2.0. Motor
- 2.1. Producător:
- 2.2. Codul de motor al producătorului (astfel cum este marcat pe motor sau alte mijloace de identificare):
- 2.3. Principii de funcționare: aprindere prin scânteie/aprindere prin comprimare, în patru timpi/în doi timpi ⁽¹⁾
- 2.4. Numărul și dispunerea cilindrilor:
- 2.5. Alezaj: mm
- 2.6. Cursă: mm
- 2.7. Ordinea de aprindere:
- 2.8. Cilindree: cm³
- 2.9. Raport volumetric de compresie:
- 2.10. Schițe ale camerei de ardere, ale capului pistonului și, în cazul motoarelor cu aprindere prin scânteie, ale segmentilor de piston:

- 2.11. Puterea netă maximă: kW la min⁻¹ (valoare declarată de producător)
- 2.12. Viteza maximă permisă a motorului, stabilită de producător: min⁻¹
- 2.13. Cuplu net maxim (¹): Nm la min⁻¹ (valoare declarată de producător)
- 3.0. Carburant: motorină/benzină/GPL/GNC/GNL (¹)
- 3.0.1. Dacă este cazul, caracterul (caracterele) suplimentar(e) din marca de omologare conform cerințelor Regulamentului nr. 49, care indică tipul de motor pentru care a fost acordată omologarea (de exemplu, Hlt).
- 3.1. COR, cu plumb:
- 3.2. COR, fără plumb:
- 3.3. Alimentarea cu carburant
- 3.3.1. Prin carburator (carburatoare): da/nu (¹)
- 3.3.1.1. Marcă (mărci):
- 3.3.1.2. Tip (tipuri):
- 3.3.1.3. Numărul instalat:
- 3.3.1.4. Ajustări
- 3.3.1.4.1. Jicloare:
- 3.3.1.4.2. Difuzoare de aer:
- 3.3.1.4.3. Nivelul din camera flotorului:
- 3.3.1.4.4. Masa flotorului:
- 3.3.1.4.5. Poantoul:
- Sau curba debitului de carburant în funcție de debitul de aer și reglajele necesare pentru menținerea curbei
- 3.3.1.5. Sistem de pornire la rece: manual/automat (¹)
- 3.3.1.5.1. Principiu (principii) de funcționare:
- 3.3.1.5.2. Limite de funcționare/reglaje (¹):
- 3.3.2. Cu sistem de injecție (numai aprindere prin compresie): da/nu (¹)
- 3.3.2.1. Descrierea sistemului:
- 3.3.2.2. Principiu de funcționare: injecție directă/antecameră/cameră de turbulență (¹)
- 3.3.2.3. Pompă de injecție
- 3.3.2.3.1. Marcă (mărci):
- 3.3.2.3.2. Tip (tipuri):

- 3.3.2.3.3. Debitul maxim de carburant ⁽¹⁾: mm³/cursă sau ciclu la turația pompei de: mm⁻¹/cursă sau, alternativ, o diagramă caracteristică:
- 3.3.2.3.4. Calajul injectiei:
- 3.3.2.3.5. Curbă de injecție:
- 3.3.2.3.6. Procedura de etalonare: pe standul de încercare/pe motor ⁽¹⁾
- 3.3.2.4. Regulatorul
- 3.3.2.4.1. Tip:
- 3.3.2.4.2. Marca:
- 3.3.2.4.3. Punct de întrerupere a alimentării
- 3.3.2.4.3.1. Punctul de întrerupere a alimentării în sarcină: min⁻¹
- 3.3.2.4.3.2. Punctul de întrerupere a alimentării fără sarcină: min⁻¹
- 3.3.2.4.4. Turația maximă de mers în gol: min⁻¹
- 3.3.2.4.5. Turația de mers în gol:
- 3.3.2.5. Tubulatura de injecție
- 3.3.2.5.1. Lungime: mm
- 3.3.2.5.2. Diametru interior: mm
- 3.3.2.6. Injector (injectoare)
- 3.3.2.6.1. (valoare declarată de producător).....
- 3.3.2.6.2. Tip (tipuri):
- 3.3.2.6.3. Presiunea de deschidere: kPa sau diagrama caracteristică:
- 3.3.2.7. Sistem de pornire la rece a motorului
- 3.3.2.7.1. Marcă (mărci):
- 3.3.2.7.2. Tip (tipuri):
- 3.3.2.7.3. Descriere:
- 3.3.2.8. Unitatea electronică de control
- 3.3.2.8.1. Marcă (mărci):
- 3.3.2.8.2. Descrierea sistemului:
- 3.3.3. Prin injecție de carburant (numai aprindere prin scânteie): da/nu ⁽¹⁾
- 3.3.3.1. Principiu de funcționare: colector de admisie (unipunct/multipunct ⁽¹⁾) injecție directă/alta (specificați) ⁽¹⁾: ...
- 3.3.3.2. Marcă (mărci):
- 3.3.3.3. Tip (tipuri):
- 3.3.3.4. Descrierea sistemului
- 3.3.3.4.1. Tipul sau numărul unității de control:

- 3.3.3.4.2. Tipul regulatorului de combustibil:
- 3.3.3.4.3. Tipul debitmetrului de aer:
- 3.3.3.4.4. Tipul distribuitorului de combustibil:
- 3.3.3.4.5. Tipul regulatorului de presiune:
- 3.3.3.4.6. Tipul carcasei clapetei de accelerație:
- În cazul altor sisteme decât cele cu injecție continuă, menționați detaliile echivalente.
- 3.3.3.5. Injectoare: presiunea de deschidere: kPa sau diagrama caracteristică:
- 3.3.3.6. Calajul injecției:
- 3.3.3.7. Sistem de pornire la rece a motorului
- 3.3.3.7.1. Principiu (principii) de funcționare:
- 3.3.3.7.2. Limite de funcționare/reglaje ⁽¹⁾:
- 3.4. Motoare cu gaz sau cu dublă alimentare
- 3.4.1. Alimentare autoadaptabilă: da/nu ⁽¹⁾
- 3.4.2. În cazul unui motor fără alimentare autoadaptabilă: compoziția specifică a gazului/gama de gaze pentru care este etalonat motorul.
- 4.0. Pompa de alimentare
- 4.1. Presiune: kPa sau diagrama caracteristică:
- 5.0. Sistemul electric
- 5.1. Tensiune nominală: V, legare la masă pozitivă/negativă ⁽¹⁾
- 5.2. Alternator
- 5.2.1. Tip:
- 5.2.2. Putere nominală: VA
- 6.0. Aprindere
- 6.1. Marcă (mărci):
- 6.2. Tip (tipuri):
- 6.3. Principiul de funcționare:
- 6.4. Curba avansului la aprindere:
- 6.5. Reglajul static al aprinderii: grade înainte de PMS
- 6.6. Distanța dintre contacte: mm
- 6.7. Unghiul de închidere: grade

- 7.0. Sistem de răcire (lichid/aer) ⁽¹⁾
- 7.1. Reglarea nominală a mecanismului de control a temperaturii motorului:
- 7.2. Lichid
- 7.2.1. Natura lichidului:
- 7.2.2. Pompă (pompe) de circulație: da/nu ⁽¹⁾
- 7.2.3. Caracteristici:
- 7.2.3.1. Marcă (mărci):
- 7.2.3.2. Tip (tipuri):
- 7.2.4. Raport(uri) de transmisie:
- 7.2.5. Descrierea ventilatorului și a mecanismului acestuia de transmisie:
- 7.3. Aer
- 7.3.1. Suflantă: da/nu ⁽¹⁾
- 7.3.2. Caracteristici:, sau
- 7.3.2.1. Marcă (mărci):
- 7.3.2.2. Tip (tipuri):
- 7.3.3. Raport(uri) de transmisie:
- 8.0. Sistem de admisie
- 8.1. Compresor de supraalimentare: da/nu ⁽¹⁾
- 8.1.1. Marcă (mărci):
- 8.1.2. Tip (tipuri):
- 8.1.3. Descrierea sistemului (de exemplu, presiunea maximă de alimentare:
kPa, supapa de descărcare, dacă este cazul):
- 8.2. Răcitor intermediar: da/nu ⁽¹⁾
- 8.3. Descriere și schițe ale conductelor de admisie și ale accesoriilor acestora (colectoare de aer, dispozitive de încălzire, prize de aer suplimentare etc.):
- 8.3.1. Descrierea admisiei multiple (inclusiv schițe și/sau fotografii):
- 8.3.2. Filtrul de aer, schițe:, sau
- 8.3.2.1. Marcă (mărci):
- 8.3.2.2. Tip (tipuri):

- 8.3.3. Amortizorul de admisie, schițe:, sau
- 8.3.3.1. Marcă (mărci):
- 8.3.3.2. Tip (tipuri):
- 9.0. Sistem de evacuare
- 9.1. Descrierea și/sau schițele sistemului multiplu de evacuare:
- 9.2. Descrierea și/sau schițele sistemului de evacuare:
- 9.3. Contrapresiune maximă admisă în regim de turație nominală a motorului și încărcare de 100 %: kPa
- 10.0. Aria minimă a secțiunii transversale a orificiilor de admisie și de evacuare:
- 11.0. Reglarea distribuției sau date echivalente
- 11.1. Deschideri maxime ale supapelor, unghiuri de deschidere și de închidere sau detalii de reglare a sistemelor de distribuție alternative, în raport cu punctele moarte:
- 11.2. Domenii de referință și/sau de reglare ⁽¹⁾:
- 12.0. Măsuri luate împotriva poluării aerului
- 12.1. Dispozitive antipoluare suplimentare (dacă există și nu se încadrează la altă rubrică)
- 12.2. Convertizor catalitic: da/nu ⁽¹⁾
- 12.2.1. Numărul de convertizoare și elemente catalitice:
- 12.2.2. Dimensiunile, forma și volumul convertizorului (convertizoarelor) catalitic(e):
- 12.3. Senzor de oxigen: da/nu ⁽¹⁾
- 12.4. Injecție de aer: da/nu ⁽¹⁾
- 12.5. Recircularea gazelor de evacuare: da/nu ⁽¹⁾
- 12.6. Filtru de particule: da/nu ⁽¹⁾
- 12.6.1. Dimensiunile, forma și capacitatea filtrului de particule:
- 12.7. Alte sisteme (descriere și funcționare):
- 13.0. Sistem de alimentare cu GPL: da/nu ⁽¹⁾
- 13.1. Numărul de omologare în conformitate cu Regulamentul nr. 67:
- 13.2. Unitatea electronică de control al motorului pentru alimentarea cu GPL:
- 13.2.1. Marcă (mărci):
- 13.2.2. Tip (tipuri):
- 13.2.3. Posibilități de reglare în funcție de emisii:

- 13.3. Documente suplimentare:
- 13.3.1. Descrierea sistemului de protecție a catalizatorului la trecerea de la benzină la GPL și invers:
- 13.3.2. Structura sistemului (conexiuni electrice, prize de vid, furtunuri de compensare etc.):
- 13.3.3. Desenul simbolului:
- 14.0. Sistem de alimentare cu GN (gaz natural): da/nu ⁽¹⁾
- 14.1. Numărul de omologare în conformitate cu Regulamentul nr. 110:
- 14.2. Unitatea electronică de control al motorului pentru alimentarea cu GN:
- 14.2.1. Marcă (mărci):
- 14.2.2. Tip (tipuri):
- 14.2.3. Posibilități de reglare în funcție de emisii:
- 14.3. Documente suplimentare:
- 14.3.1. Descrierea sistemului de protecție a catalizatorului la trecerea de la benzină la GN și invers:
- 14.3.2. Structura sistemului (conexiuni electrice, prize de vid, furtunuri de compensare etc.):
- 14.3.3. Desenul simbolului:
- 15.0. Temperaturi admisibile conform indicațiilor producătorului
- 15.1. Sistemul de răcire
- 15.1.1. Răcire cu lichid
- Temperatura maximă la ieșire:°C
- 15.1.2. Răcire cu aer
- 15.1.2.1. Punct de referință:
- 15.1.2.2. Temperatura maximă în punctul de referință:°C
- 15.2. Temperatura maximă la ieșirea din răcitorul intermediar de admisie:°C
- 15.3. Temperatura maximă a gazelor de eșapament în punctul de pe țeava de eșapament adiacent bridei exterioare a galeriei de evacuare:°C
- 15.4. Temperatura carburantului
- Minimă:°C
- Maximă:°C
- 15.5. Temperatura lubrifiantului
- Minimă:°C
- Maximă:°C

- 16.0. Sistemul de ungere
- 16.1. Descrierea sistemului
 - 16.1.1. Poziția rezervorului de lubrifiant:
 - 16.1.2. Mod de ungere (cu pompă, injecție în admisie, amestec cu carburantul etc.) ⁽¹⁾:
- 16.2. Pompă de ungere
 - 16.2.1. Marcă (mărci):
 - 16.2.2. Tip (tipuri):
- 16.3. Amestecul cu carburantul
 - 16.3.1. Procentaj:
- 16.4. Răcitor de ulei: da/nu ⁽¹⁾
 - 16.4.1. Schiță (e):, sau
 - 16.4.1.1. Marcă (mărci):
 - 16.4.1.2. Tip (tipuri):
Alte echipamente auxiliare antrenate de motor (în conformitate cu punctul 2.3.2 din anexa 5) (enumerare și descriere sumară, dacă este cazul):
- 17.0. Informații suplimentare privind condițiile de încercare (numai pentru motoare cu aprindere prin scânteie și pentru motoare cu dublă alimentare)
- 17.1. Bujii
 - 17.1.1. Marca:
 - 17.1.2. Tip:
 - 17.1.3. Distanța dintre electrozi:
- 17.2. Bobina de aprindere
 - 17.2.1. Marca:
 - 17.2.2. Tip:
- 17.3. Condensator de aprindere
 - 17.3.1. Marca:
 - 17.3.2. Tip:
- 17.4. Echipament de deparazitare radio
 - 17.4.1. Marca:
 - 17.4.2. Tip:
- 17.5. Carburantul gazos utilizat pentru încercare: carburantul de referință ⁽²⁾/altul ⁽¹⁾
 - 17.5.1. În cazul în care carburantul gazos utilizat pentru încercare este un carburant de referință, eticheta gazului respectiv:
 - 17.5.2. În cazul în care carburantul gazos utilizat pentru încercare nu este un carburant de referință, compoziția gazului respectiv:
(Data, dosarul)

⁽¹⁾ A se elimina mențiunile inutile.

⁽²⁾ Conform dispozițiilor din anexa 8 la prezentul regulament.

ANEXA 2

PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE SISTEMULUI ELECTRIC DE TRANSMISIE ȘI INFORMAȚII PRIVIND DESFĂȘURAREA ÎNCERCĂRILOR

1. Generalități
 - 1.1. Marca:
 - 1.2. Tipul:
 - 1.3. Motorizare ⁽¹⁾: un singur motor/mai multe motoare (numărul)
 - 1.4. Dispunerea transmisiei: paralelă/transaxială/altele, a se preciza:.....
 - 1.5. Tensiunea de încercare: V
 - 1.6. Turația motorului de bază: min⁻¹
 - 1.7. Turația maximă a arborelui motor: min⁻¹
(sau în lipsă) reductor/arbore de ieșire al cutiei de viteze ⁽²⁾ min⁻¹
 - 1.8. Turația la puterea maximă ⁽³⁾ (specificată de producător): min⁻¹
 - 1.9. Puterea maximă (specificată de producător): kW
 - 1.10. Puterea maximă timp de 30 de minute (specificată de producător) kW
 - 1.11. Domeniu flexibil (unde $P \geq 90\%$ din puterea maximă):
turația la începutul domeniului: min⁻¹
turația la sfârșitul domeniului: min⁻¹
2. Motor
 - 2.1. Principiul de funcționare
 - 2.1.1. Curent continuu (CC)/curent alternativ (CA) ⁽¹⁾ numărul fazelor:.....
 - 2.1.2. Excitare separată/serie/în paralel ⁽¹⁾
 - 2.1.3. Sincron/asincron ⁽¹⁾
 - 2.1.4. Rotor bobinat/magneți permanenți/cu carcasă ⁽¹⁾
 - 2.1.5. Numărul polilor motorului:
 - 2.2. Masa inerțială:
3. Regulator de putere
 - 3.1. Marca:
 - 3.2. Tip:
 - 3.3. vectorial/circuit deschis/circuit închis/alt tip, de precizat:
 - 3.4. Curentul efectiv maxim furnizat motorului ⁽³⁾: A
timp de secunde
 - 3.5. Domeniul de tensiuni utilizat: V - V

4. Sistemul de răcire:

Motor: cu lichid/cu aer ⁽¹⁾Regulator: cu lichid/cu aer ⁽¹⁾

4.1. Caracteristicile sistemului de răcire cu lichid

4.1.1. Natura lichidului pompe de circulație: da/nu ⁽¹⁾

4.1.2. Caracteristicile sau marca (mărcile) și tipul (tipurile) pompei:

4.1.3. Termostat: reglare:

4.1.4. Radiator: schiță(schițe) sau marca (mărcile) și tipul (tipurile):

4.1.5. Supapă de descărcare: reglarea presiunii:

4.1.6. Ventilator: caracteristici sau marca (mărcile) și tipul (tipurile):

4.1.7. Conducte de ventilație:

4.2. Caracteristicile sistemului de răcire cu aer

4.2.1. Suflanta: caracteristici sau marca (mărcile) și tipul (tipurile):

4.2.2. Sistem conducte de aer standard:

4.2.3. Sistem de reglare a temperaturii: da/nu ⁽¹⁾

4.2.4. Descriere sumară:.....

4.2.5. Filtru de aer marca (mărcile) tipul (tipurile)

4.3. Temperaturi admise de producător

4.3.1. Temperatura la ieșirea din motor: (max.) °C

4.3.2. Temperatura la intrarea în regulator: (max.) °C

4.3.3. Temperatura în punctul (punctele) de referință al(e) motorului: (max.) °C

4.3.4. Temperatura în punctul (punctele) de referință al(e) regulatorului: (max.) °C

5. Clasa de izolație:

6. Protecția internațională (PI)-cod:

7. Principiul sistemului de ungere ⁽¹⁾:

Rulmenți: frecare/rulmenți cu bile

Lubrifiant: vaselină/ulei

Etanșare:da/nu

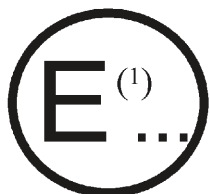
Circulație: cu/fără

⁽¹⁾ A se elimina mențiunile inutile.⁽²⁾ A se specifica raportul de viteze implicat.⁽³⁾ A se specifica toleranțele.

ANEXA 3A

COMUNICARE

[Format maxim: A4 (210 × 297 mm)]

eliberată de: Denumirea serviciului administrativ

.....

.....

.....

Privind ⁽²⁾:

- Acordarea unei omologări
- Extinderea unei omologări
- Refuzul unei omologări
- Retragerea unei omologări
- Încetarea definitivă a producției

pentru un tip de sistem de transmisie, în conformitate cu Regulamentul nr. 85.

Omologarea nr. Extinderea nr.

1. Marca de fabricație sau comercială a sistemului de transmisie sau a ansamblului de sisteme de transmisie: ...
2. Motor cu ardere internă:
 - 2.1. Marca:
 - 2.2. Tip:
 - 2.3. Numele și adresa producătorului:
3. Sistemul (sistemele) electric(e) de transmisie:
 - 3.1. Marca:
 - 3.2. Tip:
 - 3.3. Numele și adresa producătorului:
4. Data prezentării sistemului de transmisie sau a ansamblului de sisteme de transmisie spre omologare:
5. Serviciul tehnic însărcinat cu încercările de omologare:
6. Data raportului emis de acest serviciu:
7. Numărul raportului emis de acest serviciu:
8. Amplasarea mărcii de omologare:
9. Motivul (motivele) extinderii omologării (dacă este cazul):
10. Motor cu ardere internă
 - 10.1. Valori declarate
 - 10.1.1. Puterea netă maximă: kW, la min.⁻¹

- 10.1.2. Cuplu net maxim: Nm, la min.⁻¹
- 10.2. Caracteristici principale ale tipului de motor:
Principiul de funcționare: patru timpi/doi timpi ⁽²⁾
Numărul și dispunerea cilindrilor:
Cilindree: cm³
Mod de alimentare: carburator/injecție indirectă/injecție directă ⁽²⁾
Dispozitiv de supraalimentare: da/nu ⁽²⁾
Dispozitiv de epurare a gazelor: da/nu ⁽²⁾
Motor cu dublă alimentare: Da, cu mod diesel/Da, fără mod diesel/Nu ⁽²⁾
- 10.3. Cerința de carburant a motorului: benzină cu plumb/benzină fără plumb/motorină/GNC/GNL/GPL ⁽²⁾:
11. Sistemul (sistemele) electric(e) de transmisie:
- 11.1. Valori declarate
- 11.1.1. Puterea netă maximă: kW, la min.⁻¹
- 11.1.2. Cuplu net maxim: Nm, la min.⁻¹
- 11.1.3. Cuplu net maxim la turația zero: Nm
- 11.1.4. Puterea maximă timp de 30 de minute: kW
- 11.2. Caracteristicile principale ale sistemului electric de transmisie
- 11.2.1. Tensiunea de încercare (curent continuu): V
- 11.2.2. Principiul de funcționare:
- 11.2.3. Sistemul de răcire:
Motor: cu lichid/cu aer ⁽²⁾
Variator: cu lichid/cu aer ⁽²⁾
12. Omologare acordată/extinsă/refuzată/retrasă ⁽²⁾
13. Locul:
14. Data:
15. Semnătura:
16. Documentele depuse împreună cu cererea de acordare sau de extindere a omologării pot fi obținute la cerere.

⁽¹⁾ Numărul de identificare al țării care a acordat/extins/refuzat/retras omologarea (a se vedea dispozițiile privind omologarea din regulament).

⁽²⁾ A se elimina mențiunile inutile.

ANEXA 3B

COMUNICARE

[Format maxim: A4 (210 × 297 mm)]

eliberată de: Denumirea serviciului administrativ:

.....

.....

.....

Privind ⁽²⁾: Acordarea unei omologări

Extinderea unei omologări

Refuzul unei omologări

Retragerea unei omologări

Încetarea definitivă a producției,

unui tip de vehicul în ceea ce privește sistemul de transmisie, în conformitate cu Regulamentul nr. 85.

Omologarea nr. Extinderea nr.

1. Marca și tipul vehiculului:
2. Numele și adresa producătorului:
3. Dacă este cazul, numele și adresa reprezentanților producătorului:
4. Marca de fabricație sau comercială a sistemului de transmisie sau a ansamblului de sisteme de transmisie: ...
.....
5. Motor cu ardere internă:
- 5.1. Marca:
- 5.2. Tip:
- 5.3. Numele și adresa producătorului:
6. Sistemul (sistemele) electric(e) de transmisie:
- 6.1. Marca:
- 6.2. Tip:
- 6.3. Numele și adresa producătorului:
7. Data prezentării sistemului de transmisie sau a ansamblului de sisteme de transmisie spre omologare:
8. Serviciul tehnic însărcinat cu încercările de omologare:
9. Data raportului emis de acest serviciu:
10. Numărul raportului emis de acest serviciu:
11. Amplasarea mărcii de omologare:
12. Motivul (motivele) extinderii omologării (dacă este cazul):
13. Motor cu ardere internă
- 13.1. Valori declarate

- 13.1.1. Puterea netă maximă: kW, la min⁻¹
- 13.1.2. Cuplu net maxim: Nm, la min⁻¹
- 13.2. Caracteristici principale ale tipului de motor:
 Principiul de funcționare: patru timpi/doi timpi ⁽²⁾
 Numărul și dispunerea cilindrilor:
 Cilindree: cm³
 Mod de alimentare: carburator/injecție indirectă/injecție directă ⁽²⁾
 Dispozitiv de supraalimentare: da/nu ⁽²⁾
 Dispozitiv de epurare a gazelor: da/nu ⁽²⁾
 Motor cu dublă alimentare: Da, cu mod diesel/Da, fără mod diesel/Nu ⁽²⁾
- 13.3. Cerința de carburant a motorului: benzină cu plumb/benzină fără plumb/motorină/GNC/GNL/GPL ⁽²⁾:
14. Sistemul (sistemele) electric(e) de transmisie:
- 15.1. Valori declarate
- 15.1.1. Puterea netă maximă: kW, la min⁻¹
- 15.1.2. Cuplu net maxim: Nm, la min⁻¹
- 15.1.3. Cuplu net maxim la turația zero: Nm
- 15.1.4. Puterea maximă timp de 30 de minute: kW
- 15.2. Caracteristicile principale ale sistemului electric de transmisie
- 15.2.1. Tensiunea de încercare (curent continuu): V
- 15.2.2. Principiul de funcționare:
- 15.2.3. Sistemul de răcire:
 Motor: cu lichid/cu aer ⁽²⁾
 Variator: cu lichid/cu aer ⁽²⁾
16. Omologare acordată/extinsă/refuzată/retrasă ⁽²⁾
17. Locul:
18. Data:
19. Semnătura:
20. Documentele depuse împreună cu cererea de acordare sau de extindere a omologării pot fi obținute la cerere.

⁽¹⁾ Numărul de identificare al țării care a acordat/extins/refuzat/retras omologarea (a se vedea dispozițiile privind omologarea din regulament).

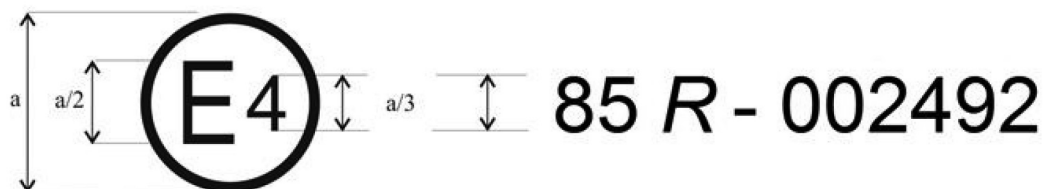
⁽²⁾ A se elimina mențiunile inutile.

ANEXA 4

EXEMPLE DE MĂRCI DE OMOLOGARE

Model A

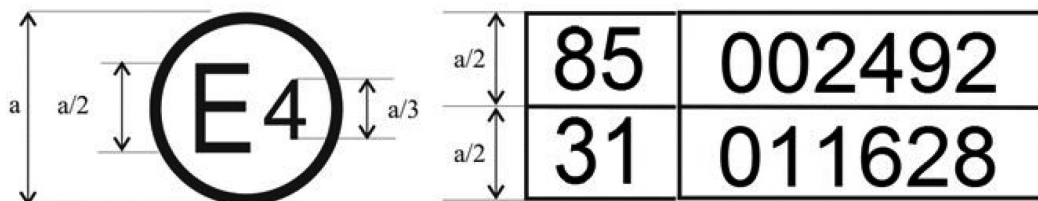
(a se vedea punctul 4.4 din prezentul regulament)

 $a = 8 \text{ mm min.}$

Marca de omologare de mai sus, aplicată pe un sistem de transmisie, indică faptul că tipul de sistem de transmisie respectiv a fost omologat în Țările de Jos (E4), în ceea ce privește măsurarea puterii nete, în conformitate cu Regulamentul nr. 85, sub numărul de omologare 002492. Numărul de omologare indică faptul că omologarea a fost acordată în conformitate cu cerințele Regulamentului nr. 85 în versiunea sa originală.

Model B

(a se vedea punctul 4.5 din prezentul regulament)

 $a = 8 \text{ mm min.}$

Marca de omologare de mai sus, aplicată pe un vehicul, indică faptul că tipul de vehicul în cauză a fost omologat în Țările de Jos (E4), în conformitate cu Regulamentele nr. 85 și 31 ⁽¹⁾. Primele două cifre ale numărului de omologare indică faptul că, la datele la care au fost eliberate respectivele omologări, Regulamentul nr. 85 era în versiunea sa originală, iar Regulamentul nr. 31 cuprindea deja seria 01 de amendamente.

⁽¹⁾ Cel de-al doilea număr este dat numai ca exemplu.

ANEXA 5

METODĂ DE MĂSURARE A PUTERII NETE A MOTORULUI CU ARDERE INTERNĂ

1. PREZENTELE DISPOZIȚII SE APLICĂ METODEI CARE PERMITE TRASAREA CURBEI DE PUTERE LA SARCINĂ TOTALĂ A UNUI MOTOR CU ARDERE INTERNĂ ÎN FUNCȚIE DE TURAȚIA MOTORULUI.

2. CONDIȚII DE ÎNCERCARE

2.1. Motorul trebuie să fie rodat în mod corespunzător, în conformitate cu recomandările producătorului.

2.2. Dacă măsurarea puterii poate fi efectuată doar pe motorul cuplat la o cutie de viteze, se va lua în considerare randamentul acesteia.

2.3. Auxiliare

2.3.1. Auxiliare incluse

În timpul încercării, auxiliarele necesare funcționării motorului în aplicarea considerată (enumerate în tabelul 1) trebuie să fie instalate pe stand, pe cât posibil în aceeași poziție ca în utilizarea avută în vedere.

2.3.2. Auxiliare excluse

Anumite auxiliare necesare numai pentru operarea vehiculului, susceptibile de a fi montate pe motor, trebuie să fie excluse la efectuarea încercărilor. Cu titlu de exemplu, se oferă în continuare o listă neexhaustivă a acestora:

compresor de aer pentru frâne, pompa servo-direcției, pompa sistemului de suspensie,

sistemul de aer condiționat.

Pentru echipamentele nedemontabile, puterea pe care acestea o absorb în condiții fără debitare poate fi determinată și adăugată la puterea măsurată.

Tabelul 1

Auxiliare care trebuie incluse pentru încercarea în vederea determinării puterii nete a motorului

(„Echipamentul standard” este un echipament prevăzut de producător pentru o anumită aplicație.)

Nr.	Auxiliare	Incluse pentru încercarea puterii nete
1	Sistem de admisie Colector de admisie Sistem de reciclare a gazelor de carter Filtru de aer Amortizor de admisie Limitator de viteză	Da, de serie Da, de serie ^(1a)
2	Dispozitiv de încălzire a colectorului de admisie	Da, de serie Dacă este posibil, trebuie să fie reglat în poziția cea mai favorabilă.
3	Sistem de evacuare Dispozitiv de epurare a gazelor de evacuare Colector de evacuare Dispozitiv de supraalimentare Conducte de legătură ^(1b) Amortizor ^(1b) Conductă de ieșire ^(1b) Frână de evacuare ⁽²⁾	Da, de serie
4	Pompă de alimentare pentru carburant ⁽³⁾	Da, de serie

Nr.	Auxiliare	Incluse pentru încercarea puterii nete
5	Carburator Sistem electronic de reglare, debitmetru de aer etc. (dacă există) Reductor de presiune Vaporizator Mixer	Da, de serie Echipamente pentru motoare care funcționează cu gaz
6	Echipament de injecție a carburantului (benzină sau motorină) Prefiltru Filtru Pompă Conducte de înaltă presiune Injector Clapetă pentru admisia aerului ⁽⁴⁾ , dacă există Sistem electronic de reglare, debitmetru de aer etc., dacă există Regulator/sistem de comandă Opritor automat de sarcină maximă al cremalierii, în funcție de condițiile atmosferice	Da, de serie
7	Echipament pentru răcirea cu lichid Capota motorului Gura de aer pe capotă Radiator Ventilator ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾ Carenajul ventilatorului Pompă de apă Termostat ⁽⁷⁾	Nu Da ⁽⁵⁾ , de serie
8	Răcire cu aer Carenaj Suflantă ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾ Dispozitiv de reglare a temperaturii	Da, de serie Da, de serie
9	Echipament electric	Da ⁽⁸⁾ , de serie
10	Echipament de supraalimentare (dacă există) Compresor antrenat direct de motor și/sau de gazele de evacuare Răcitor intermediar ⁽⁹⁾ Pompa lichidului de răcire sau ventilatorul (antrenate de motor) Dispozitiv de reglare a debitului lichidului de răcire (dacă există)	Da, de serie
11	Ventilator auxiliar al standului	Da, dacă este necesar
12	Dispozitiv antipoluare ⁽¹⁰⁾	Da, de serie

^(1a) Sistemul de admisie complet trebuie să fie echipat conform dispozițiilor pentru aplicația avută în vedere: în cazul în care riscă să aibă o influență notabilă asupra puterii motorului; în cazul motoarelor în doi timpi și al motoarelor cu aprindere prin scânteie; la cererea producătorului.

În celelalte cazuri, poate fi utilizat un sistem echivalent și trebuie verificat dacă presiunea de admisie nu diferă cu mai mult de 100 Pa față de valoarea limită fixată de producător pentru un filtru de aer curat.

În cazul în care riscă să aibă o influență notabilă asupra puterii motorului;

^(1b) Sistemul de evacuare complet trebuie să fie echipat conform dispozițiilor pentru aplicația avută în vedere: în cazul motoarelor în doi timpi și al motoarelor cu aprindere prin scânteie; la cererea producătorului.

În celelalte cazuri, poate fi instalat un sistem echivalent, cu condiția ca presiunea măsurată la ieșirea din sistemul de evacuare să nu difere cu mai mult de 1000 Pa de cea specificată de producător.

Prin ieșirea din sistemul de evacuare, se înțelege un punct aflat la 150 mm în aval de extremitatea părții sistemului de evacuare montat pe motor.

- (²) Dacă există o frână pe evacuare încorporată în motor, clapeta acesteia trebuie fixată în poziția de deschidere maximă.
- (³) Presiunea de alimentare cu carburant poate fi ajustată, dacă este necesar, pentru a se reproduce presiunile existente în cazul aplicației avută în vedere (în special, atunci când este folosit un sistem cu retur de carburant).
- (⁴) Clapeta de admisie a aerului este clapeta de comandă a regulatorului pneumatic al pompei de injecție. Regulatorul sau sistemul de injecție poate conține alte dispozitive care pot avea o influență asupra cantității de carburant injectate.
- (⁵) Radiatorul, ventilatorul, carenajul ventilatorului, pompa de apă și termostatul trebuie să ocupe pe standul de încercare aceleași poziții relative ca pe vehicul. Circulația lichidului de răcire trebuie să fie activată numai de pompa de apă a motorului.
Răcirea lichidului poate fi făcută fie de radiatorul motorului, fie printr-un circuit exterior, cu condiția ca pierderea de sarcină a acestui circuit și presiunea la intrarea în pompă să rămână egale cu cele ale sistemului de răcire al motorului. Jaluzelele radiatorului, dacă există, trebuie să fie deschise.
În cazul în care, pentru a facilita încercarea, radiatorul, ventilatorul și carenajul nu pot fi montate pe motor, puterea absorbită de ventilatorul montat în poziția sa corectă față de radiator și carenaj (dacă acesta din urmă există) trebuie să fie determinată la vitezele de rotație corespunzătoare regimurilor motorului folosite în timpul măsurării puterii motorului, fie prin calcul plecând de la caracteristicile-tip, fie prin încercări practice. Această putere, calculată pentru condițiile atmosferice normale [293,2 K (20 °C) și 101,3 kPa], trebuie să fie dedusă din puterea corectată.
- (⁶) În cazul unui ventilator sau al unei suflante care pot fi debreiate sau sunt prevăzute cu antrenare progresivă, încercarea trebuie să fie efectuată cu ventilatorul sau suflanta debreiată sau în condițiile de alunecare maximă.
- (⁷) Termostatul poate fi blocat în poziția de deschidere maximă.
- (⁸) Debitul minim al generatorului: generatorul trebuie să furnizeze curentul strict necesar pentru alimentarea auxiliarelor indispensabile funcționării motorului. Dacă este necesară racordarea unei baterii, trebuie folosită o baterie în bună stare, complet încărcată.
- (⁹) Motoarele supraalimentate, cu răcire intermediară, se încearcă cu dispozitivele de răcire a aerului, indiferent dacă acestea funcționează cu aer sau cu lichid. Dacă producătorul motorului preferă, răcirea cu aer poate fi înlocuită cu o instalație a standului de încercare.
În orice caz, măsurarea puterii pentru fiecare regim se efectuează cu aceeași scădere a temperaturii și a presiunii aerului aspirat în răcitor pe standul de încercare ca și cea specificată de producător pentru sistemul de pe vehiculul complet.
- (¹⁰) De exemplu, sistem RGE (Recircularea gazelor de evacuare), convertizor catalitic, reactor termic, injecție de aer secundar și sistem anti-evaporare pentru carburant.

2.3.3. Auxiliarele de demarare ale motoarelor cu aprindere prin comprimare

Pentru auxiliarele utilizate la pornirea motoarelor cu aprindere prin comprimare, trebuie luate în considerare următoarele două cazuri:

- (a) sistem electric de pornire. Generatorul este montat și alimentează, dacă este cazul, auxiliarele indispensabile funcționării motorului;
- (b) alt sistem de pornire decât cel electric. În cazul în care există auxiliare indispensabile funcționării motorului alimentate electric, se montează generatorul și se alimentează aceste auxiliare. În caz contrar, acesta se demontează.

În ambele cazuri, sistemul de producere și de acumulare a energiei necesare pornirii este montat și funcționează în gol.

2.4. Condiții de reglare

Condițiile de reglare pentru încercarea de determinare a puterii nete sunt indicate în Tabelul 2.

Tabelul 2

Condiții de reglare

1. Reglarea carburatorului sau carburatoarelor	Conform specificațiilor producătorului pentru motorul de serie și utilizate fără altă modificare pentru aplicația respectivă
2. Reglarea debitului pompei de injecție	
3. Calajul aprinderii sau al injecției (curba de avans)	
4. Reglarea regulatorului	
5. Dispozitive antipoluare	

3. MĂSURĂTORI DE EFECTUAT

- 3.1. Încercarea în vederea determinării puterii nete constă în funcționarea la admisie maximă în cazul motoarelor cu aprindere prin scânteie, respectiv la sarcină maximă în cazul motoarelor cu aprindere prin comprimare, motorul fiind echipat astfel cum se prevede în tabelul 1.

- 3.2. Măsurările care trebuie efectuate sunt cele indicate la punctul 4 din appendicele la prezenta anexă. Măsurările trebuie efectuate în condiții de funcționare stabilizate, iar alimentarea motorului trebuie să fie suficientă. Camerele de combustie pot conține depuneri, dar în cantități limitate. Condițiile de încercare, de exemplu, temperatura de admisie a aerului, trebuie să fie cât mai apropiate posibil de condițiile de referință (a se vedea punctul 5.2 din prezenta anexă), pentru a minimiza importanța factorului de corecție.
- 3.3. Temperatura aerului care intră în motor (aer ambiant) trebuie să fie măsurată la o distanță de 0,15 m în amonte de intrarea în filtrul de aer sau, în cazul în care nu se folosește un filtru de aer, la 0,15 m de secțiunea de intrare a aerului. Termometrul sau termocuplul trebuie să fie protejat împotriva radiației de căldură și trebuie să fie așezat direct în curentul de aer. Acesta trebuie protejat, de asemenea, împotriva carburantului vaporizat. Trebuie să se folosească un număr suficient de poziții pentru a rezulta o temperatură medie de admisie reprezentativă.
- 3.4. Nu trebuie efectuată nicio măsurare până când cuplul, turația și temperaturile nu se mențin constante timp de cel puțin un minut.
- 3.5. În timpul unei perioade de funcționare sau al unei citiri, turația nu trebuie să varieze cu mai mult de + 1 % sau cu $+ 10 \text{ min}^{-1}$ față de valoarea aleasă, reținându-se cea mai mare dintre aceste valori.
- 3.6. Măsurarea încărcării frânei, a consumului de carburant și a temperaturii aerului de admisie trebuie efectuate simultan; valoarea reținută pentru măsurare trebuie să fie media a două măsurări stabilizate, efectuate succesiv și care diferă cu mai puțin de 2 % pentru încărcarea frânei.
- 3.7. Temperatura lichidului de răcire, măsurată la ieșirea din motor, trebuie să fie menținută la valoarea specificată de producător. În cazul în care acesta nu oferă indicații în această privință, temperatura trebuie să fie de $353 \text{ K} \pm 5 \text{ K}$. Pentru motoarele răcite cu aer, temperatura într-un punct precizat de producător este menținută la $\pm \frac{0}{20} \text{ K}$ din valoarea maximă prevăzută de producător în condițiile de referință.
- 3.8. Temperatura carburantului trebuie să fie măsurată la intrarea în carburator sau în sistemul de injecție și menținută în interiorul limitelor fixate de producătorul motorului.
- 3.9. Temperatura lubrifiantului, măsurată în pompa de ulei sau în baia de ulei, sau la ieșirea din răcitorul de ulei, dacă acesta există, trebuie să fie cuprinsă în limitele stabilite de producătorul motorului.
- 3.10. În cazul în care este necesar, poate fi folosit un sistem de reglare auxiliar pentru a se menține temperatura în limitele stabilite la punctele 3.7, 3.8 și 3.9 din prezenta anexă.
4. PRECIZIA MĂSURĂTORILOR
- 4.1. Cuplu: $\pm 11 \%$ din cuplul măsurat.
- Dispozitivul de măsurare a cuplului trebuie să fie etalonat ținându-se seama de pierderile prin frecare. Precizia pe jumătatea inferioară a scalei de măsurare a standului dinamometric poate fi de $\pm 2 \%$ din cuplul măsurat.
- 4.2. „Turația”: Măsurarea trebuie să fie exactă cu o precizie de $\pm 0,5 \%$. Turația motorului se măsoară de preferință cu un contor de rotații și un cronometru sincronizate automat.
- 4.3. Consum de carburant: $\pm 1 \%$ din consumul măsurat.
- 4.4. Temperatura carburantului: $\pm 2 \text{ K}$.
- 4.5. Temperatura aerului la admisia în motor: $\pm 1 \text{ K}$.
- 4.6. Presiunea barometrică: $\pm 100 \text{ Pa}$.
- 4.7. Presiunea în sistemul de admisie: $\pm 50 \text{ Pa}$.
- 4.8. Presiunea în sistemul de evacuare: $\pm 200 \text{ Pa}$.

5. FACTORI DE CORECȚIE A PUTERII

5.1. Definiție

Factorul de corecție a puterii este coeficientul L prin care se determină puterea motorului în condițiile atmosferice de referință specificate la punctul 5.2 de mai jos.

unde

$$P_o = L \cdot P$$

P_o = puterea corectată (puterea raportată la condițiile atmosferice de referință),

L = factorul de corecție (L_a sau L_d),

P = puterea măsurată (puterea în timpul încercării).

5.2. Condiții atmosferice de referință

5.2.1. Temperatura (T_o): 298 K (25 °C)5.2.2. Presiunea uscată P_{so} : 99 kPa

Notă: Presiunea uscată se bazează pe o presiune totală de 100 kPa și o presiune a vaporilor de apă de 1 kPa.

5.3. Condiții atmosferice de încercare

Condițiile atmosferice în timpul încercării trebuie să fie următoarele:

5.3.1. Temperatura (T)

Pentru motoarele cu aprindere prin scânteie: $288 \text{ K} \leq T \leq 308 \text{ K}$

Pentru motoarele diesel: $283 \text{ K} \leq T \leq 313 \text{ K}$

5.3.2. Presiunea P_s

$80 \text{ kPa} \leq P_s \leq 110 \text{ kPa}$

5.4. Determinarea factorilor de corecție α_a și α_d ⁽¹⁾5.4.1. Factorul α_a pentru un motor cu aprindere prin scânteie și aspirație naturală sau supraalimentat

Factorul de corecție α_a se obține cu ajutorul formulei de mai jos:

$$\alpha_a = \left(\frac{99}{P_s} \right)^{1,2} \cdot \left(\frac{T}{298} \right)^{0,6} \quad (2)$$

unde

P_s = presiunea atmosferică uscată, în kilopascali (kPa), adică presiunea barometrică totală minus presiunea vaporilor de apă,

T = temperatura absolută a aerului aspirat de motor, în Kelvini (K).

Condiții care trebuie îndeplinite în laborator

Pentru ca o încercare să fie valabilă, factorul de corecție α_a trebuie să fie astfel încât $0,93 \leq \alpha_a \leq 1,07$.

Dacă aceste valori-limită sunt depășite, trebuie să fie indicată valoarea corectată obținută, iar condițiile de încercare (temperatură și presiune) trebuie să fie precizate cu exactitate în raportul de încercare.

⁽¹⁾ Încercările pot fi efectuate în camere de încercare climatizate în care se pot controla condițiile atmosferice.

⁽²⁾ În cazul motoarelor echipate cu un dispozitiv de reglare automată a temperaturii aerului de admisie, dacă acest dispozitiv este astfel încât la plină sarcină, la 25 °C, nu este adăugat aer cald, încercarea trebuie efectuată cu dispozitivul complet închis. Dacă dispozitivul este încă în funcțiune la 25 °C, încercarea este efectuată cu dispozitivul funcționând normal și, în acest caz, exponentul termenului de temperatură din factorul de corecție este egal cu zero (adică nu există corecție pentru temperatură).

5.4.2. Factorul α_d pentru un motor diesel

Factorul de corecție a puterii motoarelor diesel α_d , la debit constant de carburant, se obține cu ajutorul formulei de mai jos:

unde $\alpha_d = (f_a) f_m$

f_a = factorul atmosferic,

f_m = parametrul caracteristic al fiecărui tip de motor și de reglaj.

5.4.2.1. Factorul atmosferic f_a

Acest factor reprezintă efectul condițiilor ambiante (presiune, temperatură și umiditate) asupra aerului aspirat de motor. Formula factorului atmosferic care trebuie utilizat variază în funcție de tipul motorului.

5.4.2.1.1. Motoare cu aspirație naturală și motoare supraalimentate mecanic

$$f_a = \left(\frac{99}{P_s} \right) \cdot \left(\frac{T}{298} \right)^{0,7}$$

5.4.2.1.2. Motoare turbosupraalimentate, cu sau fără răcirea aerului de admisie

$$f_a = \left(\frac{99}{P_s} \right)^{0,7} \cdot \left(\frac{T}{298} \right)^{1,5}$$

5.4.2.2. Factorul motor f_m

f_m este o funcție de q_c (debitul de carburant corectat), conform formulei:

$$f_m = 0,036 q_c - 1,14$$

unde: $q_c = q/r$

unde:

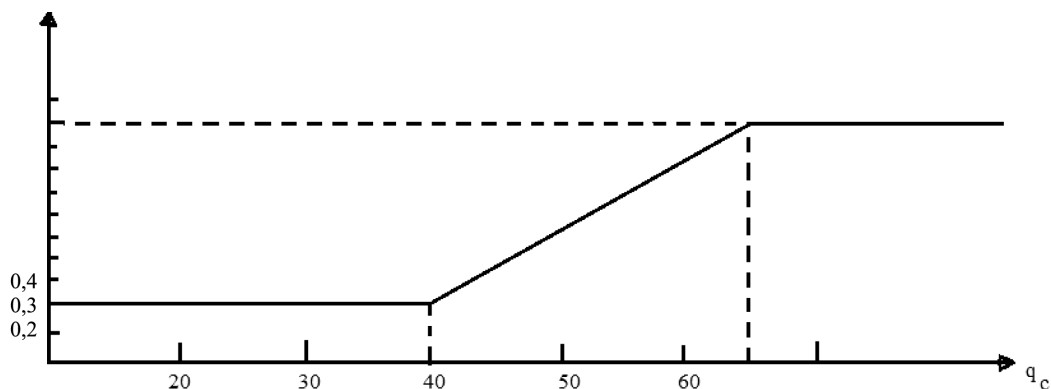
q = debitul de carburant, în miligrame pe ciclu și pe litru de cilindree totală [$\text{mg}/(\text{l} \times \text{ciclu})$],

r = raportul de presiune între ieșirea și intrarea în compresor ($r = 1$ pentru motoarele cu aspirație naturală).

Această formulă este valabilă în intervalul de valori al lui q_c cuprins între 40 $\text{mg}/(\text{l} \times \text{ciclu})$ și 65 $\text{mg}/(\text{l} \times \text{ciclu})$.

Pentru valori ale lui q_c mai mici de 40 $\text{mg}/(\text{l} \times \text{ciclu})$, se va lua o valoare constantă a lui f_m egală cu 0,3 ($f_m = 0,3$).

Pentru valori ale lui q_c mai mari de 65 $\text{mg}/(\text{l} \times \text{ciclu})$, se va lua o valoare constantă a lui f_m egală cu 1,2 ($f_m = 1,2$) (a se vedea figura de mai jos):

5.4.2.3. Condiții care trebuie îndeplinite în laborator

Pentru ca o încercare să fie valabilă, factorul de corecție α_d trebuie să fie astfel încât $0,9 \leq \alpha_d \leq 1,1$.

Dacă aceste valori-limită sunt depășite, trebuie să fie indicată valoarea corectată obținută, iar condițiile de încercare (temperatură și presiune) trebuie să fie precizate cu exactitate în raportul de încercare.

Apendice

Rezultatele încercărilor de măsurare a puterii nete a motorului

Prezenta fișă trebuie completată de laboratorul care execută încercarea.

1. Condiții de încercare
 - 1.1. Presiuni măsurate la puterea maximă
 - 1.1.1. Presiune barometrică totală: Pa
 - 1.1.2. Presiunea vaporilor de apă: Pa
 - 1.1.3. Presiunea la evacuare: Pa
 - 1.2. Temperaturi măsurate la puterea maximă
 - 1.2.1. a aerului de admisie: K
 - 1.2.2. la ieșirea din schimbătorul intermediar al motorului: K
 - 1.2.3. a lichidului de răcire
 - 1.2.3.1. la ieșirea lichidului de răcire din motor: K ⁽¹⁾
 - 1.2.3.2. în punctul de referință în cazul răcirii cu aer: K ⁽¹⁾
 - 1.2.4. a uleiului de ungere: K (a se indica punctul de măsurare)
 - 1.2.5. a carburantului
 - 1.2.5.1. la intrarea în pompa de carburant: K
 - 1.2.5.2. în dispozitivul de măsurare a consumului de carburant: K
 - 1.2.6. a gazelor de eșapament în punctul adiacent bridei (bridelor) exterioare a galeriei (ale galeriilor) de evacuare: ... °C
 - 1.3. Turația motorului la ralanti: min⁻¹
 - 1.4. Caracteristicile dinamometrului
 - 1.4.1. Marca: Modelul:
 - 1.4.2. Tip:
 - 1.5. Caracteristicile opacimetrului
 - 1.5.1. Marca:
 - 1.5.2. Tip:
2. Carburant
 - 2.1. Pentru motoare cu aprindere prin scântee cu carburant lichid
 - 2.1.1. Marca:
 - 2.1.2. Specificații:
 - 2.1.3. Aditiv antidetonant (plumb, etc.):
 - 2.1.3.1. Tip:

⁽¹⁾ A se elimina mențiunile inutile.

2.1.3.2. Conținut: mg/l

2.1.4. Cifra octanică COR: (ASTM D 26 99-70)

2.1.4.1. Cifra octanică a motorului (MON):

2.1.4.2. Densitate specifică: g/cm³ la 288 K

2.1.4.3. Putere calorifică inferioară: kJ/kg

	Turația (min ⁻¹)	Debitul nominal G (litri/secundă)	Valorile-limită de absorbție (m ⁻¹)	Valorile-limită măsurate (m ⁻¹)
1				
2				
3				
4				
5				
6				

Puterea netă maximă: kW la min⁻¹

Cuplu net maxim: Nm la min⁻¹

2.2. Pentru motoarele cu aprindere prin scânteie și motoarele cu dublă alimentare cu carburant gazos

2.2.1. Marca:

2.2.2. Specificații:

2.2.3. Presiunea de depozitare: bari

2.2.4. Presiunea de utilizare: bari

2.2.5. Puterea calorifică inferioară: kJ/kg

2.3. Pentru motoarele cu aprindere prin comprimare și carburant gazos

2.3.1. Mod de alimentare: gaz

2.3.2. Specificarea gazului folosit:

2.3.3. Proporția motorină/gaz:

2.3.4. Putere calorifică inferioară:

2.4. Pentru motoarele cu aprindere prin comprimare și motoarele cu dublă alimentare cu motorină

2.4.1. Marca:

2.4.2. Specificarea carburantului folosit:

2.4.3. Cifra cetanică (ASTM D 976-71):

2.4.4. Densitate specifică: g/cm³ la 288 K

2.4.5. Putere calorifică inferioară: kJ/kg

3. Lubrifiant

3.1. Marca:

- 3.2. Specificații:
- 3.3. Viscositate: grad SAE:
4. Rezultatele detaliate ale măsurărilor ⁽²⁾

Turația motorului, min ⁻¹		
Cuplu măsurat, Nm		
Putere măsurată, kW		
Debit de carburant măsurat, g/h		
Presiune barometrică, kPa		
Presiunea vaporilor de apă, kPa		
Temperatura aerului de admisie, K		
Puterea de adăugat pentru Nr. 1 auxiliarele instalate în afara Nr. 2 celor din tabelul de mai sus, kW Nr. 3		
Factor de corecție a puterii		
Puterea frânei corectată, kW (cu/fără ⁽¹⁾ ventilator)		
Puterea ventilatorului, kW (se scade dacă ventilatorul nu este montat)		
Putere netă, kW		
Cuplu net, Nm		
Consum specific corectat, g/kWh ⁽²⁾		
Temperatura lichidului de răcire la ieșire, K		
Temperatura uleiului în punctul de măsurare, K		
Temperatura aerului după compresor, K ⁽³⁾		
Temperatura carburantului la intrarea în pompa de injecție, K		
Temperatura aerului după răcitorul de aer de supraali- mentare, K ⁽³⁾		
Presiunea după dispozitivul de supraalimentare, kPa ⁽³⁾		
Presiunea după răcitorul de aer de supraalimentare, kPa		

Note:

⁽¹⁾ A se elimina mențiunile inutile.

⁽²⁾ Calculat cu puterea netă pentru motoarele cu aprindere prin comprimare și motoarele cu aprindere prin scânteie, în cel din urmă caz înmulțit cu factorul de corecție a puterii.

⁽³⁾ A se elimina ce nu se aplică.

⁽²⁾ Curbele caracteristice ale puterii nete și cuplului net trebuie trasate în funcție de turația motorului.

ANEXA 6

METODĂ DE MĂSURARE A PUTERII NETE ȘI A PUTERII MAXIME TIMP DE 30 DE MINUTE A SISTEMELOR ELECTRICE DE TRANSMISIE

1. PREZENTELE DISPOZIȚII SE APLICĂ PENTRU MĂSURAREA PUTERII NETE ȘI A PUTERII MAXIME TIMP DE 30 DE MINUTE A SISTEMELOR ELECTRICE DE TRANSMISIE UTILIZATE PENTRU ECHIPAREA VEHICULELOR RUTIERE CARE FUNCȚIONEAZĂ NUMAI CU ELECTRICITATE.

2. CONDIȚII DE ÎNCERCARE

2.1. Sistemul de transmisie trebuie să fie rodat în conformitate cu cerințele producătorului.

2.2. Dacă măsurarea puterii nete se poate efectua numai pe sistemul de transmisie cuplat la o cutie de viteze sau un reductor, se va ține seama de randamentul acestor echipamente.

2.3. Auxiliare

2.3.1. Auxiliare incluse

În timpul încercării, auxiliarele necesare funcționării sistemului de transmisie pentru aplicația avută în vedere (enumerată în tabelul 1 din prezenta anexă) trebuie să fie instalate pe stand, pe cât posibil în locurile pe care le ocupă pe vehicul.

2.3.2. Auxiliare excluse

Auxiliarele necesare funcționării corecte a vehiculului, susceptibile de a fi montate pe motor, trebuie să fie excluse în timpul încercărilor. Cu titlu de exemplu, se oferă în continuare o listă neexhaustivă a acestora:

compresor de aer pentru frâne; pompa servodirecției; pompa sistemului de suspensie; sistemul de aer condiționat, etc.

pentru echipamentele nedemontabile, puterea pe care acestea o absorb, fără debit, poate fi determinată și adăugată puterii măsurate.

Tabelul 1

Auxiliare care trebuie incluse pentru încercarea în vederea determinării puterii nete a sistemelor electrice de transmisie și a puterii maxime timp de 30 de minute

(„Echipament standard” este un echipament prevăzut de producător pentru o anumită aplicație).

Nr.	Auxiliare	Incluse pentru încercarea puterii nete și a puterii maxime timp de 30 de minute
1	Sursă de curent continuu	Cădere de tensiune mai mică de 5 % în timpul încercării
2	Variator de turație și dispozitiv de control	Da, de serie
3	Lichid de răcire	Nu
	Capota motorului Înșurubarea capotei	
	Radiator ⁽¹⁾ ⁽²⁾	Da, de serie
	Ventilator	
	Carenajul ventilatorului	
	Pompă	
	Termostat ⁽³⁾	

Nr.	Auxiliare	Incluse pentru încercarea puterii nete și a puterii maxime timp de 30 de minute
	Răcire cu aer Filtru de aer Carenaj Suflantă Sistem de reglare a temperaturii	Da, de serie
4	Echipament electric	Da, de serie
5	Ventilator auxiliar al standului	Da, dacă este necesar

(¹) Radiatorul, ventilatorul, carenajul ventilatorului, pompa de apă și termostatul trebuie să ocupe pe standul de încercare aceeași poziție relativă ca pe vehicul. Circulația lichidului de răcire trebuie să fie activată numai prin pompa de apă a sistemului de transmisie.

Răcirea lichidului poate fi făcută fie de radiatorul sistemului de transmisie, fie printr-un circuit exterior, cu condiția ca pierderea de sarcină a acestui circuit și presiunea la intrarea în pompă să rămână egale cu cele ale sistemului de răcire al sistemului de transmisie. Jaluzele radiatorului, dacă există, trebuie să fie deschise.

În cazul în care radiatorul, ventilatorul și carenajul ventilatorului nu pot fi montate cu ușurință în vederea încercării pe stand, puterea absorbită de ventilatorul montat separat în poziția sa corectă față de radiator și carenaj (dacă acesta din urmă există) se determină la vitezele de rotație corespunzătoare regimurilor motorului folosite în timpul măsurării puterii motorului, fie prin calcul plecând de la caracteristicile-tip, fie prin încercări practice. Această putere, calculată pentru condiții atmosferice normale, trebuie să fie dedusă din puterea corectată.

(²) În cazul unui ventilator sau al unei suflante debreabile sau cu antrenare progresivă, încercarea trebuie efectuată cu ventilatorul sau suflanta debreiate sau în condiții de alunecare maximă.

(³) Termostatul poate fi blocat în poziția de deschidere maximă.

2.4. Condiții de reglare

Condițiile de reglare trebuie să fie conforme cu specificațiile constructorului pentru motorul de serie și utilizate fără alte modificări pentru aplicația avută în vedere.

2.5. Măsurători de efectuat

2.5.1. Încercarea pentru determinarea puterii nete trebuie să fie efectuată la accelerația maximă.

2.5.2. Motorul trebuie să fie rodat în conformitate cu recomandările solicitantului omologării.

2.5.3. Datele referitoare la cuplu și la turație trebuie să fie înregistrate simultan.

2.5.4. Temperatura lichidului de răcire măsurată la ieșirea din motor trebuie să fie menținută cu o toleranță ± 5 K la temperatura de reglare a termostatlui specificată de producător.

Pentru sistemele de transmisie cu răcire cu aer, temperatura în punctul precizat de producător trebuie să fie menținută cu o toleranță de $+0/-20$ K la valoarea maximă prevăzută de producător.

2.5.5. Temperatura lubrifiantului, măsurată în carter sau la ieșirea din schimbătorul de căldură al uleiului (dacă există), trebuie să fie cuprinsă între limitele fixate de producător.

2.5.6. În cazul în care este necesar, poate fi folosit un sistem de reglare auxiliar pentru a se menține temperatura în limitele stabilite la punctele 2.5.4 și 2.5.5 de mai sus.

3. PRECIZIA MĂSURĂTORILOR

3.1. Cuplu: $\pm 1 \%$ din cuplul măsurat.

Dispozitivul de măsurare a cuplului trebuie să fie etalonat ținând seama de pierderile prin frecare. Precizia pe jumătatea inferioară a scalei de măsurare a standului dinamometric poate fi de $\pm 2 \%$ din cuplului măsurat.

3.2. Turația motorului: $\pm 0,5 \%$ din turația măsurată.

3.3. Temperatura aerului la intrarea în motor: $\pm 2 \text{ K}$.

ANEXA 7

VERIFICĂRI ALE CONFORMITĂȚII PRODUCȚIEI**1. GENERALITĂȚI**

Prezentele dispoziții sunt conforme cu încercările care trebuie efectuate pentru verificarea conformității producției în conformitate cu punctul 6 și cu subpunctele sale.

2. PROCEDURI DE ÎNCERCARE

Metodele de încercare și instrumentele de măsură sunt cele descrise în anexele 5 și 6 la prezentul regulament.

3. PRELEVAREA DE EȘANTIOANE

Trebuie ales un sistem de transmisie. Dacă, după încercarea prevăzută la punctul 5.1, se consideră că sistemul de transmisie ales nu este conform cu cerințele prezentului regulament, trebuie să fie supuse încercărilor alte două sisteme de transmisie.

4. CRITERII DE MĂSURARE**4.1. Puterea netă a motoarelor cu ardere internă**

La încercările destinate verificării conformității producției, puterea se măsoară pentru două regimuri ale motorului S1 și S2, corespunzătoare punctelor de măsurare a puterii maxime și respectiv a cuplului maxim acceptate pentru omologarea de tip. La aceste două regimuri ale motorului, cărora li se aplică o toleranță de $\pm 5\%$, puterea netă măsurată în cel puțin un punct din plajele S1 $\pm 5\%$ și S2 $\pm 5\%$ nu trebuie să difere cu mai mult de $\pm 5\%$ față de valoarea de omologare.

4.2. Puterea netă și puterea maximă timp de 30 de minute a sistemelor electrice de transmisie

La încercările destinate verificării conformității producției, puterea se măsoară la turația motorului S1 corespunzătoare punctului de măsurare a puterii maxime acceptat pentru omologare. La această turație, puterea netă nu trebuie să difere cu mai mult de $\pm 5\%$ față de valoarea de omologare.

5. EVALUAREA REZULTATELOR

5.1. Dacă puterea netă și puterea maximă timp de 30 de minute a sistemului de transmisie supus încercărilor în conformitate cu punctul 2 de mai sus îndeplinesc cerințele punctului 4 de mai sus, producția este considerată conformă cu omologarea de tip.

5.2. În cazul în care cerințele punctului 4 de mai sus nu sunt îndeplinite, se supun încercărilor alte două sisteme de transmisie, în același mod.

5.3. În cazul în care valoarea puterii nete sau a puterii maxime timp de 30 de minute a celui de-al doilea și/sau celui de-al treilea sistem de transmisie, în conformitate cu punctul 5.2 de mai sus, nu îndeplinește cerințele punctului 4 de mai sus, se consideră că producția nu este conformă cerințelor prezentului regulament și se aplică dispozițiile punctului 7.1 din prezentul regulament.

ANEXA 8

CARBURANȚI DE REFERINȚĂ

1. Caracteristici tehnice ale carburanților de referință GPL

		Carburantul A	Carburantul B	Metodă de încercare
Compoziție:				ISO 7941
C3	% vol.	30 ± 2	85 ± 2	
C4	% vol.	complement	complement	
< C3, > C4	% vol.	max. 2 %	max. 2 %	
Olefine	% vol.	9 ± 3	12 ± 3	
Reziduu de evaporare	ppm	max. 50	max. 50	NFM 41-015
Conținut de apă		nu	nu	control vizual
Conținut de sulf	ppm în masă (*)	max. 50	max. 50	EN 24260
Hidrogen sulfurat		nu	nu	
Coroziunea cuprului	raport	clasa 1	clasa 1	ISO 625 1 (**)
Miros		caracteristic	caracteristic	
MON		min. 89	min. 89	EN 589 anexa B

(*) Valoare de determinat în condiții normalizate [293,2 K (20 °C) și 101,3 kPa].

(**) Această metodă poate să nu permită determinarea cu precizie a prezenței materialelor corosive în cazul în care eșantionul conține inhibitori de coroziune sau alți componenți chimici care reduc corosivitatea eșantionului pe lama de cupru. În consecință, este interzis să se adauge astfel de produse în scopul de a denatura metoda de încercare.

2. Caracteristici tehnice ale carburanților de referință GN

		G20	G23	G25
Compoziție:				
CH ₄	% vol.	100	92,5	86
N ₂	% vol.	0	7,5	14
Indice Wobbe (*)	MJ/m ³	53,6 ± 2 %	48,2 ± 2 %	43,9 ± 2 %

(*) Calculat pornind de la puterea calorifică brută pentru 0 °C.

Gazele care intră în compoziția acestor amestecuri trebuie să aibă puritatea minimă următoare:

N₂: 99 %

CH₄: 95 % cu un conținut total de hidrogen, monoxid de carbon și oxigen mai mic de 1 % și un conținut total de azot și dioxid de carbon mai mic de 2 %.

Indicele Wobbe reprezintă raportul dintre capacitatea calorifică volumică a unui gaz și rădăcina pătrată din densitatea sa relativă în aceleași condiții de referință:

$$\text{Indice Wobbe} = H_{\text{gaz}} \frac{\sqrt{\rho_{\text{air}}}}{\sqrt{\rho_{\text{gas}}}}$$

unde

H_{gaz} = capacitatea calorifică a carburantului, în MJ/m³,

ρ_{aer} = densitatea aerului la 0 °C,

ρ_{gaz} = densitatea carburantului la 0 °C.

Indicele Wobbe este numit brut sau net după capacitatea calorifică luată în calcul, brută sau netă.

Numai textele originale CEE-ONU au efect juridic în temeiul dreptului public internațional. Situația și data intrării în vigoare ale prezentului regulament trebuie verificate în cea mai recentă versiune a documentului de situație CEE-ONU TRANS/WP.29/343, disponibil la adresa: <http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>

Regulamentul nr. 115 al Comisiei Economice pentru Europa din cadrul Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) – Dispoziții uniforme privind omologarea:

- I. sistemelor specifice de adaptare în vederea utilizării GPL (gaze petroliere lichefiate) care se instalează în vehiculele cu motor pentru utilizarea GPL în sistemul de propulsie**
- II. sistemelor specifice de adaptare în vederea utilizării GNC (gaze naturale comprimate) care se instalează în vehiculele cu motor pentru utilizarea GNC în sistemul de propulsie**

Include toate textele valabile până la:

Suplimentul 6 la versiunea inițială a regulamentului – Data intrării în vigoare: 10 iunie 2014

REGULAMENTUL

1. Domeniul de aplicare
2. Definiții
3. Cererea de omologare
4. Marcaje
5. Omologarea
6. Specificații privind sistemele de adaptare
7. Manuale de instrucțiuni
8. Modificarea și extinderea omologării unui tip de sistem de adaptare
9. Conformitatea producției
10. Sancțiuni pentru neconformitatea producției
11. Încetarea definitivă a producției
12. Denumirile și adresele serviciilor tehnice responsabile cu efectuarea încercărilor de omologare, precum și ale autorităților de omologare de tip

ANEXE

- 1A Comunicare privind acordarea, extinderea, refuzul ori retragerea omologării sau încetarea definitivă a producției unui tip de echipament de adaptare în vederea utilizării GPL în temeiul Regulamentului nr. 115

- 1B Comunicare privind acordarea, extinderea, refuzul ori retragerea omologării sau încetarea definitivă a producției unui tip de echipament de adaptare în vederea utilizării GNC în temeiul Regulamentului nr. 115
- 2A Dispunerea mărcii de omologare de tip a sistemului de adaptare în vederea utilizării GPL
- 2B Dispunerea mărcii de omologare de tip a sistemului de adaptare în vederea utilizării GNC
- 3A Lista completă de informații pentru omologarea de tip a unui sistem de adaptare în vederea utilizării GPL instalat pe un vehicul
- 3B Lista completă de informații pentru omologarea de tip a unui sistem de adaptare în vederea utilizării GNC instalat pe un vehicul
- 4 Descrierea procedurilor de încercare la scurgere pentru sistemele GNC/GPL instalate pe vehicule
- 5 Specificații privind fixarea rezervorului (rezervoarelor) de GPL și GNC
- 6A Vehiculele bicom bustibile cu motoare cu injecție directă de benzină – calcularea raportului energie-GPL
- 6B Vehiculele bicom bustibile cu motoare cu injecție directă de benzină – calcularea raportului energie-GNC
1. DOMENIUL DE APLICARE
- Prezentul regulament se aplică:
- 1.1. Partea I: sistemelor specifice de adaptare în vederea utilizării GPL care se instalează în autovehicule pentru utilizarea GPL în sistemul de propulsie.
- Partea II: sistemelor specifice de adaptare în vederea utilizării GNC care se instalează în autovehicule pentru utilizarea GNC în sistemul de propulsie.
- 1.2. Prezentul regulament se aplică atunci când producătorul sistemelor de adaptare păstrează caracteristicile inițiale ale întregului sistem pentru familia de vehicule pentru care a fost acordată omologarea.
- 1.3. Prezentul regulament nu se aplică procedurilor, inspecțiilor și controalelor menite să verifice instalarea corectă a sistemelor de adaptare pe vehicule, deoarece acest aspect este de competența părții contractante din țara în care este înmatriculat vehiculul.
- 1.4. Prezentul regulament se aplică sistemelor de adaptare destinate a fi montate pe vehicule din categoriile M și N ⁽¹⁾, cu excepția:
- (a) vehiculelor care au primit omologarea de tip în conformitate cu Regulamentul nr. 83 seria de modificări 00, 01, 02, 03 sau 04;
- (b) vehiculelor care au primit omologarea de tip în conformitate cu Regulamentul nr. 49 seria de modificări 00, 01, 02 sau 03;
- (c) vehiculelor care au primit omologarea de tip în temeiul Directivei 70/220/CEE a Consiliului ⁽²⁾ până la și inclusiv Directiva de modificare 96/69/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽³⁾;
- (d) vehiculelor care au primit omologarea de tip în temeiul Directivei 88/77/CEE a Consiliului ⁽⁴⁾ până la și inclusiv Directiva de modificare 96/1/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Astfel cum sunt definite în Rezoluția consolidată privind construcția vehiculelor (R.E.3), documentul ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2, punctul 2 – www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

⁽²⁾ JO L 76, 6.4.1970, p. 1.

⁽³⁾ JO L 282, 1.11.1996, p. 64.

⁽⁴⁾ JO L 36, 9.2.1988, p. 33.

⁽⁵⁾ JO L 40, 17.2.1996, p. 1.

- 1.5. Cerințele pentru diferitele categorii (M_1 , N_1 sau altele) sunt definite la punctele 2-7 ⁽⁶⁾.
- După ce sistemul de adaptare este montat pe vehicul, vehiculul modificat trebuie să îndeplinească toate dispozițiile din regulamentul pentru care omologarea de tip a fost acordată inițial.
2. DEFINIȚII
- 2.1. „Omologarea unui sistem de adaptare în vederea utilizării GPL sau GNC” înseamnă omologarea tipului de sistem de adaptare care urmează a fi instalat pe autovehicule pentru utilizarea GPL sau GNC.
- 2.1.1. Sistemul specific de adaptare în vederea utilizării de GPL pentru un tip omologat poate fi format din mai multe componente clasificate și omologate în conformitate cu Regulamentul nr. 67 seria 01 de amendamente partea I și cu manualul de instrucțiuni pentru vehicule specifice.
- 2.1.2. Sistemul specific de adaptare în vederea utilizării de GNC pentru un tip omologat poate fi format din mai multe componente clasificate și omologate în conformitate cu Regulamentul nr. 110 partea I și cu manualul de instrucțiuni pentru vehicule specifice.
- 2.1.3. „Se consideră că un vehicul este monocombustibil” atunci când, după operațiunea de adaptare, vehiculul este proiectat în principal pentru a funcționa permanent cu GPL sau GNC, dar poate dispune și de un sistem pe benzină pentru scopuri de urgență, în cazul în care capacitatea rezervorului de benzină nu depășește 15 litri.
- 2.1.4. „Se consideră că un vehicul este bicom bustibil” atunci când, după operațiunea de adaptare, vehiculul este echipat cu un rezervor de gaz și un rezervor separat de benzină cu o capacitate mai mare de 15 litri și este proiectat să funcționeze numai cu un singur combustibil la un moment dat. Utilizarea simultană a ambilor combustibili este limitată ca durată sau cantitate.
- 2.1.5. „Sistem de tip master-slave” înseamnă un sistem de adaptare în care unitatea electronică de comandă (ECU) GPL sau ECU GNC poate să transforme strategia de comandă a ECU pentru benzină într-o strategie de comandă adaptată utilizării GPL sau GNC.
- 2.1.6. „Vehicul original” înseamnă un vehicul înainte de instalarea sistemului de adaptare.
- 2.2. „Sistem specific de adaptare în vederea utilizării de GPL sau GNC pentru un tip omologat” înseamnă sisteme care nu diferă în ceea ce privește:
- 2.2.1. producătorul sistemului de adaptare (responsabil de cererea de omologare a sistemului de adaptare);
- 2.2.2. producătorul tipului de regulator de presiune/de vaporizator;
- 2.2.3. producătorul tipului de sistem de alimentare cu gaz (mixer inducție, dispozitiv de injectare, carburant gazos sau lichid, sistem de injecție simplu sau multipunct);
- 2.2.4. tipurile de senzori și de dispozitive de acționare;
- 2.2.5. tipul de rezervor de combustibil (adică alimentare cu GPL în stare lichidă/presiunea vaporilor, alimentare cu GPL în stare gazoasă, alimentare cu GPL în stare lichidă/presurizat la pompă, alimentare cu GNC presurizat), dispozitivele de siguranță și accesoriile rezervorului de combustibil, în conformitate cu Regulamentul nr. 67 seria 01 de amendamente sau cu Regulamentul nr. 110, după caz (de exemplu, supapa de evacuare);
- 2.2.6. dispozitivele de montare pentru rezervorul de combustibil;
- Notă: În ceea ce privește punctele 2.2.4, 2.2.5 și 2.2.6 de mai sus, producătorul sistemului de adaptare poate introduce în manualul său de instalare alte componente, incluse în omologare, ca elemente interschimbabile (a se vedea punctul 7).
- 2.2.7. producătorul tipului de ECU;
- 2.2.8. principiile de bază ale programelor informatice și strategiile de comandă;
- 2.2.9. manualul de instalare (a se vedea punctul 7);
- 2.2.10. manualul utilizatorului (a se vedea punctul 7).

⁽⁶⁾ În ceea ce privește cerințele de siguranță, se recomandă să se aplice tuturor vehiculele adaptate cerințele minime din Regulamentul nr. 67 seria 01 de amendamente și din Regulamentul nr. 110.

- 2.3. „Producătorul sistemului” înseamnă o organizație capabilă să își asume răspunderea tehnică pentru fabricarea de sisteme de adaptare în vederea utilizării de GPL și GNC și să demonstreze că dispune de elementele și de mijloacele necesare pentru a realiza evaluarea calității și conformitatea producției sistemului de adaptare.
- 2.4. „Instalator” înseamnă o organizație capabilă să își asume răspunderea tehnică pentru instalarea corectă și sigură a sistemului de adaptare în vederea utilizării de GPL și GNC omologat, în conformitate cu punctele 6.1.1.3 și 6.2.1.3 din prezentul regulament ⁽⁷⁾.
- 2.5. În sensul prezentului regulament, „vehiculul prototip”, cu privire atât la sistemul GPL, cât și la sistemul GNC, înseamnă un vehicul care este selectat ca fiind vehiculul pe care urmează să fie demonstrate cerințele din prezentul regulament și la care se raportează membrii unei familii.
- 2.5.1. În conformitate cu prezentul regulament, „membru al familiei” înseamnă un vehicul care are în comun cu vehiculul prototip următoarele caracteristici esențiale:
- Definiția familiei se bazează pe caracteristicile vehiculului original.
- 2.5.1.1. (a) Este produs de același constructor de vehicule.
- (b) Este clasificat în aceeași categorie M_1 sau M_2 sau M_3 sau N_1 sau N_2 sau N_3 . Vehiculele din categoriile M_1 și N_1 clasa I pot aparține aceleiași familii.
- (c) Se supune acelorași limite de emisii sau celor specificate în seria anterioară de amendamente la regulamentul aplicabil.
- (d) Dacă sistemul de alimentare cu gaz are un contor central pentru tot motorul: are o putere de ieșire omologată a cărei valoare este de 0,7-1,15 ori mai mare decât cea a motorului vehiculului prototip. Dacă sistemul de alimentare cu gaz are un contor individual pentru fiecare cilindru: are o putere de ieșire omologată per cilindru a cărei valoare este de 0,7-1,15 ori mai mare decât cea a motorului vehiculului prototip.
- (e) Alimentarea cu combustibil și procesul de ardere (injecție: directă sau indirectă, monopunct sau multi-punct).
- (f) Are același sistem de control al poluării:
- (i) dacă este montat, același tip de catalizator (de oxidare, cu trei căi, $DeNO_x$);
- (ii) injecție cu aer (cu sau fără);
- (iii) recircularea gazelor de evacuare (EGR) (cu sau fără).
- În cazul în care vehiculul supus încercării nu a fost echipat cu injecție cu aer sau cu EGR, motoarele cu aceste dispozitive sunt permise.
- 2.5.1.2. În ceea ce privește cerința de la punctul 2.5.1.1 litera (a), familia de vehicule poate acoperi și vehicule fabricate de alți producători de vehicule, în cazul în care se poate demonstra autorității de omologare de tip că se utilizează același tip de motor și aceeași strategie de control al emisiilor.
- 2.5.1.3. În ceea ce privește cerința de la punctul 2.5.1.1 litera (d):
- (a) În cazul unui contor central pentru întregul vehicul, dacă se dovedește că două vehicule alimentate cu gaz ar putea fi membre ale aceleiași familii, cu excepția puterii utile omologate a acestora, respectiv P_1 și P_2 ($P_1 < P_2$) și ambele vehicule sunt supuse încercării ca și cum ar fi vehicule prototip, relația de familie se consideră valabilă pentru orice vehicul care are o putere utilă certificată cuprinsă între $0,7 \cdot P_1$ și $1,15 \cdot P_2$.

⁽⁷⁾ În limitele puterii legislative a părții contractante, astfel cum se prevede la punctul 1.3 din prezentul regulament, în scopul de a garanta o calificare adecvată a instalatorului, se recomandă să se solicite certificate valabile, emise de către producătorul sistemului și/sau de organizații calificate, care să ateste cunoștințele personalului și nivelul de adecvare al atelierului necesare pentru a efectua instalarea sistemului de adaptare.

- (b) În cazul unui contor individual per cilindru, dacă se dovedește că două vehicule alimentate cu gaz ar putea fi membre ale aceleiași familii, cu excepția puterii utile omologate a acestora, respectiv $P1$ și $P2$ ($P1 < P2$) și ambele vehicule sunt supuse încercării ca și cum ar fi vehicule prototip, relația de familie se consideră valabilă pentru orice vehicul care are o putere utilă certificată cuprinsă între $0,7 \cdot P1$ și $1,15 \cdot P2$.
- 2.5.1.4. În ceea ce privește cerința de la punctul 2.5.1.1 litera (f), în cazul unui sistem de tip master-slave, astfel cum este definit la punctul 2.1.6, legătura de familie se va considera valabilă indiferent de prezența injectiei cu aer sau a EGR.
- 2.6. Pentru definițiile componentelor sistemelor de adaptare în vederea utilizării GPL, a se vedea Regulamentul nr. 67 seria 01 de amendamente.
- 2.7. Pentru definițiile componentelor sistemelor de adaptare în vederea utilizării GNC, a se vedea Regulamentul nr. 110.
3. CEREREA DE OMOLOGARE
- 3.1. Cererea de omologare a unui sistem specific de adaptare trebuie depusă de producător sau de reprezentantul său autorizat.
- 3.2. Cererea trebuie să fie însoțită de documentele menționate mai jos, în trei exemplare, precum și de următoarele informații:
- 3.2.1. Descrierea sistemului de adaptare care cuprinde toate detaliile relevante, inclusiv numerele de omologare ale fiecărei componente menționate în anexa 3A la prezentul regulament pentru sistemul GPL și în anexa 3B la prezentul regulament pentru sistemul GNC.
- 3.2.2. Descrierea vehiculului (vehiculelor) prototip pe care urmează să fie încercate cerințele din prezentul regulament.
- 3.2.3. Descrierea tuturor modificărilor aplicate vehiculului prototip inițial doar în cazul configurației bicombusibil.
- 3.2.4. Verificarea respectării specificațiilor stabilite la punctul 6 din prezentul regulament.
- 3.2.5. În cazul în care acestea sunt necesare în sensul punctului 5.2 de mai jos, notificarea omologării sistemului de adaptare pentru un vehicul prototip care este diferit de cele pentru care se solicită omologarea, care să ateste că acest sistem a fost omologat ca „sistem master-slave”, astfel cum este definit la punctul 2.1.5 de mai sus.
- 3.3. Manual(e) de instalare pentru instalarea sistemului de adaptare pe vehiculul (vehiculele) prototip.
- 3.4. Manualul utilizatorului final.
- 3.5. O mostră a sistemului de adaptare specific, instalat corect pe vehiculul (vehiculele) prototip.
4. MARCAJE
- 4.1. Eșantionul (eșantioanele) dintr-un anumit sistem de adaptare supus omologării de tip trebuie însoțit(e) de o placă cu denumirea sau marca comercială a producătorului sistemului și tipul de adaptare, astfel cum este indicat în anexele 2A și 2B.
- 4.2. Toate sistemele de adaptare, instalate în vehiculul aparținând familiei, astfel cum sunt definite la punctul 2 din prezentul regulament, trebuie identificate printr-o placă pe care se înscriu numărul de omologare și specificațiile tehnice, astfel cum se stipulează în anexele 2A și 2B. Această placă trebuie să fie fixată în mod permanent pe structura vehiculului și trebuie să fie clar lizibilă și să nu poată fi ștearsă.
5. OMOLOGAREA
- 5.1. Dacă eșantionul din sistemul de adaptare supus omologării îndeplinește cerințele de la punctul 6 din prezentul regulament, omologarea de tip a sistemului de adaptare se acordă.
- 5.2. Sistemele de adaptare care au fost deja omologate ca „sisteme de tip master-slave” pe cel puțin un vehicul prototip nu este necesar să fie în conformitate cu prevederile de la punctul 6.1.4.4.2.1 sau 6.2.4.4.2.1 din prezentul regulament.

- 5.3. Fiecărui tip de sistem de adaptare omologat i se atribuie un număr de omologare. Primele două cifre ale acestuia (în prezent 00, conform regulamentului în forma sa originală) indică seria de amendamente care cuprinde cele mai recente amendamente tehnice majore la regulamentul în momentul eliberării omologării. Aceeași parte contractantă nu poate să atribuie același număr de omologare de tip unui alt tip de sistem de adaptare.
- 5.4. Comunicarea privind acordarea, refuzul sau extinderea omologării unui tip/componentă de sistem de adaptare în temeiul prezentului regulament se notifică părților la acord care aplică prezentul regulament cu ajutorul unei fișe conforme cu modelul din anexele 1A și 1B la prezentul regulament.
- 5.5. O marcă de omologare internațională se aplică pe placă, în conformitate cu indicațiile din anexele 2A și 2B, pentru toate sistemele de adaptare care corespund unui tip omologat în conformitate cu prezentul regulament, în plus față de marca indicată la prezentul punct 4.1. Această marcă de omologare constă în:
- 5.5.1. un cerc în interiorul căruia se plasează litera „E”, urmată de numărul distinctiv al țării care acordă omologarea ⁽⁸⁾;
- 5.5.2. numărul prezentului regulament, urmat de litera „R”, o liniuță și numărul de omologare, în dreapta cercului menționat la punctul 5.5.1 de mai sus. Acest număr de omologare este compus din numărul de omologare de tip al sistemului de adaptare care apare în formularul de comunicare pentru acest tip (a se vedea punctul 5.2 de mai sus și anexele 1A și 1B), precedat de două cifre care indică cea mai recentă serie de modificări la prezentul regulament.
- 5.6. Marca de omologare trebuie să fie clar lizibilă și să nu se poată șterge.
- 5.7. Anexele 2A și 2B la prezentul regulament oferă exemple de amplasare a plăcii cu marca de omologare menționate mai sus.
6. SPECIFICAȚII PRIVIND SISTEMLOR DE ADAPTARE
- 6.1. Partea I – Specificațiile sistemului de adaptare în vederea utilizării GPL
- 6.1.1. Cerințe pentru instalarea echipamentelor specifice pentru utilizarea GPL în sistemul de propulsie al unui vehicul
- 6.1.1.1. Un sistem de adaptare în vederea utilizării GPL trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:
- 6.1.1.1.1. componentele indicate în Regulamentul nr. 67 seria 01 de amendamente și definite în funcție de necesități;
- 6.1.1.1.2. manualul de instalare;
- 6.1.1.1.3. manualul utilizatorului final.
- 6.1.1.2. Sistemul de adaptare în vederea utilizării GPL poate include, de asemenea, componentele indicate cu titlu facultativ în Regulamentul nr. 67 seria 01 de amendamente.
- 6.1.1.3. Sistemul de adaptare în vederea utilizării GPL instalat în vehicul în mod corespunzător, astfel cum este definit mai sus în manualul de instalare, trebuie să respecte cerințele de instalare din Regulamentul nr. 67 seria 01 de amendamente. În ceea ce privește fixarea rezervorului de combustibil, cerințele din Regulamentul nr. 67 seria de amendamente 01 se consideră a fi îndeplinite atunci când se respectă cerințele din anexa 5 la prezentul regulament.
- 6.1.2. Emisiile de particule și cele de CO₂ (doar pentru vehiculele din categoriile M₁ și N₁)
- 6.1.2.1. Un eșantion de sistem de adaptare în vederea utilizării GPL, astfel cum este descris la punctul 2.2 din prezentul regulament, montat pe vehiculul (vehiculele) prototip, astfel cum se descrie la punctul 2.5 din prezentul regulament, se supune procedurilor de încercare descrise în Regulamentele nr. 83 ⁽⁹⁾ și nr. 101 sau nr. 49 ⁽¹⁰⁾, după caz, în limitele cerințelor de la punctele 6.1.2.4 și 6.1.2.5 de mai jos. Vehiculele și/sau motoarele sunt, de asemenea, supuse unei încercări comparative cu putere maximă, astfel cum se descrie în Regulamentul nr. 85 pentru motoare sau astfel cum este definit la punctul 6.1.3 de mai jos pentru vehicule.

⁽⁸⁾ Numerele distinctive ale părților contractante la acordul din 1958 sunt prezentate în anexa 3 la Rezoluția consolidată privind construcția vehiculelor (*Consolidated Resolution on the Construction of Vehicles – R.E.3*), documentul ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2/Amend.3 - www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

⁽⁹⁾ În conformitate cu Regulamentul nr. 83 și seria de amendamente ale acestuia în vigoare în perioada inițială de omologare de tip a motorului.

⁽¹⁰⁾ În conformitate cu Regulamentul nr. 49 și seria de amendamente ale acestuia în vigoare în perioada inițială de omologare de tip a motorului.

6.1.2.2. Tipul de combustibil prevăzut pentru motor: tipul de combustibil utilizat în mod obișnuit de către motor poate fi:

- (a) doar GPL (mod GPL) în cazul motorului monocombustibil (⁹);
- (b) fie benzină fără plumb (mod benzină), fie GPL (mod GPL) în cazul motorului bicombustibil;
- (c) motorină sau motorină și GPL (motor cu dublă alimentare).

(Dispozițiile pentru motoarele cu dublă alimentare urmează să fie definite).

6.1.2.3. „Poluanți” înseamnă:

- (a) monoxid de carbon;
- (b) hidrocarburi exprimate în echivalent:

CH_{1,85} pentru benzină;

CH_{1,86} pentru motorină;

CH_{2,52} pentru GPL;

CH (urmează să fie definit) pentru motoare cu dublă alimentare;

- (c) oxizi de azot, exprimat prin echivalent de dioxid de azot (NO₂);
- (d) particule etc.

6.1.2.4. Gaze de evacuare și emisii de CO₂ (categoriile de vehicule M₁ și N₁):

6.1.2.4.1. Cerințe specifice privind încercarea de tipul I (verificarea emisiilor de evacuare medii după pornirea la rece)

6.1.2.4.1.1. Măsurările emisiilor de la țeava de evacuare se efectuează după o pornire la rece cu fiecare combustibil:

- (a) benzina de referință;
- (b) GPL de referință A;
- (c) GPL de referință B.

Emisiile de CO, HC, și NO_x se calculează conform Regulamentului nr. 83 (⁹).

6.1.2.4.1.2. Reglarea dinamometrului

Cu acordul autorității de omologare de tip, se poate utiliza una dintre următoarele metode:

6.1.2.4.1.2.1. Utilizarea unor factori/coeficienți de decelerare ai vehiculului original:

În cazul în care se folosesc coeficienții de decelerare ai vehiculului original utilizat în timpul omologării de tip, se aplică următoarele condiții:

- (a) masa vehiculului prototip se măsoară cu sistemul de adaptare instalat pe vehicul, inclusiv cu rezervorul de GPL umplut în totalitate, sau se calculează ca suma masei de referință a vehiculului original și a masei sistemului de adaptare cu rezervorul de GPL plin;
- (b) masa inerțială a vehiculului prototip se determină în funcție de masa vehiculului adaptat;
- (c) rezistența la rulare a vehiculului prototip trebuie să corespundă valorii vehiculului original ajustate în mod proporțional la masa vehiculului prototip măsurată sau calculată în modul indicat mai sus:

$$F_0' = f_0 + (\text{abs}(f_0)) * (p/m)$$

unde:

F₀' = rezistența la rulare a vehiculului prototip;

f_0 = rezistența la rulare a vehiculului original;

m = masa de referință a vehiculului original;

p = masa sistemului de adaptare;

(d) ceilalți coeficienți de rezistență ai vehiculului prototip sunt egali cu cel al vehiculului inițial.

6.1.2.4.1.2.2. Utilizarea valorilor din tabel:

(a) masa vehiculului prototip se măsoară cu sistemul de adaptare instalat pe vehicul, inclusiv cu rezervorul de GPL umplut în totalitate, sau se calculează ca suma masei de referință a vehiculului original și a masei sistemului de adaptare cu rezervorul de GPL plin;

(b) masa inerțială a vehiculului prototip se determină în funcție de masa vehiculului adaptat;

(c) coeficientul a trebuie să fie cel corespunzător masei de referință a vehiculului adaptat;

(d) coeficientul b trebuie să fie cel corespunzător masei de referință a vehiculului original.

6.1.2.4.1.3. Încercarea privind emisiile de gaze de evacuare în modul benzină

Sub rezerva cerințelor de la punctul 6.1.2.4.1.5 de mai jos, încercările se repetă de trei ori, utilizându-se benzina de referință. Vehiculul (vehiculele) prototip, echipat(e) cu sistemul de adaptare, trebuie să respecte valorile limită în conformitate cu omologarea de tip a vehiculului (vehiculelor), inclusiv, după caz, factorii de deteriorare aplicați în timpul omologării de tip a vehiculului (vehiculelor).

6.1.2.4.1.4. Fără a aduce atingere cerințelor de la punctul 6.1.2.4.1.3 de mai sus, pentru fiecare poluant sau combinație de poluanți, se admite ca un singur rezultat din cele trei obținute să depășească cu maximum 10 % limita prevăzută, cu condiția ca media aritmetică a celor trei rezultate să fie mai mică decât limita prevăzută. Atunci când limitele prevăzute sunt depășite în cazul mai multor poluanți, nu are importanță dacă această depășire a avut loc în timpul aceleiași încercări sau în timpul unor încercări diferite.

6.1.2.4.1.5. Numărul de încercări privind emisiile prevăzute la punctul 6.1.2.4.1.3 poate fi redus în următoarele condiții:

(a) este necesară o încercare dacă rezultatul obținut pentru fiecare poluant supus unor limite este mai mic sau egal cu 0,7 ori limita de emisie

(adică $V_1 \leq 0,70 \text{ G}$);

(b) sunt necesare două încercări dacă pentru fiecare poluant supus limitării sunt îndeplinite următoarele cerințe:

$V_1 \leq 0,85 \text{ G}$ și $V_1 + V_2 \leq 1,70 \text{ G}$ și $V_2 \leq \text{G}$

unde:

V_1 valoarea emisiilor unui poluant obținută la prima încercare de tipul I efectuată;

V_2 valoarea emisiilor unui poluant obținută la a doua încercare de tipul I efectuată;

G valoarea limită a emisiilor unui poluant (CO/HC/NO_x) conform omologării de tip a vehiculului (vehiculelor) defalcată pe factori de deteriorare.

6.1.2.4.1.6. Încercarea privind emisiile de gaze de evacuare în modul GPL

Sub rezerva cerințelor de la punctul 6.1.2.4.1.8 de mai jos, încercările se repetă de trei ori, utilizându-se GPL de referință. Vehiculul prototip, echipat cu sistemul de adaptare, trebuie să respecte valorile limită în conformitate cu omologarea de tip a vehiculului (vehiculelor) original(e), inclusiv, după caz, factorii de deteriorare aplicați în timpul omologării de tip a vehiculului (vehiculelor) original(e).

Dacă vehiculul prototip este conform cu Regulamentul nr. 83 seria 05 de amendamente sau cu Directiva 98/69/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹¹⁾ sau cu Regulamentul nr. 49 seria 04 de amendamente sau cu Directiva 1999/96/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹²⁾, vehiculul nu trebuie să utilizeze benzină mai mult de 90 de secunde în timpul fiecărei încercări.

Pentru vehiculele care respectă seria ulterioară de amendamente la Regulamentele nr. 83 și nr. 49 sau directivele ori regulamentele europene de modificare ulterioare, această perioadă nu trebuie să depășească 60 de secunde.

6.1.2.4.1.6.1. Pornirea motorului

Se admite ca motorul să fie pornit cu benzină și trecut pe GPL după o perioadă de timp predeterminată care nu poate fi modificată de către conducătorul auto.

6.1.2.4.1.6.2. Utilizarea benzinei

Dacă vehiculul prototip este conform cu Regulamentul nr. 83 seria 05 de amendamente sau cu Directiva 98/69/CE sau cu Directiva 1999/96/CE, vehiculul nu trebuie să utilizeze benzină mai mult de 90 de secunde în timpul fiecărei încercări.

Pentru vehiculele care respectă seria ulterioară de amendamente la Regulamentele nr. 83 și nr. 49 sau directivele ori regulamentele europene de modificare ulterioare, această perioadă nu trebuie să depășească 60 de secunde.

6.1.2.4.1.6.3. Dispoziții speciale pentru motoare cu injecție directă de benzină

Fără a aduce atingere dispozițiilor de la punctul 6.1.2.4.1.6.2 de mai sus, în cazul vehiculelor cu motor cu injecție directă de benzină, este permisă utilizarea numai a benzinei sau simultan a benzinei cu GPL pe parcursul întregului ciclu de încercare, cu condiția ca consumul de gaz să fie mai mare de 80 la sută din cantitatea totală de energie consumată în timpul încercării.

Acest procent se calculează conform metodei prezentate în anexa 6A.

6.1.2.4.1.7. Fără a aduce atingere cerințelor de la punctul 6.1.2.4.1.6 de mai sus, pentru fiecare poluant sau combinație de poluanți, se admite ca un singur rezultat din cele trei obținute să depășească cu maximum 10 % limita prevăzută, cu condiția ca media aritmetică a celor trei rezultate să fie mai mică decât limita prevăzută. În acest caz, limitele prevăzute pot fi depășite pentru mai mult de un poluant în timpul aceleiași încercări sau în timpul unor încercări diferite.

6.1.2.4.1.8. Numărul de încercări privind emisiile prevăzute la punctul 6.1.2.4.1.6 de mai sus pentru fiecare combustibil GPL de referință poate fi redus în următoarele condiții:

- (a) se efectuează doar o încercare în cazul în care valorile obținute pentru fiecare poluant sau pentru emisia combinată a doi poluanți care fac obiectul limitării sunt mai mici sau egale cu 0,7 x limita de emisie (adică $M_1 \leq 0,70 \text{ G}$);
- (b) sunt necesare două încercări, dacă pentru fiecare poluant pentru emisia combinată a doi poluanți care fac obiectul limitării sunt îndeplinite următoarele cerințe:

$$M_1 \leq 0,85 \text{ G și } M_1 + M_2 \leq 1,70 \text{ G și } M_2 \leq \text{G}$$

unde:

M_1 valoarea emisiilor unui poluant obținută la prima încercare de tipul I efectuată;

M_2 valoarea emisiilor unui poluant obținută la a doua încercare de tipul I efectuată;

G valoarea limită a emisiilor unui poluant (CO/HC/NO_x) sau suma a doi poluanți ($\text{HC} + \text{NO}_x$) conform omologării de tip a vehiculului (vehiculelor) defalcată pe factori de deteriorare.

6.1.2.4.2. Cerințe specifice privind tipul II de încercări (încercarea privind emisiile de monoxid de carbon la turație de mers în gol) pentru vehiculele având o masă maximă de peste 3 500 kg:

⁽¹¹⁾ JO L 350, 28.12.1998, p. 1.

⁽¹²⁾ JO L 44, 16.2.2000, p. 1.

- 6.1.2.4.2.1. Un eșantion de sistem de adaptare în vederea utilizării GPL, astfel cum se descrie la punctul 2.2 din prezentul regulament, instalat în vehiculul prototip, astfel cum este descris la punctul 2.5 din prezentul regulament, se supune încercării de tipul II descrise în Regulamentul nr. 83 ⁽⁹⁾.
- 6.1.2.4.2.2. Fără a aduce atingere dispozițiilor din Regulamentul nr. 83 ⁽⁹⁾, încercarea de tipul II se efectuează la cererea producătorului sistemului GPL cu un singur carburant GPL de referință ales la discreția serviciului tehnic responsabil pentru efectuarea încercării.
- 6.1.2.4.3. Sistemul de adaptare în vederea utilizării GPL, astfel cum este descris la punctul 2.2 din prezentul regulament, instalat în vehiculul (vehiculele) prototip trebuie să îndeplinească cerințele și să treacă cu succes încercările din Regulamentul nr. 83 ⁽⁹⁾ pentru modurile benzină și GPL.
- 6.1.2.4.3.1. Emisiile de CO₂ se calculează în conformitate cu Regulamentul nr. 101 pentru fiecare vehicul prototip, dacă este cazul.

Media emisiilor de CO₂ se calculează după cum urmează:

$$CO_{2LPG} = 1/n \sum_{i=1}^n (CO_{2Ai} + CO_{2Bi})/2$$

$$CO_{2petrol} = 1/n \sum_{i=1}^n CO_{2petrol.i}$$

unde:

i numărul de vehicule prototip (i = 1 la n)

CO_{2Ai} valoarea medie a emisiilor de CO₂ obținută în urma a trei încercări de tip I cu sistemul de adaptare și GPL A pentru vehiculul nr. i;

CO_{2Bi} valoarea medie a emisiilor de CO₂ obținută în urma a trei încercări de tip I cu sistemul de adaptare și GPL B pentru vehiculul nr. i;

CO_{2petrol.i} valoarea medie a emisiilor de CO₂ obținută în urma a trei încercări de tip I cu benzina de referință pentru vehiculul nr. i.

- 6.1.2.4.3.2. Media consumului de combustibil se calculează în același mod ca și media emisiilor de CO₂, conform definiției de la punctul 6.1.2.4.3.1.

- 6.1.2.4.3.3. Raporturile dintre emisiile de CO₂ și consumul de combustibil se calculează după cum urmează:

$$K_{CO_2} = CO_{2LPG}/CO_{2petrol} \quad (K_{CO} = CO_{2GPL}/CO_{2benzină})$$

$$K_{Cons} = Cons_{LPG}/Cons_{petrol} \quad (K_{Cons} = Cons_{GPL}/Cons_{benzină})$$

Pentru fiecare familie de vehicule, valorile oficiale ale emisiilor de CO₂ se multiplică cu valoarea raporturilor menționate mai sus.

- 6.1.2.5. Emisiile de gaze de evacuare (categoriile de vehicule M₂, M₃, N₂ și N₃)

Prezentul alineat este rezervat pentru cerințele specifice pentru emisiile motoarelor diesel omologate în conformitate cu Regulamentul nr. 49 și echipate cu un sistem de adaptare în vederea utilizării de GPL (motoare cu dublă alimentare), dacă este necesar.

- 6.1.3. Cerințe în materie de energie

Vehiculul (vehiculele) sau motorul (motoarele) prototip se supun încercărilor după cum urmează:

6.1.3.1. Un eșantion de sistem de adaptare în vederea utilizării GPL, astfel cum se descrie la punctul 2.2 din prezentul regulament, instalat pe vehiculul (vehiculele) prototip sau pe motorul (motoarele) prototip se supune procedurilor de încercare de la punctul 6.1.3.2 sau 6.1.3.3 de mai jos. Puterea măsurată cu GPL trebuie să fie mai mică decât cea măsurată cu benzină cu + 5 %.

6.1.3.2. Metoda standului dinamometric

Puterea maximă la nivelul roților se măsoară pe un stand dinamometric pe fiecare vehicul prototip cu următorii combustibili:

(a) benzina de referință;

(b) GPL A sau B de referință.

Media măsurărilor puterii se calculează după cum urmează:

$$\text{Power}_{\text{petrol}} = 1/n \sum_{i=1}^n \text{Power}_{\text{petrol},i}$$

$$\text{Power}_{\text{LPG}} = 1/n \sum_{i=1}^n \text{Power}_{\text{LPG},i}$$

Raportul puterii motorului se calculează după cum urmează:

$$K_{\text{power}} = \text{Power}_{\text{LPG}} / \text{Power}_{\text{petrol}} \quad (K_{\text{putere}} = \text{Putere}_{\text{GPL}} / \text{Putere}_{\text{benzină}})$$

Pentru fiecare familie de vehicule, valorile oficiale ale puterii motorului se multiplică cu raportul menționat mai sus.

6.1.3.3. Metoda standului de încercare pentru motor

Puterea maximă la nivelul arborelui cotit se măsoară pe un stand de încercare pentru motor în conformitate cu Regulamentul nr. 85 pe fiecare vehicul prototip cu următorii combustibili:

(a) benzină sau motorină comercială;

(b) GPL comercial.

Media măsurărilor puterii se calculează după cum urmează:

$$\text{Power}_{\text{petrol}} = 1/n \sum_{i=1}^n \text{Power}_{\text{petrol},i}$$

$$\text{Power}_{\text{LPG}} = 1/n \sum_{i=1}^n \text{Power}_{\text{LPG},i}$$

Raportul puterii motorului se calculează după cum urmează:

$$K_{\text{power}} = \text{Power}_{\text{LPG}} / \text{Power}_{\text{petrol}} \quad (K_{\text{putere}} = \text{Putere}_{\text{GPL}} / \text{Putere}_{\text{benzină}})$$

Pentru fiecare familie de vehicule, valorile oficiale ale puterii motorului se multiplică cu raportul menționat mai sus.

6.1.4. Cerințe privind sistemul de diagnosticare la bord (OBD) și încercări pentru vehicule echipate cu sistem de adaptare în vederea utilizării GPL.

- 6.1.4.1. În sensul prezentului punct, se aplică următoarele definiții:
- 6.1.4.1.1. „componentă originală legată de emisii” înseamnă orice componentă din sistemul de alimentare cu aer, din sistemul de evacuare sau de evaporare care furnizează date de intrare sau date de ieșire pentru/de la unitatea de comandă pentru benzină;
- 6.1.4.1.2. „componentă GPL legată de emisii” înseamnă orice componentă din sistemul de alimentare cu aer, din sistemul de evacuare sau de evaporare care furnizează date de intrare sau date de ieșire pentru/de la unitatea de comandă pentru GPL.
- 6.1.4.2. În cazul în care este necesar, pentru a se instala în mod corespunzător sistemul de adaptare la GPL în vehicul, este permisă simularea funcționării componentelor originale legate de emisii care nu funcționează în modul GPL.
- 6.1.4.3. Sistemul de adaptare în vederea utilizării GPL, astfel cum este descris la punctul 2.2 din prezentul regulament, instalat în vehiculul (vehiculele) prototip trebuie să îndeplinească cerințele și să treacă cu succes încercările din anexa 11 la Regulamentul nr. 83 seria 05 de amendamente pentru modurile benzină și GPL.
- 6.1.4.4. Cerințe specifice pentru OBD și încercări pentru sistemul de adaptare de tip master-slave:
- 6.1.4.4.1. Fără a aduce atingere cerințelor de la punctul 6.1.4.3 de mai sus, un sistem de adaptare de tip master-slave trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:
- (a) ECU pentru benzină trebuie să rămână activată pentru gestionarea motorului atât în modul benzină, cât și în modul GPL;
 - (b) în timpul funcționării cu benzină, sistemul OBD pentru benzină trebuie să fie singurul sistem de diagnosticare la bord al vehiculului;
 - (c) în timpul funcționării cu GPL, sistemul OBD pentru benzină trebuie să continue să monitorizeze componentele originale cu implicații pentru emisii, cu excepția celor care nu sunt în uz;
 - (d) în timpul funcționării cu GPL, ECU GPL trebuie să monitorizeze doar componentele GPL legate de emisii, precum și legăturile lor electrice.
- 6.1.4.4.2. Fără a aduce atingere cerințelor de la punctul 6.1.4.3 de mai sus, sistemul de adaptare la GPL se supune următoarelor încercări, care, în cazul unor încercări de tip I, se efectuează în conformitate cu Regulamentul nr. 83 ⁽⁹⁾.
- 6.1.4.4.2.1. Următoarele încercări se efectuează pe un vehicul prototip, echipat cu un sistem de adaptare la GPL:
- (a) ECU GPL trebuie să urmeze ECU pentru benzină în ceea ce privește strategia privind combustibilul (de exemplu, injecția). Acest lucru poate fi demonstrat printr-un program de monitorizare (de diagnostic), modificând în același timp semnalul unuia dintre senzorii sistemului pe benzină cu un impact asupra timpului de injectare;
 - (b) în timpul unei încercări de tip I cu benzină, indicatorul original de defecțiuni (MI) se activează din cauza deconectării electrice a oricărei componente originale legate de emisii;
 - (c) în timpul unei încercări de tip I cu GPL, indicatorul original de defecțiuni (MI) se activează din cauza deconectării electrice a oricărei componente originale legate de emisii care este în uz în timpul funcționării cu GPL.
- 6.1.4.4.2.2. Următoarele încercări se efectuează pe vehiculul (vehiculele) prototip echipat(e) cu un sistem de adaptare la GPL, doar în modul de funcționare cu GPL:
- (a) în cursul încercării de tipul I, deconectarea electrică a unei componente GPL legate de emisii;
 - (b) în timpul unei încercări de tipul I, înlocuirea unei componente GPL legate de emisii cu o componentă deteriorată și defectă sau simularea electronică a unei astfel de defecțiuni.

Indicatorul MI sau comutarea automată din modul GPL în modul benzină trebuie să se declanșeze înainte de sfârșitul încercărilor în toate condițiile de mai sus.

- 6.1.4.4.2.3. Codurile de eroare din cauza unor disfuncționalități ale componentelor GPL legate de emisii și ale conexiunilor lor electrice se stochează în ECU GPL.
- 6.1.4.4.2.4. Producătorul sistemului trebuie să furnizeze instrucțiuni speciale de citire a codurilor de eroare GPL menționate la punctul 6.1.4.4.2.3 de mai sus.
- 6.2. Partea II – Specificațiile sistemului de adaptare în vederea utilizării GNC:
- 6.2.1. Cerințe cu privire la instalarea echipamentului specific pentru utilizarea gazului natural comprimat (GNC) în sistemul de propulsie al unui vehicul
- 6.2.1.1. Un sistem de adaptare în vederea utilizării GNC trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:
- 6.2.1.1.1. componentele indicate în Regulamentul nr. 110 și definite în funcție de necesități;
- 6.2.1.1.2. manualul de instalare;
- 6.2.1.1.3. manualul utilizatorului final.
- 6.2.1.2. Sistemul de adaptare în vederea utilizării GNC poate include, de asemenea, componentele indicate cu titlu facultativ în Regulamentul nr. 110.
- 6.2.1.3. Sistemul de adaptare în vederea utilizării GNC instalat în vehicul în mod corespunzător, astfel cum este definit mai sus în manualul de instalare, trebuie să respecte cerințele de instalare din Regulamentul nr. 110. În ceea ce privește fixarea rezervorului de combustibil, cerințele din Regulamentul nr. 110 se consideră a fi îndeplinite atunci când se respectă cerințele din anexa 5 la prezentul regulament.
- 6.2.2. Emisiile de particule și cele de CO₂ (doar pentru vehiculele din categoriile M₁ și N₁)
- 6.2.2.1. Un eșantion de sistem de adaptare în vederea utilizării GNC, astfel cum este descris la punctul 2.2 din prezentul regulament, montat pe vehiculul (vehiculele) prototip, astfel cum este descris la punctul 2.5 din prezentul regulament, se supune procedurilor de încercare descrise în Regulamentele nr. 83 ⁽⁹⁾ și nr. 101 sau nr. 49 ⁽¹⁰⁾, după caz, în limitele cerințelor de la punctele 6.2.2.5 și 6.2.2.6 de mai jos.
- Vehiculele și/sau motoarele sunt, de asemenea, supuse unei încercări comparative cu putere maximă, astfel cum se descrie în Regulamentul nr. 85 pentru motoare sau astfel cum este definit la punctul 6.2.3 de mai jos pentru vehicule.
- 6.2.2.2. Tipul de combustibil prevăzut pentru motor, tipul de combustibil utilizat în mod obișnuit de către motor:
- (a) doar GNC (mod GNC) în cazul motorului monocombustibil ⁽⁹⁾;
- (b) fie benzină fără plumb (mod benzină), fie GNC (mod GNC) în cazul motorului bicomcombustibil;
- (c) motorină sau motorină și GNC (motoare cu dublă alimentare).
- (dispozițiile pentru motoarele cu dublă alimentare urmează să fie definite).
- 6.2.2.3. „Poluanți” înseamnă:
- (a) monoxid de carbon;
- (b) hidrocarburi exprimate în echivalent:
- CH_{1,85} pentru benzină;
- CH_{1,86} pentru motorină;
- CH₄ pentru GNC;
- CH (urmează să fie definit) pentru motoare cu dublă alimentare;
- (c) oxizi de azot, exprimat prin echivalent de dioxid de azot (NO₂).
- (d) particule etc.

6.2.2.4. Emisiile de gaze de evacuare (categoriile de vehicule M_1 și N_1 și emisiile de CO_2 pentru categoria de vehicule M_1):

6.2.2.4.1. Cerințe specifice privind încercarea de tipul I (verificarea emisiilor de evacuare medii după pornirea la rece)

6.2.2.4.1.1. Măsurările emisiilor de la țeava de evacuare se efectuează după o pornire la rece cu fiecare combustibil:

(a) benzina de referință;

(b) combustibil de referință G20;

(c) combustibil de referință G25.

Emisiile de CO, HC, și NO_x se calculează conform Regulamentului nr. 83 ⁽⁹⁾.

6.2.2.4.1.2. Reglarea dinamometrului

Cu acordul autorității de omologare de tip, se poate utiliza una dintre următoarele metode:

6.2.2.4.1.2.1. Utilizarea unor factori/coeficienți de decelerare a vehiculului original:

În cazul în care se folosesc coeficienții de decelerare ai vehiculului original utilizat în timpul omologării de tip, se aplică următoarele condiții:

(a) masa vehiculului prototip se măsoară cu sistemul de adaptare instalat pe vehicul, inclusiv cu rezervorul de GNC umplut în totalitate, sau se calculează ca suma masei de referință a vehiculului original și a masei sistemului de adaptare cu rezervorul de GNC plin;

(b) masa inerțială a vehiculului prototip se determină în funcție de masa vehiculului adaptat;

(c) rezistența la rulare a vehiculului prototip trebuie să corespundă valorii vehiculului original ajustate în mod proporțional la masa vehiculului prototip măsurată sau calculată în modul indicat mai sus:

$$F_0' = f_0 + (\text{abs}(f_0)) * (p/m)$$

unde:

f_0' = rezistența la rulare a vehiculului prototip;

f_0 = rezistența la rulare a vehiculului original;

m = masa de referință a vehiculului original;

p = masa sistemului de adaptare;

(d) ceilalți coeficienți de rezistență ai vehiculului prototip sunt egali cu cel al vehiculului inițial.

6.2.2.4.1.2.2. Utilizarea valorilor din tabel:

(a) masa vehiculului prototip se măsoară cu sistemul de adaptare instalat pe vehicul, inclusiv cu rezervorul de GNC umplut în totalitate, sau se calculează ca suma masei de referință a vehiculului original și a masei sistemului de adaptare cu rezervorul de GNC plin;

(b) masa inerțială a vehiculului prototip se determină în funcție de masa vehiculului adaptat;

(c) coeficientul a trebuie să fie cel corespunzător masei de referință a vehiculului adaptat;

(d) coeficientul b trebuie să fie cel corespunzător masei de referință a vehiculului original.

6.2.2.4.1.3. Încercarea privind emisiile de gaze de evacuare în modul benzină

Sub rezerva cerințelor de la punctul 6.2.2.4.1.5 de mai jos, încercările se repetă de trei ori, utilizându-se benzina de referință. Vehiculul (vehiculele) prototip, echipate cu sistemul de adaptare, trebuie să respecte valorile limită în conformitate cu omologarea de tip a vehiculului (vehiculelor), inclusiv, după caz, factorii de deteriorare aplicați în timpul omologării de tip a vehiculului (vehiculelor).

6.2.2.4.1.4. Fără a aduce atingere cerințelor de la punctul 6.2.2.4.1.3 de mai sus, pentru fiecare poluant sau combinație de poluanți se admite ca un singur rezultat din cele trei obținute să depășească cu maximum 10 % limita prevăzută, cu condiția ca media aritmetică a celor trei rezultate să fie mai mică decât limita prevăzută. În acest caz, limitele prevăzute pot fi depășite pentru mai mult de un poluant în timpul aceleiași încercări sau în timpul unor încercări diferite.

6.2.2.4.1.5. Numărul de încercări privind emisiile prevăzute la punctul 6.2.2.4.1.3 poate fi redus în următoarele condiții:

(a) este necesară o încercare dacă rezultatul obținut pentru fiecare poluant supus unor limite este mai mic sau egal cu 0,7 ori limita de emisie

(adică $V1 \leq 0,70 \text{ G}$);

(b) sunt necesare două încercări dacă pentru fiecare poluant supus limitării sunt îndeplinite următoarele cerințe:

$V1 \leq 0,85 \text{ G}$ și $V1 + V2 \leq 1,70 \text{ G}$ și $V2 \leq G$

unde:

V1 valoarea emisiilor unui poluant obținută la prima încercare de tipul I efectuată;

V2 valoarea emisiilor unui poluant obținută la a doua încercare de tipul I efectuată;

G valoarea limită a emisiilor unui poluant (CO/HC/NO_x) conform omologării de tip a vehiculului (vehiculelor) defalcată pe factori de deteriorare.

6.2.2.4.1.6. Încercarea privind emisiile de gaze de evacuare în modul GNC

Sub rezerva cerințelor de la punctul 6.2.2.4.1.8 de mai jos, încercările se repetă de trei ori, utilizându-se GNC de referință. Vehiculul (vehiculele) prototip, echipate cu sistemul de adaptare, trebuie să respecte valorile limită în conformitate cu omologarea de tip a vehiculului (vehiculelor), inclusiv, după caz, factorii de deteriorare aplicați în timpul omologării de tip a vehiculului (vehiculelor).

Dacă vehiculul prototip este conform cu Regulamentul nr. 83 seria 05 de amendamente sau cu Directiva 98/69/CE sau cu Regulamentul nr. 49 seria 04 de amendamente sau cu Directiva 1999/96/CE, vehiculul nu trebuie să utilizeze benzină mai mult de 90 de secunde în timpul fiecărei încercări.

Pentru vehiculele care respectă seria ulterioară de amendamente la Regulamentele nr. 83 și nr. 49 sau directivele ori regulamentele europene de modificare ulterioare, această perioadă nu trebuie să depășească 60 de secunde.

6.2.2.4.1.6.1. Pornirea motorului

Se admite ca motorul să fie pornit cu benzină și trecut pe GNC după o perioadă de timp predeterminată care nu poate fi modificată de către conducătorul auto.

6.2.2.4.1.6.2. Utilizarea benzinei

Dacă vehiculul prototip este conform cu Regulamentul nr. 83 seria 05 de amendamente sau cu Directiva 98/69/CE sau cu Regulamentul nr. 49 seria 04 de amendamente sau cu Directiva 1999/96/CE, vehiculul nu trebuie să utilizeze benzină mai mult de 90 de secunde în timpul fiecărei încercări.

Pentru vehiculele care respectă seria ulterioară de amendamente la Regulamentele nr. 83 și nr. 49 sau directivele ori regulamentele europene de modificare ulterioare, această perioadă nu trebuie să depășească 60 de secunde.

6.2.2.4.1.6.3. Dispoziții speciale pentru motoare cu injecție directă de benzină

Fără a aduce atingere dispozițiilor de la punctul 6.2.2.4.1.6.2 de mai sus, în cazul vehiculelor cu motor cu injecție directă de benzină este permisă utilizarea numai a benzinei sau simultan a benzinei și a GNC pe parcursul întregului ciclu de încercare, cu condiția ca consumul de gaz să fie mai mare de 80 la sută din cantitatea totală de energie consumată în timpul încercării.

Acest procent se calculează conform metodei prezentate în anexa 6 B.

6.2.2.4.1.7. Fără a aduce atingere cerințelor de la punctul 6.2.2.4.1.6 de mai sus, pentru fiecare poluant sau combinație de poluanți, se admite ca un singur rezultat din cele trei obținute să depășească cu maximum 10 % limita prevăzută, cu condiția ca media aritmetică a celor trei rezultate să fie mai mică decât limita prevăzută. În acest caz, limitele prevăzute pot fi depășite pentru mai mult de un poluant în timpul aceleiași încercări sau în timpul unor încercări diferite.

6.2.2.4.1.8. Numărul de încercări privind emisiile prevăzute la punctul 6.2.2.4.1.6 de mai sus pentru fiecare combustibil GNC de referință poate fi redus în următoarele condiții:

(a) este necesară o încercare dacă rezultatul obținut pentru fiecare poluant supus unor limite este mai mic sau egal cu 0,7 ori limita de emisie

(adică $M_1 \leq 0,70 \text{ G}$),

(b) sunt necesare două încercări dacă pentru fiecare poluant supus limitării sunt îndeplinite următoarele cerințe:

$M_1 \leq 0,85 \text{ G}$ și $M_1 + M_2 \leq 1,70 \text{ G}$ și $M_2 \leq \text{G}$

unde:

M_1 valoarea emisiilor unui poluant obținută la prima încercare de tipul I efectuată;

M_2 valoarea emisiilor unui poluant obținută la a doua încercare de tipul I efectuată;

G valoarea limită a emisiilor unui poluant (CO/HC/NO_x) conform omologării de tip a vehiculului (vehiculelor) defalcată pe factori de deteriorare.

6.2.2.4.2. Cerințe specifice privind tipul II de încercări (încercarea privind emisiile de monoxid de carbon la turație de mers în gol) pentru vehiculele având o masă maximă de peste 3 500 kg.

6.2.2.4.2.1. Un eșantion de sistem de adaptare în vederea utilizării GNC, astfel cum se descrie la punctul 2.2 din prezentul regulament, instalat în vehiculul prototip, astfel cum este descris la punctul 2.5 din prezentul regulament, se supune încercării de tipul II descrise în Regulamentul nr. 83 ⁽⁹⁾.

6.2.2.4.2.2. Fără a aduce atingere dispozițiilor din Regulamentul nr. 83 ⁽⁹⁾, încercarea de tipul II se efectuează la cererea producătorului sistemului GNC cu un singur carburant GNC de referință ales la discreția serviciului tehnic responsabil pentru efectuarea încercării.

6.2.2.4.3. Calcularea emisiilor de CO_2 și a consumului de combustibil (pentru categoriile de vehicule M_1 și N_1)

6.2.2.4.3.1. Emisiile de CO_2 se calculează în conformitate cu Regulamentul nr. 101 pentru fiecare vehicul prototip, dacă este cazul.

Media emisiilor de CO_2 se calculează după cum urmează:

$$\text{CO}_{2\text{CNG}} = 1/n \sum_{i=1}^n (\text{CO}_{2\text{G20i}} + \text{CO}_{2\text{G25i}})/2$$

$$\text{CO}_{2\text{petrol}} = 1/n \sum_{i=1}^n \text{CO}_{2\text{petrol.i}}$$

unde:

i numărul de vehicule prototip ($i = 1$ la n)

$\text{CO}_{2\text{G20}}$ valoarea medie a emisiilor de CO_2 obținută în urma a trei încercări de tip I cu sistemul de adaptare și GNC G20 pentru vehiculul nr. i ;

$\text{CO}_{2\text{G25}}$ valoarea medie a emisiilor de CO_2 obținută în urma a trei încercări de tip I cu sistemul de adaptare și GNC G25 pentru vehiculul nr. i ;

$CO_{2\text{petrol},i}$ valoarea medie a emisiilor de CO_2 obținută în urma a trei încercări de tip I cu benzina de referință pentru vehiculul nr. i.

6.2.2.4.3.2. Media consumului de combustibil se calculează în același mod ca și pentru media emisiilor de CO_2 , conform definiției de la punctul 6.2.2.4.3.1 de mai sus.

6.2.2.4.3.3. Raporturile dintre emisiile de CO_2 și consumul de combustibil se calculează după cum urmează:

$$K_{CO_2} = CO_{2CNG}/CO_{2\text{petrol}} \quad (K_{CO} = CO_{2GNC}/CO_{2\text{benzină}})$$

$$K_{\text{Cons}} = \text{Cons}_{CNG}/\text{Cons}_{\text{petrol}} \quad (K_{\text{Cons}} = \text{Cons}_{GNC}/\text{Cons}_{\text{benzină}})$$

Pentru fiecare familie de vehicule, valorile oficiale ale emisiilor de CO_2 și ale consumului de combustibil se multiplică cu raporturile menționate mai sus.

6.2.2.5. Emisiile de gaze de evacuare (categoriile de vehicule M_2 , M_3 , N_2 și N_3)

6.2.2.6. Prezentul alineat este rezervat pentru cerințele specifice pentru emisiile motoarelor diesel omologate în conformitate cu Regulamentul nr. 49 și echipate cu un sistem de adaptare în vederea utilizării de GNC (motoare cu dublă alimentare), dacă este necesar.

6.2.3. Cerințe în materie de energie

Vehiculul (vehiculele) prototip sau motorul (motoarele) se supun încercărilor după cum urmează:

6.2.3.1. Un eșantion de sistem de adaptare în vederea utilizării GNC, astfel cum se descrie la punctul 2.2 din prezentul regulament, instalat pe vehiculul (vehiculele) prototip sau pe motorul (motoarele) prototip se supune procedurilor de încercare de la punctul 6.2.3.2 sau 6.2.3.3 de mai jos. Puterea măsurată cu GNC trebuie să fie mai mică decât cea măsurată cu benzină cu + 5 %.

6.2.3.2. Metoda standului dinamometric

Puterea maximă la nivelul roților se măsoară pe un stand dinamometric pe fiecare vehicul prototip cu următorii combustibili:

(a) benzina de referință;

(b) combustibilul de referință G20 sau G25.

Media măsurărilor puterii se calculează după cum urmează:

$$\text{Power}_{\text{petrol}} = 1/n \sum_{i=1}^n \text{Power}_{\text{petrol},i}$$

$$\text{Power}_{CNG} = 1/n \sum_{i=1}^n \text{Power}_{CNG,i}$$

Raportul puterii motorului se calculează după cum urmează:

$$K_{\text{power}} = \text{Power}_{CNG}/\text{Power}_{\text{petrol}} \quad (K_{\text{putere}} = \text{Putere}_{GNC}/\text{Putere}_{\text{benzină}})$$

Pentru fiecare familie de vehicule, valorile oficiale ale puterii motorului se multiplică cu raportul menționat mai sus.

6.2.3.3. Metoda standului de încercare pentru motor

Puterea maximă la nivelul arborelui cotit se măsoară pe un stand de încercare pentru motor în conformitate cu Regulamentul nr. 85 pe fiecare vehicul prototip cu următorii combustibili:

(a) benzină sau motorină comercială;

(b) GNC comercial.

Media măsurărilor puterii se calculează după cum urmează:

$$\text{Power}_{\text{petrol}} = 1/n \sum_{i=1}^n \text{Power}_{\text{petrol},i}$$

$$\text{Power}_{\text{CNG}} = 1/n \sum_{i=1}^n \text{Power}_{\text{CNG},i}$$

Raportul puterii motorului se calculează după cum urmează:

$$K_{\text{power}} = \text{Power}_{\text{CNG}} / \text{Power}_{\text{petrol}} \quad (K_{\text{putere}} = \text{Putere}_{\text{GNC}} / \text{Putere}_{\text{benzină}})$$

Pentru fiecare familie de vehicule, valorile oficiale ale puterii motorului se multiplică cu raportul menționat mai sus.

6.2.4. Cerințe privind sistemul de diagnosticare la bord (OBD) și încercări pentru vehicule echipate cu sistem de adaptare în vederea utilizării GNC.

6.2.4.1. În sensul prezentului punct, se aplică următoarele definiții:

6.2.4.1.1. „componentă originală legată de emisii” înseamnă orice componentă din sistemul de alimentare cu aer, din sistemul de evacuare sau de evaporare care furnizează date de intrare sau date de ieșire pentru/de la unitatea de comandă pentru benzină;

6.2.4.1.2. „componentă GNC legată de emisii” înseamnă orice componentă din sistemul de alimentare cu aer, din sistemul de evacuare sau de evaporare care furnizează date de intrare sau date de ieșire pentru/de la unitatea de comandă pentru GNC.

6.2.4.2. În cazul în care este necesar, pentru a se instala în mod corespunzător sistemul de adaptare la GNC în vehicul, este permisă simularea funcționării componentelor originale legate de emisii care nu funcționează în modul GNC.

6.2.4.3. Sistemul de adaptare în vederea utilizării GNC, astfel cum este descris la punctul 2.2 din prezentul regulament, instalat în vehiculul (vehiculele) prototip trebuie să îndeplinească cerințele și să treacă cu succes încercările din Regulamentul nr. 83 (?) pentru modurile benzină și GNC.

6.2.4.4. Cerințe specifice pentru OBD și încercări pentru sistemul de adaptare de tip master-slave:

6.2.4.4.1. Fără a aduce atingere cerințelor de la punctul 6.2.4.3 de mai sus, un sistem de adaptare de tip master-slave trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

(a) ECU pentru benzină trebuie să rămână activată pentru gestionarea motorului atât în modul benzină, cât și în modul GNC;

(b) în timpul funcționării cu benzină, sistemul OBD pentru benzină trebuie să fie singurul sistem de diagnosticare la bord al vehiculului;

(c) în timpul funcționării cu GNC, sistemul OBD pentru benzină trebuie să continue să monitorizeze componentele originale cu implicații pentru emisii, cu excepția celor care nu sunt în uz;

(d) în timpul funcționării cu GNC, ECU GNC trebuie să monitorizeze doar componentele GNC legate de emisii, precum și legăturile lor electrice.

6.2.4.4.2. Fără a aduce atingere cerințelor de la punctul 6.2.4.3 de mai sus, sistemul de adaptare la GNC se supune următoarelor încercări, care, în cazul unor încercări de tip I, se efectuează în conformitate cu Regulamentul nr. 83 (?).

6.2.4.4.2.1. Următoarele încercări se efectuează pe un vehicul prototip, echipat cu un sistem de adaptare la GNC:

- (a) ECU GNC trebuie să urmeze strategia ECU pentru benzină în ceea ce privește combustibilul [de exemplu, strategiile de injectare și de aprindere (de exemplu, bujii incandescente cu avans)]. Acest lucru poate fi demonstrat printr-un program de monitorizare (de diagnostic), modificând în același timp semnalul unuia dintre senzorii sistemului pe benzină cu un impact asupra timpului de injectare și a avansului la aprinderea prin scânteie;
- (b) în timpul unei încercări de tip I cu benzină, indicatorul original de defecțiuni (MI) se activează din cauza deconectării electrice a oricărei componente originale legate de emisii;
- (c) în timpul unei încercări de tip I cu GNC, indicatorul original de defecțiuni (MI) se activează din cauza deconectării electrice a oricărei componente originale legate de emisii care este în uz în timpul funcționării cu GNC.

6.2.4.4.2.2. Următoarele încercări se efectuează pe vehiculul (vehiculele) prototip echipat(e) cu un sistem de adaptare la GNC, doar în modul de funcționare cu GNC:

- (a) în cursul încercării de tipul I, deconectarea electrică a unei componente GNC legate de emisii;
- (b) în timpul unei încercări de tipul I, înlocuirea unei componente GNC legate de emisii cu o componentă deteriorată și defectă sau simularea electronică a unei astfel de defecțiuni.

Indicatorul MI sau comutarea automată din modul GNC în modul benzină trebuie să se declanșeze înainte de sfârșitul încercărilor în toate condițiile de mai sus.

6.2.4.4.2.3. Codurile de eroare din cauza unor disfuncționalități ale componentelor GNC legate de emisii și ale conexiunilor lor electrice se stochează în ECU GNC.

6.2.4.4.2.4. Producătorul sistemului trebuie să furnizeze instrucțiuni speciale de citire a codurilor de eroare GNC menționate la punctul 6.2.4.4.2.3 de mai sus.

7. MANUALE DE INSTRUCȚIUNI

7.1. Manual de instalare pentru instalarea sistemului de adaptare pe vehicul

7.1.1. Obiectivul

Obiectivul prezentului alineat este de a indica lista cerințelor minime care sunt cuprinse în manualul de instalare.

7.1.2. Lista standardelor de referință

7.1.3. Cerințe generale:

7.1.3.1. Manualul de instalare are scopul de a ghida instalatorul prin procedurile corecte care trebuie să fie respectate în timp ce assemblează sisteme GPL/GNC.

7.1.3.2. Manualul de instalare este pregătit de producătorul sistemului de adaptare.

7.1.3.3. Manualul de instalare face parte din sistemul de adaptare și, prin urmare, trebuie să fie furnizat pentru fiecare trusă de conversie.

7.1.3.4. Manualul de instalare trebuie să fie redactat în limba țării în care va fi livrat sistemul de adaptare sau cel puțin în limba engleză.

7.1.3.5. Manualul de instalare poate fi divizat în două părți:

Partea I:(a) partea care conține descrierea eșantionului de sistem de adaptare;

(b) partea care conține lista de componente indicate de producătorul sistemului ca alternative.

Partea II:

partea care conține instrucțiuni de instalare pentru vehiculul specific.

7.1.3.6. Manualul de instalare al vehiculului (vehiculelor) prototip trebuie prezentat autorității de omologare de tip care acordă omologarea de tip.

- 7.1.3.7. Manualul de instalare al vehiculelor care aparțin familiei trebuie depus de către producătorul sistemului de adaptare pentru o perioadă de timp care urmează să fie stabilită în acord cu autoritatea de omologare de tip care acordă omologarea de tip.
- 7.1.4. Conținutul părții I secțiunea (a) din manualul de instalare
 - 7.1.4.1. Descrierea sistemului de adaptare:
 - 7.1.4.1.1. Principiile de funcționare a sistemului de adaptare.
 - 7.1.4.1.2. Principiile de funcționare a fiecărei componente a sistemului de adaptare.
 - 7.1.4.2. Verificarea corectitudinii asamblării
 - 7.1.4.2.1. Manualul de instalare conține procedurile detaliate și acțiunile care trebuie întreprinse de către instalator pentru a verifica dacă sistemul a fost asamblat pentru a funcționa în condiții de siguranță și respectând instrucțiunile de instalare.
 - 7.1.4.3. Proceduri de demarare
 - 7.1.4.3.1. Manualul de instalare conține operațiunile de demarare care se efectuează de către instalator.
 - 7.1.4.4. Instrucțiunile de service
 - 7.1.4.4.1. Manualul de instalare conține programul de întreținere în care se specifică toate (tipurile de) operațiuni de întreținere la care trebuie supuse componentele individuale, precum și sistemul pe tot parcursul vieții lor active (timp și kilometri parcurși de vehicul).
 - 7.1.4.4.2. Manualul de instalare precizează competențele necesare pentru instalarea/exploatarea sistemului.
 - 7.1.4.5. Funcționarea necorespunzătoare a sistemului
 - 7.1.4.5.1. Manualul de instalare trebuie să conțină măsurile care trebuie luate în caz de funcționare defectuoasă a sistemului.
 - 7.1.4.6. Diagnostic
 - 7.1.4.6.1. În cazul în care un sistem de diagnostic este inclus în trusa de conversie, manualul de instalare trebuie să conțină o descriere detaliată a unui astfel de sistem, împreună cu măsurile corective care pot fi luate în cazurile de funcționare defectuoasă.
- 7.1.5. Conținutul părții II din manualul de instalare
 - 7.1.5.1. Identificarea sistemului de adaptare:
 - 7.1.5.1.1. numărul de omologare a sistemului de adaptare;
 - 7.1.5.1.2. producătorul vehiculului;
 - 7.1.5.1.3. categoria vehiculului;
 - 7.1.5.1.4. tipul vehiculului;
 - 7.1.5.1.5. tipul motorului;
 - 7.1.5.1.6. deplasarea motorului;
 - 7.1.5.1.7. tipul de transmisie;
 - 7.1.5.1.8. modelul vehiculului;
 - 7.1.5.1.9. tipul de conversie (GPL sau GNC);
 - 7.1.5.1.10. numărul instrucțiunii de asamblare;
 - 7.1.5.1.11. schema generală a sistemului de adaptare care conține următoarele informații pentru fiecare componentă:

- (a) numărul de identificare;
 - (b) codul producătorului;
 - (c) omologarea de tip, în cazul în care există;
 - (d) pentru rezervoare: capacitatea/producătorul/tipul/data de expirare sau data înlocuirii, dacă există;
- 7.1.5.1.12. descrierea (inclusiv schițe, după caz) dispozitivelor de fixare pentru instalarea rezervorului pe vehicul.
- 7.1.5.2. Instrucțiunile de instalare:
- 7.1.5.2.1. Instrucțiunile de asamblare a tuturor componentelor împreună cu diagrame sau fotografii indicând clar dispunerea componentele individuale în compartimentul motorului.
- 7.1.5.2.2. O diagramă sau o fotografie care arată poziția exactă în care instalatorul trebuie să plaseze placa ce conține numărul de omologare de tip al sistemului de adaptare (prevăzut în trusa de conversie).
- 7.1.5.2.3. Schema de circuite clară a sistemului electric care conține componentele mecanice la care sunt conectate circuitele.
- 7.2. Manualul utilizatorului final.
- 7.2.1. Obiectivul
De a preciza cerințele minime din manualul utilizatorului final pentru întreținerea sistemelor GPL/GNC.
- 7.2.2. Cerințe generale:
- 7.2.2.1. Manualul utilizatorului final are scopul de a informa utilizatorii finali cu privire la caracteristicile și proprietățile de siguranță al sistemelor GPL/GNC.
- 7.2.2.2. Manualul utilizatorului final este întocmit de către producătorul sistemului.
- 7.2.2.3. Producătorul sistemului trebuie să includă toate informațiile necesare pentru utilizarea corectă și exploatarea în condiții de siguranță a sistemelor GPL/GNC.
- 7.2.2.4. Manualul utilizatorului final trebuie să fie considerat parte integrantă a sistemului și, prin urmare, trebuie livrat împreună cu sistemele GPL/GNC.
- 7.2.2.5. Manualul utilizatorului final trebuie să fie scris în limba țării în care este livrat sistemul.
- 7.2.2.6. Manualul utilizatorului final indică trimiterea la tipul de produs și la versiunea și anul de producție pentru care se aplică.
- 7.2.2.7. Se oferă informații pentru condițiile ambiente extreme relevante.
- 7.2.3. Conținutul manualului utilizatorului final:
- 7.2.3.1. Specificații tehnice
Manualul utilizatorului final conține cel puțin următoarele informații:
 - (a) caracteristicile de funcționare;
 - (b) performanța în condiții normale de funcționare;
 - (c) condițiile ambiente extreme.
- 7.2.3.2. Instrucțiuni de siguranță
Manualul de utilizare trebuie să conțină avertismente privind pericolele pentru sănătate și siguranță clasificate în felul următor:
 - (a) SUGESTII pentru utilizarea optimă a sistemului;
 - (b) ATENȚIONARE în vederea unei posibile probleme cauzate de utilizarea abuzivă a sistemului;

- (c) AVERTIZARE privind daunele potențiale aduse persoanelor sau bunurilor în cazul în care nu sunt respectate procedurile.

În cazul în care și dacă sunt utilizate simboluri de siguranță, acestea trebuie să fie în conformitate cu sistemul internațional SI și scopul lor trebuie să fie clar specificat în manualul de utilizare.

Manualul de utilizare trebuie să indice măsurile corespunzătoare care trebuie luate în cazul în care vehiculul este revopsit și plasat într-o cabină de uscare la cald.

7.2.3.3. Descrierea sistemelor GPL/GNC

Toate componentele sistemelor GPL/GNC trebuie să fie clar descrise în ceea ce privește scopul lor, utilizarea și funcționarea.

7.2.3.4. Prima utilizare și reglarea sistemelor GPL/GNC

Manualul de utilizare trebuie să conțină toate informațiile necesare utilizatorului final cu privire la funcționare inițială și/sau reglarea sistemului atunci când este necesar.

7.2.3.5. Funcționarea sistemelor GPL/GNC

7.2.3.5.1. Umplerea sistemelor GPL/GNC

Manualul de utilizare indică secvența de operațiuni necesare pentru a umple rezervoarele de GPL/GNC. Se acordă o atenție deosebită nivelului maxim de umplere de 80 % în cazul GPL.

7.2.3.5.2. Procedura de comutare

Manualul de utilizare trebuie să descrie metoda de trecere de un combustibil alternativ la altul prin indicarea secvenței de operațiuni.

7.2.3.5.3. Deschiderea/închiderea supapelor manuale

Atunci când sunt instalate, manualul de utilizare indică procedura corespunzătoare pentru operarea supapelor manuale.

7.2.3.5.4. Indicatorul de nivel

Manualul de utilizare indică amplasarea indicatorului de nivel, de exemplu la bord sau pe rezervor. Afișajul acestuia trebuie să fie explicat în mod clar utilizatorului, acordându-se o atenție deosebită nivelului maxim de umplere de 80 % în cazul GPL.

7.2.3.5.5. Întreținere

În cazul în care este necesară întreținerea, manualul de utilizare trebuie să indice frecvența și tipul de întreținere care trebuie efectuată.

7.2.3.5.6. Defecțiuni și reparații

Manualul de utilizare indică acțiunile care trebuie efectuate în cazul unei defecțiuni a sistemului.

Atunci când sistemul este echipat cu un sistem de diagnostic, manual de utilizare descrie acest sistem și indică măsurile corespunzătoare care trebuie luate.

7.2.3.5.7. Eliminarea produsului

Manualul de utilizare trebuie să furnizeze indicații adecvate cu privire la măsurile de precauție care trebuie luate când sistemul trebuie scos din vehicul.

8. MODIFICAREA ȘI EXTINDEREA OMOLOGĂRII UNUI TIP DE SISTEM DE ADAPTARE

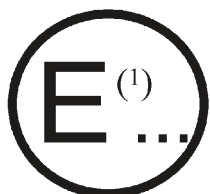
- 8.1. Orice modificare cu privire la instalarea componentelor specifice pentru utilizarea GPL sau a GNC în sistemul de propulsie al vehiculului trebuie să fie adusă la cunoștința autorității de omologare de tip care a omologat sistemul respectiv. În acest caz, autoritatea poate:

- 8.1.1. să considere că este puțin probabil ca modificările făcute să aibă un efect negativ considerabil și că, în orice caz, sistemul se conformează în continuare cerințelor; sau
- 8.1.2. să solicite un raport de încercare suplimentar serviciului tehnic responsabil cu efectuarea încercărilor.
- 8.2. În ambele cazuri prevăzute la punctele 8.1.1 și 8.1.2 de mai sus, autoritatea trebuie să primească versiunea actualizată a manualului de instalare.
- 8.3. Confirmarea sau refuzul omologării, specificând modificările, se comunică în conformitate cu procedura precizată la punctul 5.4 de mai sus părților la acordul din 1958 care aplică prezentul regulament.
- 8.4. Autoritatea de omologare de tip care acordă extinderea omologării trebuie să atribuie extinderii respective un număr de serie și să informeze în acest sens celelalte părți la acordul din 1958 care aplică prezentul regulament prin intermediul unei fișe de comunicare conforme cu modelul din anexa 1A și/sau 1B la prezentul regulament.
9. CONFORMITATEA PRODUCȚIEI
- Procedurile de conformitate a producției trebuie să fie în conformitate cu cele prevăzute în acord, apendicele 2 (E/ECE/324/Rev.2 - E/ECE/TRANS/505/Rev.2).
10. SANCTIUNI PENTRU NECONFORMITATEA PRODUCȚIEI
- 10.1. Omologarea acordată în ceea ce privește un tip de sistem de adaptare în temeiul prezentului regulament se poate retrage în cazul în care cerințele stabilite la punctul 9 nu sunt respectate.
- 10.2. În cazul în care o parte contractantă la acord care aplică prezentul regulament retrage o omologare acordată anterior, aceasta trebuie să informeze imediat celelalte părți contractante care aplică prezentul regulament, printr-o comunicare conform modelului din anexa 1A și/sau 1B la prezentul regulament.
11. ÎNCETAREA DEFINITIVĂ A PRODUCȚIEI
- 11.1. În cazul în care titularul omologării încetează definitiv să producă un tip de sistem de adaptare omologat în conformitate cu prezentul regulament, acesta trebuie să informeze autoritatea de omologare de tip care a acordat omologarea. În momentul primirii comunicării, autoritatea respectivă informează celelalte părți semnatare ale Acordului din 1958 care aplică prezentul regulament, prin intermediul unei fișe de comunicare conforme cu modelul din anexa 1A și/sau 1B la prezentul regulament.
12. DENUMIRILE ȘI ADRESELE SERVICIILOR TEHNICE RESPONSABILE CU EFECTUAREA ÎNCERCĂRILOR DE OMOLOGARE, PRECUM ȘI ALE AUTORITĂȚILOR DE OMOLOGARE DE TIP
- 12.1. Părțile contractante la acord care aplică prezentul regulament comunică Secretariatului General al Organizației Națiunilor Unite denumirile și adresele serviciilor tehnice responsabile cu efectuarea încercărilor de omologare, precum și ale autorităților de omologare de tip care acordă omologarea și cărora trebuie să li se trimită certificatele privind omologarea, extinderea, refuzul sau retragerea omologării emise în alte țări.
-

ANEXA 1A

COMUNICARE

[Format maxim: A4 (210 × 297 mm)]

eliberată de: Denumirea serviciului administrativ

.....

.....

.....

Privind ⁽²⁾:

- Acordarea omologării
- Extinderea omologării
- Refuzul omologării
- Retragerea omologării
- Încetarea definitivă a producției

unui tip de sistem de adaptare în vederea utilizării GPL în temeiul Regulamentului nr. 115

Nr. omologare: Extinderea nr.:

1. Sistem de adaptare în vederea utilizării GPL luat în considerare:

Rezervor

Accesoriiile montate pe rezervor ⁽²⁾

Supapa de limitare la 80 %

Indicatorul de nivel

Supapă de reducere a presiunii (supapă de evacuare)

Dispozitiv de reducere a presiunii

Supapă de serviciu telecomandată cu limitator de debit

Cu/fără pompă de combustibil GPL ⁽²⁾

Multivalvă, inclusiv următoarele accesorii:

Carcasa de ventilație

Priză de alimentare (pompă/mecanisme de acționare) ⁽²⁾

Pompă de combustibil ⁽²⁾

Regulator de presiune/vaporizator ⁽²⁾

Supapă de închidere ⁽²⁾

Supapă de reținere ⁽²⁾

Supapa de suprapresiune de pe conductele de gaz ⁽²⁾

Cupla de serviciu ⁽²⁾

Furtun flexibil ⁽²⁾

Punct de umplere periferic ⁽²⁾

- Dispozitivul de injecție a gazului sau injector ⁽²⁾
- Unitate de dozare a gazului ⁽²⁾
- Dispozitiv de amestecare a gazului ⁽²⁾
- Unitate electronică de comandă ⁽²⁾
- Senzor de presiune/temperatură ⁽²⁾
- Filtru de GPL ⁽²⁾
2. Denumirea comercială sau marca
 3. Numele și adresa producătorului
 4. Numele și adresa reprezentantului producătorului (dacă este cazul)
 5. Prezentat pentru omologare la
 6. Serviciul tehnic responsabil cu efectuarea încercărilor de omologare
 7. Data raportului eliberat de acest serviciu
 8. Numărul raportului eliberat de serviciul respectiv
 9. Omologare acordată/refuzată/extinsă/retrasă ⁽²⁾.....
 10. Motivul (motivele) extinderii (dacă este cazul)
 11. Tipurile de vehicul pe care poate fi instalat sistemul de adaptare (categoriile M₁ și N₁) sau tipurile de vehicul pe care poate fi instalat sistemul de adaptare (alte categorii de vehicule) și, dacă este cazul, raporturile de CO₂ și de putere (a se vedea addendumul la această anexă)
 - 11.1. Cerințe privind emisiile:
 - Regulamentul nr. 83 seria de amendamente ⁽³⁾
 - Regulamentul nr. 49 seria de amendamente ⁽³⁾
 - 11.2. Cerințe privind OBD:
 - S-a demonstrat că sistemul de adaptare este de tip master-slave? DA/NU ⁽²⁾
 12. Locul
 13. Data
 14. Semnătura
 15. Documentele depuse împreună cu cererea de extindere a omologării se pot obține la cerere.

⁽¹⁾ Numărul de identificare al țării care a acordat/extins/refuzat/retras omologarea (a se vedea dispozițiile privind omologarea din prezentul regulament).

⁽²⁾ A se tăia mențiunile necorespunzătoare.

⁽³⁾ Amendament în vigoare la momentul omologării de tip inițiale a motorului sau vehiculului.

Addendum

Addendum la comunicarea privind un tip de sistem de adaptare în vederea utilizării GPL în temeiul Regulamentului nr. 115

(Nr. omologare Extinderea nr.:)

1. Vehiculele pe care a fost încercat sistemul de adaptare:

Vehiculul nr.	1	2	n
Marca:			
Tip:			
Categorie:			
Valorile limită ale emisiilor:			
Puterea:			
Tipul sistemului de control al emisiilor:			

2. Rezultatele încercării:

Raport $\text{CO}_{2\text{GPL}}/\text{CO}_{2\text{benzină}}$ ⁽²⁾:Raport $\text{Putere}_{\text{GPL}}/\text{Putere}_{\text{benzină}}$ (sau motorină):

3. Tipul (tipurile) de vehicule pentru care este calificat tipul de sistem de adaptare:

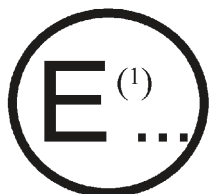
Combustibil		Benzină (sau motorină) ⁽¹⁾					GPL				
Tipul de vehicul	Tipul motorului	Putere (kW)	CO ⁽³⁾ (g/km)	HC ⁽³⁾ (g/km)	NO _x ⁽³⁾ (g/km)	CO ₂ ⁽²⁾ (g/km)	Putere (kW)	CO ⁽³⁾ (g/km)	HC ⁽³⁾ (g/km)	NO _x ⁽³⁾ (g/km)	CO ₂ ⁽²⁾ (g/km)

⁽¹⁾ A se tăia mențiunile necorespunzătoare.⁽²⁾ Aplicabil doar vehiculelor din categoriile M₁ și N₁.⁽³⁾ Aplicabil doar vehiculului (vehiculelor) prototip.

ANEXA 1 B

COMUNICARE

[Format maxim: A4 (210 × 297 mm)]

eliberată de: Denumirea serviciului administrativ

.....

.....

.....

Concerning ⁽²⁾: Acordarea omologării
 Extinderea omologării
 Refuzul omologării
 Retragera omologării
 Încetarea definitivă a producției

a unui tip de sistem de adaptare în vederea utilizării GNC în temeiul Regulamentului nr. 115

Nr. omologare Extinderea nr.:

1. Echipament GNC care include:

Rezervor

Accesorii montate pe rezervor ⁽²⁾

Nivel sau indicator de presiune

Supapă de reducere a presiunii (supapă de evacuare)

Supapă automată cu comandă de la distanță, prevăzută cu supapă limitatoare de debit

Dispozitiv de reducere a presiunii

Carcasă etanșă la gaze

Regulator de presiune ⁽²⁾Supapă automată ⁽²⁾Supapă de control ⁽²⁾Furtun sau cablu flexibil pentru combustibil ⁽²⁾Unitate de umplere ⁽²⁾

Amestecător gaz/aer (injector)

Reglaj pentru debitul de gaz

Amestecător gaz/aer (carburator)

Unitate electronică de comandă ⁽²⁾Senzor de presiune/temperatură ⁽²⁾Filtru GNC ⁽²⁾

2. Denumirea comercială sau marca

3. Numele și adresa producătorului

4. Numele și adresa reprezentantului producătorului (dacă este cazul)

5. Prezentat pentru omologare la
6. Serviciul tehnic responsabil cu efectuarea încercărilor de omologare
7. Data raportului eliberat de acest serviciu
8. Numărul raportului eliberat de serviciul respectiv:.....
9. Omologare acordată/refuzată/extinsă/retrasă ⁽²⁾
10. Motivul (motivele) extinderii (dacă este cazul)
11. Tipurile de vehicul pe care poate fi instalat sistemul de adaptare (categoriile M₁ și N₁) sau tipurile de vehicul pe care poate fi instalat sistemul de adaptare (alte categorii de vehicule) și, dacă este cazul, raporturile de CO₂ și de putere (a se vedea addendumul la această anexă)
- 11.1. Cerințe privind emisiile:
Regulamentul nr. 83, seria de amendamente ⁽³⁾
Regulamentul nr. 49, seria de amendamente ⁽³⁾
- 11.2. Cerințe privind OBD:
S-a demonstrat că sistemul de adaptare este de tip master-slave? DA/NU ⁽²⁾
12. Locul:
13. Data:
14. Semnătura:
15. Documentele depuse împreună cu cererea de extindere a omologării se pot obține la cerere.

⁽¹⁾ Numărul de identificare al țării care a acordat/extins/refuzat/retras omologarea (a se vedea dispozițiile privind omologarea din prezentul regulament).

⁽²⁾ A se tăia mențiunile necorespunzătoare.

⁽³⁾ Amendament în vigoare la momentul omologării de tip inițiale a motorului sau vehiculului

Addendum

Addendum la comunicarea privind un tip de sistem de adaptare în vederea utilizării GNC în temeiul Regulamentului nr. 115

(Nr. omologare Extinderea nr:)

1. Vehiculele pe care a fost testat sistemul de adaptare:

Vehiculul nr	1	2	n
Marca:			
Tip:			
Categorie:			
Valorile limită ale emisiilor:			
Puterea:			
Tipul sistemului de control al emisiilor:			

2. Rezultatele încercării:

Raport $CO_{2GNC}/CO_{2 \text{ benzină}}^{(2)}$Raport $Putere_{GNC}/Putere_{benzină \text{ (sau motorină)}}$

3. Tipul (tipurile) de vehicule pentru care este calificat tipul de sistem de adaptare:

Combustibil		Benzină (sau motorină) ⁽¹⁾					GNC				
Tipul de vehicul	Tipul moto-rului	Putere (kW)	CO ⁽³⁾ (g/km)	HC ⁽³⁾ (g/km)	NOx ⁽³⁾ (g/km)	CO ₂ ⁽²⁾ (g/km)	Putere (kW)	CO ⁽³⁾ (g/km)	HC ⁽³⁾ (g/km)	NOx ⁽³⁾ (g/km)	CO ₂ ⁽²⁾ (g/km)

⁽¹⁾ A se tăia mențiunile necorespunzătoare.⁽²⁾ Aplicabil doar vehiculelor din categoriile M₁ și N₁.⁽³⁾ Aplicabil doar vehiculului (vehiculelor) prototip.

ANEXA 2A

DISPUNEREA MĂRCII DE OMOLOGARE DE TIP A SISTEMULUI DE ADAPTARE ÎN VEDEREA UTILIZĂRII GPL

a = min. 8 mm

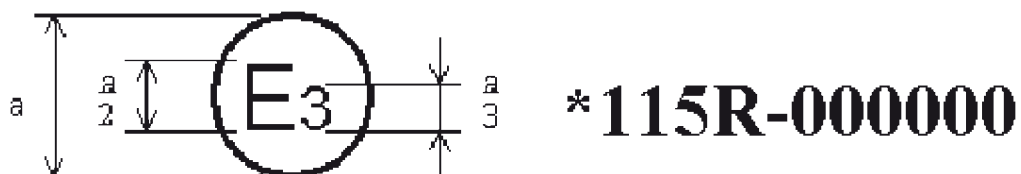
Marca de omologare de mai sus aplicată plăcii sistemului de adaptare la GPL indică omologarea sistemului în Italia (E3), în temeiul Regulamentului nr. 115, cu numărul de omologare 000000. Simbolul # indică sistemul de adaptare în vederea utilizării GPL, iar primele două cifre ale numărului de omologare indică faptul că omologarea a fost acordată în conformitate cu cerințele Regulamentului nr. 115 în forma sa originală.

 #115R-000000	
NAME OR TRADE MARK:	
TYPE: LPG/CNG	Date:
— VAPORIZER/REGULATOR — GAZ FUELLING SYSTEM — SAFETY DEVICE — CONTAINER — — —	

Placa de mai sus, marca de omologare și anumite informații tehnice privind sistemul de adaptare trebuie să fie fixate permanent pe caroseria vehiculului.

ANEXA 2B

DISPUNEREA MĂRCII DE OMOLOGARE DE TIP A SISTEMULUI DE ADAPTARE ÎN VEDEREA UTILIZĂRII GNC

a = 8 mm min

Marca de omologare de mai sus aplicată plăcii sistemului de adaptare la GNC indică omologarea sistemului în Italia (E3), în temeiul Regulamentului nr. 115, cu numărul de omologare 000000. Simbolul „*” indică sistemul de adaptare în vederea utilizării GNC, iar primele două cifre ale numărului de omologare indică faptul că omologarea a fost acordată în conformitate cu cerințele Regulamentului nr. 115 în forma sa originală.

 *115R-000000	
NAME OR TRADE MARK:	
TYPE: LPG/CNG	Date:
— VAPORIZER/REGULATOR	
— GAZ FUELLING SYSTEM	
— SAFETY DEVICE	
— CONTAINER	
— — —	

Placa de mai sus, marca de omologare și anumite informații tehnice privind sistemul de adaptare trebuie să fie fixate permanent pe caroseria vehiculului.

ANEXA 3A

LISTA COMPLETĂ DE INFORMAȚII PENTRU OMOLOGAREA DE TIP A UNUI SISTEM DE ADAPTARE ÎN VEDEREA UTILIZĂRII GPL INSTALAT PE UN VEHICUL

1. Descrierea vehiculului prototip
 - 1.1. Denumirea și adresa producătorului:
 - 1.2. Categoria și tipul de identificare
 - 1.3. Numărul de identificare al șasiului
 - 1.4. Numărul de omologare
 - 1.5. Identificarea tipului motorului cu combustie internă
 - 1.5.1. Principiul de funcționare și ciclul termodinamic
 - 1.5.2. Motoare cu aspirație normală sau presurizată
 - 1.5.3. Deplasamentul
 - 1.5.4. Tipul sistemului catalizator
 - 1.5.5. Tipul sistemului de aprindere
2. Descrierea sistemului GPL
 - 2.1. Titularul denumirii comerciale sau al mărcii
 - 2.2. Tipul de identificare
 - 2.3. Schița/diagrama instalării în vehicul
 - 2.4. Sistemul master-slave: Da/Nu ⁽¹⁾
 - 2.5. Regulator(i) de presiune/vaporizator
 - 2.5.1. Marcă (mărci)
 - 2.5.2. Tip (tipuri)
 - 2.5.3. Numărul de omologare
 - 2.5.4. Identificare
 - 2.5.5. Schițe
 - 2.5.6. Numărul punctelor principale de reglare
 - 2.5.7. Descrierea principiului de reglare prin punctele principale de reglaj

⁽¹⁾ A se tăia mențiunile necorespunzătoare.

- 2.5.8. Numărul de puncte de reglare a ralantiului
- 2.5.9. Descrierea principiilor de reglare prin punctele de reglare a ralantiului
- 2.5.10. Alte posibilități de reglare: dacă este cazul și care sunt acestea (descriere și schițe)
- 2.5.11. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: KPa
- 2.6. Dispozitiv de amestecare: Da/Nu ⁽¹⁾
- 2.6.1. Număr
- 2.6.2. Marcă (mărci)
- 2.6.3. Tip (tipuri)
- 2.6.4. Schițe
- 2.6.5. Locul instalării (a se include schița sau schițele)
- 2.6.6. Posibilități de reglare
- 2.6.7. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: KPa
- 2.7. Unitate de dozare a gazului: Da/Nu ⁽¹⁾
- 2.7.1. Număr
- 2.7.2. Marcă (mărci)
- 2.7.3. Tip (tipuri)
- 2.7.4. Schițe
- 2.7.5. Locul instalării (a se include desene)
- 2.7.6. Posibilități de reglare
- 2.7.7. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: KPa
- 2.8. Dispozitiv(e) de injecție a gazului sau injector (injectoare): Da/Nu ⁽¹⁾
- 2.8.1. Marcă (mărci)
- 2.8.2. Tip (tipuri)
- 2.8.3. Identificare
- 2.8.4. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: KPa
- 2.8.5. Schițe de instalare
- 2.9. Unitatea electronică de comandă
- 2.9.1. Marcă (mărci)

⁽²⁾ A se specifica toleranța.

- 2.9.2. Tip (tipuri)
- 2.9.3. Locul instalării
- 2.9.4. Posibilități de reglare
- 2.10. Rezervor de GPL
 - 2.10.1. Marcă (mărci)
 - 2.10.2. Tip/tipuri (a se include schițe)
 - 2.10.3. Numărul de rezervoare
 - 2.10.4. Capacitate litri
 - 2.10.5. Pompă de alimentare cu GPL în rezervor: Da/Nu ⁽¹⁾
 - 2.10.6. Numărul de omologare
 - 2.10.7. Schițe cu instalarea rezervorului
- 2.11. Accesorii ale rezervorului de GPL
 - 2.11.1. Supapa de limitare la 80 %
 - 2.11.1.1. Marcă (mărci)
 - 2.11.1.2. Tip (tipuri)
 - 2.11.1.3. Principiu de funcționare: flotor/altul ⁽¹⁾ (a se include descriere sau schițe)
 - 2.11.2. Indicatorul de nivel
 - 2.11.2.1. Marcă (mărci)
 - 2.11.2.2. Tip (tipuri)
 - 2.11.2.3. Principiu de funcționare: flotor/altul ⁽¹⁾ (a se include descriere sau schițe)
 - 2.11.3. Supapă de reducere a presiunii (supapă de evacuare):
 - 2.11.3.1. Marcă (mărci)
 - 2.11.3.2. Tip (tipuri)
 - 2.11.4. Dispozitiv de reducere a presiunii:
 - 2.11.4.1. Marcă (mărci)
 - 2.11.4.2. Tip (tipuri)

2.11.5. Supapă de serviciu cu comandă de la distanță, prevăzută cu supapă limitatoare de debit:

2.11.5.1. Marcă (mărci)

2.11.5.2. Tip (tipuri)

2.11.6. Multivalvă: DA/NU ⁽¹⁾

2.11.6.1. Marcă (mărci)

2.11.6.2. Tip (tipuri)

2.11.6.3. Descriere multivalvă (a se include schițele)

2.11.7. Carcase de ventilație:

2.11.7.1. Marcă (mărci)

2.11.7.2. Tip (tipuri)

2.11.8. Priză de alimentare (pomă/mecanisme de acționare):

2.11.8.1. Marcă (mărci)

2.11.8.2. Tip (tipuri)

2.11.8.3. Schițe

2.12. Pompă de combustibil (GPL): Da/Nu ⁽¹⁾

2.12.1. Marcă (mărci)

2.12.2. Tip (tipuri)

2.12.3. Pompă montată în rezervorul de GPL: Da/Nu ⁽¹⁾

2.12.4. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: KPa

2.13. Supapă de închidere/supapă de reținere/supapă de suprapresiune de pe conductele de gaz: DA/NU ⁽¹⁾

2.13.1. Marcă (mărci)

2.13.2. Tip (tipuri)

2.13.3. Descriere și schițe

2.13.4. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: KPa

2.14. Punct de umplere ⁽¹⁾:

2.14.1. Marcă (mărci)

2.14.2. Tip (tipuri)

- 2.14.3. Descriere și schițe
- 2.15. Furtun (furtunuri)/conducte de combustibil flexibil(e):
- 2.15.1. Marcă (mărci)
- 2.15.2. Tip (tipuri)
- 2.15.3. Descriere
- 2.15.4. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: KPa
- 2.16. Senzor/senzori de presiune și temperatură ⁽¹⁾:
- 2.16.1. Marcă (mărci)
- 2.16.2. Tip (tipuri)
- 2.16.3. Descriere
- 2.16.4. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: KPa
- 2.17. Filtru (filtre) pentru GPL ⁽¹⁾:
- 2.17.1. Marcă (mărci)
- 2.17.2. Tip (tipuri)
- 2.17.3. Descriere
- 2.17.4. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: KPa
- 2.18. Cupla (cuplele) de serviciu (vehicul monocombustibil fără un sistem de funcționare în cazul apariției unor defecțiuni) ⁽¹⁾:
- 2.18.1. Marcă (mărci)
- 2.18.2. Tip (tipuri)
- 2.18.3. Descriere și schițe de instalare
- 2.19. Conectarea la sistemul GPL pentru sistemul de încălzire (permisă la categoriile de vehicule M₂ și M₃) Da/Nu ⁽¹⁾
- 2.19.1. Marcă (mărci)
- 2.19.2. Tip (tipuri)
- 2.19.3. Descriere și schițe de instalare
- 2.20. Alte documentații

- 2.20.1. Descrierea echipamentului GPL și a sistemului de protecție fizică a catalizatorului la trecerea de la benzină la GPL sau invers.
 - 2.20.2. Structura sistemului (conexiuni electrice, prize de vid, furtunuri de compensare etc.)
 - 2.20.3. Desenul simbolului
 - 2.20.4. Date privind ajustările
 - 2.21. Sistem de răcire: (lichid/aer) ⁽¹⁾
 - 2.21.1. Descriere/schițe ale sistemului cu privire la sistemul GPL
-

ANEXA 3B

LISTA COMPLETĂ DE INFORMAȚII PENTRU OMOLOGAREA DE TIP A UNUI SISTEM DE ADAPTARE ÎN VEDEREA UTILIZĂRII GNC INSTALAT PE UN VEHICUL

1. Descrierea vehiculului prototip
 - 1.1. Denumirea și adresa producătorului:
 - 1.2. Categoria și tipul de identificare
 - 1.3. Numărul de identificare al șasiului
 - 1.4. Numărul de omologare
 - 1.5. Identificarea tipului motorului cu combustie internă
 - 1.5.1. Principiul de funcționare și ciclul termodinamic
 - 1.5.2. Motoare cu aspirație normală sau presurizată
 - 1.5.3. Deplasamentul
 - 1.5.4. Tipul sistemului catalizator
 - 1.5.5. Tipul sistemului de aprindere
2. Descrierea sistemului GNC
 - 2.1. Titularul denumirii comerciale sau al mărcii
 - 2.2. Tipul de identificare
 - 2.3. Schița/diagrama instalării în vehicul
 - 2.4. Sistemul master-slave: Da/Nu ⁽¹⁾
 - 2.5. Regulator/regulatori de presiune
 - 2.5.1. Marcă (mărci)
 - 2.5.2. Tip (tipuri)
 - 2.5.3. Numărul de omologare
 - 2.5.4. Identificare
 - 2.5.5. Schițe

⁽¹⁾ A se tăia mențiunile necorespunzătoare.

- 2.5.6. Numărul punctelor principale de reglare
- 2.5.7. Descrierea principiului de reglare prin punctele principale de reglaj
- 2.5.8. Numărul de puncte de reglare a ralantiului
- 2.5.9. Descrierea principiilor de reglare prin punctele de reglare a ralantiului
- 2.5.10. Alte posibilități de reglare: dacă este cazul și care sunt acestea (descriere și schițe)
- 2.5.11. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: kPa
- 2.6. Amestecător gaz/aer (carburator): Da/Nu ⁽¹⁾
- 2.6.1. Număr
- 2.6.2. Marcă (mărci)
- 2.6.3. Tip (tipuri)
- 2.6.4. Schițe
- 2.6.5. Locul instalării (a se include desene)
- 2.6.6. Posibilități de reglare
- 2.6.7. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: kPa
- 2.7. Reglor pentru debitul de gaz: Da/Nu ⁽¹⁾
- 2.7.1. Număr
- 2.7.2. Marcă (mărci)
- 2.7.3. Tip (tipuri)
- 2.7.4. Schițe
- 2.7.5. Locul instalării (a se include desene)
- 2.7.6. Posibilități de reglare
- 2.7.7. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: kPa
- 2.8. Amestecător gaz/aer (injector): Da/Nu ⁽¹⁾

⁽²⁾ A se specifica toleranța.

- 2.8.1. Marcă (mărci)
- 2.8.2. Tip (tipuri)
- 2.8.3. Identificare
- 2.8.4. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: kPa
- 2.8.5. Schițe de instalare
- 2.9. Unitatea electronică de comandă
- 2.9.1. Marcă (mărci)
- 2.9.2. Tip (tipuri)
- 2.9.3. Locul instalării
- 2.9.4. Posibilități de reglare
- 2.10. Rezervorul de GNC
- 2.10.1. Marcă (mărci)
- 2.10.2. Tip/tipuri (a se include schițe)
- 2.10.3. Numărul de rezervoare
- 2.10.4. Capacitate totală litri
- 2.10.5. Numărul de omologare
- 2.10.6. Schițe cu instalarea rezervorului
- 2.11. Accesorii ale rezervorului de GNC
- 2.11.1. Nivel sau indicator de presiune:
- 2.11.1.1. Marcă (mărci)
- 2.11.1.2. Tip (tipuri)
- 2.11.2. Supapă de reducere a presiunii (supapă de evacuare) ⁽¹⁾:
- 2.11.2.1. Marcă (mărci)
- 2.11.2.2. Tip (tipuri)
- 2.11.3. Dispozitiv de reducere a presiunii:

- 2.11.3.1. Marcă (mărci)
- 2.11.3.2. Tip (tipuri)
- 2.11.4. Supapă automată telecomandată cu limitator de debit:
- 2.11.4.1. Marcă (mărci)
- 2.11.4.2. Tip (tipuri)
- 2.11.5. Carcasă etanșă la gaze:
- 2.11.5.1. Marcă (mărci)
- 2.11.5.2. Tip (tipuri)
- 2.12. Supapă automată/supapă de control: DA/NU ⁽¹⁾
- 2.12.1. Marcă (mărci)
- 2.12.2. Tip (tipuri)
- 2.12.3. Descriere și schițe
- 2.12.4. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: kPa
- 2.13. Unitate de umplere ⁽¹⁾:
- 2.13.1. Marcă (mărci)
- 2.13.2. Tip (tipuri)
- 2.13.3. Descriere și schițe
- 2.14. Furtun (furtunuri) sau conducte flexibil(e) pentru combustibil:
- 2.14.1. Marcă (mărci)
- 2.14.2. Tip (tipuri)
- 2.14.3. Descriere
- 2.14.4. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: kPa
- 2.15. Senzor/senzori de presiune și temperatură ⁽¹⁾:

- 2.15.1. Marcă (mărci)
 - 2.15.2. Tip (tipuri)
 - 2.15.3. Descriere
 - 2.15.4. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: kPa
 - 2.16. Filtru GNC ⁽¹⁾:
 - 2.16.1. Marcă (mărci)
 - 2.16.2. Tip (tipuri)
 - 2.16.3. Descriere
 - 2.16.4. Presiune/presiuni de funcționare ⁽²⁾: kPa
 - 2.17. Cupla (cuplele) de serviciu (vehicul monocombustibil fără un sistem de funcționare în cazul apariției unor defecțiuni) ⁽¹⁾:
 - 2.17.1. Marcă (mărci)
 - 2.17.2. Tip (tipuri)
 - 2.17.3. Descriere și schițe de instalare
 - 2.18. Conectarea la sistemul GNC pentru sistemul de încălzire (permisă doar la categoriile de vehicule M₂ și M₃) Da/Nu ⁽¹⁾
 - 2.18.1. Marcă (mărci)
 - 2.18.2. Tip (tipuri)
 - 2.18.3. Descriere și schițe de instalare
 - 2.19. Alte documentații
 - 2.19.1. Descrierea echipamentului GNC și a sistemului de protecție fizică a catalizatorului la trecerea de la benzină la GNC sau invers.
 - 2.19.2. Structura sistemului (conexiuni electrice, prize de vid, furtunuri de compensare etc.)
 - 2.19.3. Desenul simbolului
 - 2.19.4. Date privind ajustările
 - 2.20. Sistem de răcire: (lichid/aer) ⁽¹⁾
 - 2.20.1. Descriere/schițe ale sistemului cu privire la sistemul GNC
-

ANEXA 4

DESCRIEREA PROCEDURILOR DE ÎNCERCARE LA SCURGERE PENTRU SISTEMELE GNC/GPL INSTALATE PE VEHICULE

1. OBIECTIVUL

Să descrie procedurile care trebuie îndeplinite de către instalator pentru verificarea etanșeității la gaz a sistemului.

2. Instalarea sistemului se efectuează în conformitate cu manualul de instalare furnizate de producătorul sistemului de adaptare, părțile I și II.

3. PROCEDURA DE ÎNCERCARE LA SCURGERE A SISTEMELOR GPL

- 3.1. După finalizarea instalării, instalatorul efectuează verificarea corespunzătoare a asamblării, punctul 7.1.4.2 din prezentul regulament și procedurile de demarare descrise la punctul 7.1.4.3 din prezentul regulament. După ce sistemul a fost umplut cu GPL, este necesar să se verifice cu un detector de gaz sau cu un lichid detector de scurgeri toate accesoriile și conexiunile sistemului. Supapele solenoid sunt în poziția deschisă pentru a supune toate componentele sistemului la presiunea de funcționare. Nu se acceptă nicio dovadă de scurgere.

4. PROCEDURA DE ÎNCERCARE LA SCURGERE A SISTEMELOR GNC

- 4.1. După finalizarea instalării, instalatorul efectuează verificarea corespunzătoare a asamblării, punctul 7.1.4.2 din prezentul regulament și procedurile de demarare descrise la punctul 7.1.4.3 din prezentul regulament. După ce sistemul a fost umplut cu GNC, la presiunea de funcționare, este necesar să se verifice cu un detector de gaz sau cu un lichid detector de scurgeri toate accesoriile și conexiunile sistemului. Supapele solenoid sunt în poziția deschisă pentru a supune toate componentele sistemului la presiunea de funcționare. Nu se acceptă nicio dovadă de scurgere.
-

ANEXA 5

SPECIFICAȚII PRIVIND FIXAREA REZERVORULUI (REZERVOARELOR) DE GPL ȘI GNC

1. Cerințele din Regulamentul nr. 67 seria 01 de amendamente în ceea ce privește fixarea rezervorului (rezervoarelor) de GPL sau cele din Regulamentul nr. 110 privind fixarea rezervorului (rezervoarelor) de GNC sunt considerate îndeplinite în cazul în care rezervorul este securizat pe autovehicul cu cel puțin:
 - 1.1. două chingi pentru fiecare rezervor;
 - 1.2. patru șuruburi; și
 - 1.3. șaibe sau plăcuțe adecvate în cazul în care panourile de caroserie din locul respectiv sunt formate dintr-un singur strat.

Presupunând că clasa materialului este Fe 370, șuruburile de fixare trebuie să fie din clasa 8.8 și să aibă dimensiunile indicate în tabelul de mai jos:

Conținutul rezervorului (litri)	Dimensiunile minime ale șaiabelor sau plăcuțelor (mm)	Dimensiunile minime ale chingilor rezervorului (mm)	Diametrul minim al șuruburilor (mm)
Până la 85	rotunde 30 × 1,5 rotunde 25 × 2,5	20 × 3 30 × 1,5	8
85-100	rotunde 30 × 1,5 rotunde 25 × 2,5	30 × 3 20 × 3 (*)	10 8 (*)
100-150	rotunde 50 × 2 rotunde 30 × 3	50 × 6 50 × 3 (**)	12 10 (**)
Peste 150	trebuie să îndeplinească cerințele din Regulamentul nr. 67 seria 01 de amendamente pentru rezervoarele de GPL și pe cele din Regulamentul nr. 110 pentru rezervoarele de GNC		

(*) În acest caz, rezervorul trebuie să fie fixat cu cel puțin trei chingi.
 (**) În acest caz, rezervorul trebuie să fie fixat cu cel puțin patru chingi.

2. În cazul în care rezervorul este instalat în spatele unui scaun, trebuie prevăzut un spațiu liber de cel puțin 100 mm în direcția longitudinală a vehiculului. Acest spațiu liber poate fi împărțit între rezervor și peretele din spate al vehiculului și între scaun și rezervor.
3. În cazul în care chingile rezervorului suportă și masa rezervorului de combustibil, trebuie prevăzute cel puțin trei chingi.
4. Chingile rezervorului trebuie să garanteze că rezervorul de combustibil nu alunecă, nu se rotește sau nu se desprinde.
5. Între rezervorul de combustibil și chingi, se interpune un material protector, precum pâsla, pielea sau materialul plastic. Cu toate acestea, în locul de fixare a șaiabelor sau a plăcuțelor de caroseria vehiculului, nu trebuie să fie prezent niciun material comprimabil.

6. CADRUL REZERVORULUI

- 6.1. În cazul în care rezervorul este fixat pe autovehicul printr-un cadru, cadrul rezervorului, chingile rezervorului, șaibele sau plăcuțele și șuruburile folosite respectă prevederile de la punctele 1-5 de mai sus.
- 6.2. În cazul în care rezervorul cilindric este instalat longitudinal în direcția transversală a vehiculului, trebuie prevăzută o conexiune transversală în partea din față a cadrului rezervorului pentru a preveni alunecarea. Conexiunea transversală trebuie să fie:
- 6.2.1. de cel puțin de aceeași grosime ca și cadrul rezervorului;
- 6.2.2. de cel puțin 30 mm în înălțime, iar partea superioară să fie la cel puțin 30 mm de fundul rezervorului;
- 6.2.3. cât mai aproape posibil, sau chiar în interiorul capătului curbat al rezervorului.

Prin „instalat longitudinal” se înțelege că axa rezervorului cilindric formează un unghi mai mic de 30 de grade cu planul longitudinal median al vehiculului.

ANEXA 6A

VEHICULELE BICOMBUSTIBILE CU MOTOARE CU INECȚIE DIRECTĂ DE BENZINĂ – CALCULAREA RAPORTULUI ENERGIE-GPL**1. MĂSURAREA MASEI GPL CONSUMATE ÎN TIMPUL CICLULUI**

Măsurarea masei GPL consumate în cursul ciclului de încercare de tip I se realizează cu ajutorul unui sistem de cântărire a carburantului capabil să măsoare greutatea rezervorului de GPL în timpul încercării, în conformitate cu cerințele următoare:

O precizie de ± 2 la sută pentru diferența dintre citiri la începutul și la sfârșitul încercării sau mai mare.

Trebuie luate măsuri de precauție pentru a se evita erorile de măsurare.

Astfel de măsuri trebuie să includă cel puțin instalarea cu atenție a dispozitivului, în conformitate cu recomandările producătorului instrumentului și cu bunele practici ingineresti.

Alte metode de măsurare sunt permise doar dacă poate fi demonstrată o precizie echivalentă.

2. CALCULAREA RAPORTULUI GPL-ENERGIE

Valoarea consumului de combustibil se calculează din emisiile de hidrocarburi, monoxid de carbon și dioxid de carbon determinate din rezultatele măsurărilor, presupunând că în timpul încercării se consumă numai GPL.

Raportul dintre GPL și energia consumată pe durata ciclului se determină după cum urmează:

$$G_{\text{GPL}} = M_{\text{GPL}} * 10\,000 / (FC_{\text{norm}} * \text{dist} * d)$$

unde:

G_{GPL} : raportul GPL-energie (%);

M_{GPL} : masa GPL consumată în timpul ciclului (kg);

FC_{norm} : consumul de combustibil (l/100 km) calculat conform punctului 1.4.3 litera (b) din anexa 6 la Regulamentul nr. 101. Dacă este cazul, factorul de corecție cf din ecuația folosită pentru a stabili FC_{norm} se calculează utilizând raportul H/C al combustibilului gazos;

dist: distanța parcursă în timpul ciclului (km);

d: densitatea $d = 0,538$ kg/litru.

ANEXA 6B

VEHICULELE BICOMBUSTIBILE CU MOTOARE CU INECȚIE DIRECTĂ DE BENZINĂ – CALCULAREA RAPORTULUI ENERGIE-GNC**1. MĂSURAREA MASEI GNC CONSUMATE ÎN TIMPUL CICLULUI**

Măsurarea masei GNC consumate în cursul ciclului de încercare de tip I se realizează cu ajutorul unui sistem de cântărire a carburantului capabil să măsoare greutatea rezervorului de GNC în timpul încercării, în conformitate cu cerințele următoare:

O precizie de ± 2 la sută pentru diferența dintre citiri la începutul și la sfârșitul încercării sau mai mare.

Trebuie luate măsuri de precauție pentru a se evita erorile de măsurare.

Astfel de măsuri trebuie să includă cel puțin instalarea cu atenție a dispozitivului, în conformitate cu recomandările producătorului instrumentului și cu bunele practici ingineresti.

Alte metode de măsurare sunt permise doar dacă poate fi demonstrată o acuratețe echivalentă.

2. CALCULAREA RAPORTULUI GNC-ENERGIE

Valoarea consumului de combustibil se calculează din emisiile de hidrocarburi, monoxid de carbon și dioxid de carbon determinate din rezultatele măsurărilor, presupunând că în timpul încercării se consumă numai GNC.

Raportul dintre GNC și energia consumată pe durata ciclului se determină după cum urmează:

$$G_{\text{GNC}} = M_{\text{GNC}} * cf * 10\,000 / (FC_{\text{norm}} * \text{dist} * d)$$

unde:

G_{GNC} : raportul GNC-energie (%);

M_{GNC} : masa GNC consumată în timpul ciclului (kg);

FC_{norm} : consumul de combustibil [$\text{m}^3/100 \text{ km}$] calculat conform punctului 1.4.3 litera (c) din anexa 6 la Regulamentul nr. 101;

dist: distanța parcursă în timpul ciclului (km);

d: densitatea $d = 0,654 \text{ kg/m}^3$.

cf: factorul de corecție luând în calcul următoarele valori:

cf = 1 în cazul combustibilului de referință G20;

cf = 0,78 în cazul combustibilului de referință G25.

ISSN 1977-0782 (ediție electronică)
ISSN 1830-3625 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO